

EFEKTY UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWE ZAJĘĆ

Kierunek: **Pedagogika specjalna**
Poziom studiów: **studia jednolite magisterskie**
Forma studiów: **studia niestacjonarne**

Nazwa zajęć: **Podstawy kryminologii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie podstawy pedagogiki resocjalizacyjnej: definicje, pojęcia, zakresy, rys historyczny, polskie szkoły pedagogiki resocjalizacyjnej – twórców i ich dzieła, współczesne koncepcje i teorie resocjalizacyjne, proces resocjalizacji w teorii i praktyce, dylematy resocjalizacyjne, nieprzystosowanie społeczne; resocjalizację-readaptację-reintegrację,
2. zna i rozumie diagnozę kryminologiczną;
3. zna prawno-społeczne uwarunkowania procesu resocjalizacji w pracy pedagoga: podstawy prawne funkcjonowania systemów resocjalizacji w perspektywie krajowej i międzynarodowej, podstawy kryminologii z elementami wiktymologii;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować pedagogikę resocjalizacyjną; przedstawiać rys historyczny pedagogiki resocjalizacyjnej; opisywać polskie szkoły pedagogiki resocjalizacyjnej, w tym wymieniać ich twórców oraz ich dzieła; charakteryzować pojęcia resocjalizacji-readaptacji-reintegracji, stosować definicje, pojęcia i zakresy; analizować i wykorzystywać współczesne koncepcje i teorie resocjalizacyjne;
2. potrafi wykorzystywać podstawy kryminologii z elementami wiktymologii;
3. potrafi analizować i interpretować diagnozę kryminologiczną;

Treści programowe dla zajęć:

Kryminologia jako dyscyplina naukowa. Podstawowe paradygmaty kryminologiczne. Kryminologia w systemie nauk. Relacje pedagogiki resocjalizacyjnej i kryminologii.

Diagnoza zjawiska przestępczości w świetle dostępnych źródeł. „Ciemna liczba”. Zróżnicowania przestępczości.

Społeczno-kulturowe uwarunkowania przestępczości. Konflikty etniczno-kulturowe jako źródło przestępczości. Przystępstwa z nienawiści.

Media a przestępczość. Medialny obraz przestępczości a jej odbiór. Zagadnienia poczucia bezpieczeństwa. Populizm penalny i panika moralna.

Ekonomiczne uwarunkowanie przestępczości. Kryminologia feministyczna.

Przestępczość w Polsce w świetle statystyk policyjnych, sądowych i penitencjarnych

Wybrane kategorie przestępstw i ich sprawców. Oddziaływania profilaktyczne i resocjalizacyjne.

Wiktymologia - geneza, przedmiot, główne teorie. Ofiara przestępstwa jako przedmiot badań naukowych. Zjawisko wtórnej kryminalizacji. Profilaktyka przestępczości.

Nazwa zajęć: **Metodyka pracy z dzieckiem z trudnościami w uczeniu się**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować proces socjalizacji w teorii i praktyce, określać dylematy socjalizacyjne oraz nieprzystosowanie społeczne, analizować koncepcje, teorie, definicje; analizować i wykorzystywać współczesne koncepcje i teorie resocjalizacyjne; prezentować koncepcję twórczej resocjalizacji jako przykładu oddziaływań destygmatyzujących
2. analizować edukację w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej; określać specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach i placówkach systemu oświaty

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowa/gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Podstawy metodyki pracy z dzieckiem z trudnościami w uczeniu się: analiza wyników diagnozy, planowanie pracy terapeutycznej, prawne i organizacyjne aspekty pracy terapeutycznej, podstawowe dokumenty w pracy z dzieckiem z trudnościami w uczeniu się, współpraca z instytucjami (poradniami, ośrodkami wczesnej interwencji) oraz rodzicami dziecka.

Terapia ogólnych trudności w uczeniu się: metody arteterapii (sztuka, muzyka, teatr) stymulujące rozwój poznawczy, budowanie motywacji do nauki, praca nad emocjami (w szczególności metody redukcji lęku, budowania pewności siebie), socjoterapia.

Metody korekcyjne funkcji percepcyjno-motorycznych.

Strategie kompensacyjne w czytaniu, pisaniu, liczeniu.

Profilaktyka i wczesna interwencja psychospołeczna.
Dostosowanie wymagań i metod dydaktycznych do potrzeb dzieci z trudnościami w uczeniu się.
Ewaluacja terapii dziecka z trudnościami w uczeniu się.

Nazwa zajęć: Instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnościami

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy opieki i wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnościami: instytucje opiekuńcze i alternatywne formy życia w Polsce i innych państwach (domy pomocy społecznej, mieszkalnictwo chronione, asysta osobista); przykładowe programy realizowane w Polsce i innych państwach ukierunkowane na realizację potrzeb osób dorosłych z niepełnosprawnościami; indywidualne i społeczne znaczenie normalizacji i społecznego uczestnictwa życia dorosłych z niepełnosprawnościami; zagrożenia procesu normalizacji z perspektywy osoby z niepełnosprawnością; rolę rodziny w realizacji specjalnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności; potrzeby rodzin generacyjnych dorosłych osób z niepełnosprawnościami; uwarunkowania i znaczenie procesu planowania opieki w rodzinach generacyjnych; zadania realizowane przez główne stowarzyszenia i organizacje działające w Polsce i innych państwach na rzecz osób z niepełnosprawnościami;

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować własne działania pedagogiczne i wskazywać obszary wymagające modyfikacji oraz wdrażania działań innowacyjnych w pracy z dorosłymi i starszymi osobami z niepełnosprawnościami.
2. Potrafi zaprojektować program wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnościami.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowy/gotowa do ciągłego poszerzania wiedzy w celu własnego rozwoju zawodowego.

Treści programowe dla zajęć:

Idea normalizacji, geneza, koncepcje, przedstawiciele, zagrożenia. Normalizacja a deinstytucjonalizacja. Instytucjonalne formy pomocy i wsparcia przeznaczone dla osób z niepełnosprawnościami w Polsce i na świecie (dom pomocy społecznej, środowiskowe domy samopomocy).

Dobre praktyki dotyczące instytucjonalnych form pomocy i wsparcia przeznaczone dla dorosłych osób z niepełnosprawnościami.

Pozainstytucjonalne formy pomocy i wsparcia przeznaczone dla dorosłych osób z niepełnosprawnościami w Polsce i na świecie (mieszkalnictwo wspomagane).

Dobre praktyki dotyczące pozainstytucjonalnych form pomocy i wsparcia przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami

Idea niezależnego życia a asystencja osobista. Dobre praktyki wspierania idei niezależnego życia.

Grupy samopomocowe, stowarzyszenia, fundacje działające na rzecz dorosłych osób z niepełnosprawnościami. Przykłady dobrych praktyk.

Nazwa zajęć: Warsztat pracy indywidualnej i grupowej w środowisku zamkniętym

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie podstawy metodyczne pracy wychowawcy w aresztach śledczych i zakładach karnych; przyczyny stresu i wypalenia zawodowego pedagogów resocjalizacyjnych;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować i stosować podstawy metodyczne pracy wychowawcy w aresztach śledczych i zakładach karnych; określać przyczyny stresu i wypalenia zawodowego pedagogów resocjalizacyjnych;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do okazywania empatii uczniom lub wychowankom potrzebującym wsparcia i pomocy;

2. jest gotów/gotowa do współpracy z nauczycielami lub terapeutami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

3. jest gotów/gotowa do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej;

Treści programowe dla zajęć:

Charakterystyka placówek resocjalizacyjnych dla dorosłych: pojęcie i cele resocjalizacji dorosłych;; miejsce placówek resocjalizacyjnych w systemie wymiaru sprawiedliwości; rodzaje i typy zakładów karnych oraz aresztów śledczych funkcje placówek penitencjarnych: izolacyjna, wychowawcza,

terapeutyczna, zabezpieczająca; struktura organizacyjna jednostek penitencjarnych; charakterystyka populacji osób osadzonych.

Strategie, metody i techniki pracy stosowane w zakładach karnych i aresztach śledczych: strategie oddziaływań resocjalizacyjnych w warunkach izolacji; metody pracy wychowawczej, edukacyjnej i terapeutycznej; praca indywidualna i grupowa z osobami pozbawionymi wolności; znaczenie pracy, nauki i programów resocjalizacyjnych w procesie readaptacji; rola oddziaływań specjalistycznych.

Zasady planowania pracy z grupą, prowadzenie programów readaptacji społecznej: zasady organizacji pracy wychowawczej z grupą; diagnoza potrzeb i możliwości uczestników programu; formułowanie celów i treści programów oddziaływań; dobór metod, form i środków oddziaływań, realizacja i monitorowanie przebiegu programu; ewaluacja skuteczności oddziaływań; współpraca interdyscyplinarna w procesie readaptacji.

Indywidualizacja pracy wychowawczej: znaczenie indywidualizacji w resocjalizacji dorosłych; badania osobopoznawcze i diagnoza kryminologiczna; planowanie indywidualnych oddziaływań wychowawczych; dostosowanie metod i form pracy do potrzeb i możliwości jednostki; indywidualne programy oddziaływań resocjalizacyjnych; ciągłość i etapowość pracy wychowawczej.

Rola wychowawcy w procesie resocjalizacji i readaptacji: wychowawca jako podmiot procesu resocjalizacji autorytet wychowawczy i jego znaczenie; empatia i kompetencje interpersonalne wychowawcy; podmiotowe traktowanie osoby osadzonej; poszanowanie godności i praw wychowanek; etyczne aspekty pracy wychowawczej; zjawisko i uwarunkowania wypalenia zawodowego.

Nazwa zajęć: Zachowania ryzykowne w ujęciu rozwojowym

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna podstawowe pojęcia i definicje zachowań ryzykownych oraz rozumie ich znaczenie w procesach wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia, socjalizacji oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi obserwować i opisywać zachowania młodzieży w sytuacjach edukacyjnych, wykorzystując podstawową wiedzę pedagogiczno-psychologiczną oraz proponować rozwiązanie problemów.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów/gotowa do dialogowego rozwiązywania sytuacji trudnych i konfliktowych z udziałem młodzieży oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji.

Treści programowe dla zajęć:

Charakterystyka rozwoju biologicznego, psychicznego i społecznego.

Pojęcie i klasyfikacje zachowań ryzykownych.

Rodzaje zachowań ryzykownych.

Uwarunkowania zachowań ryzykownych.

Czynniki chroniące i zasoby rozwojowe.

Profilaktyka zachowań ryzykownych.

Kompetencje wychowawcze nauczyciela i pedagoga w pracy z młodzieżą zagrożoną zachowaniami ryzykownymi.

Nazwa zajęć: Wczesne wspomaganie rozwoju

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Rozumie podstawowe ujęcia definicyjne wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz pojęcia pokrewne. Zna teoretyczne podstawy wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci z niepełnosprawnościami i zagrożonych niepełnosprawnością. Zna programy przygotowujące specjalistów do współpracy z rodzicami. Rozumie rolę rodziców i rodziny w procesie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci z niepełnosprawnościami. Zna podstawy prawne wczesnego wspomaganie rozwoju w Polsce.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi scharakteryzować cele, zadania i zasady wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Wyjaśnia specyfikę współczesnych modeli wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Potrafi scharakteryzować elementy modelu wczesnego wspomaganie rozwoju skoncentrowanego na relacjach rodzice – dziecko. Wyjaśnia specyfikę metod przygotowujących rodziców do wspomaganie rozwoju dziecka.

2. Potrafi opracować scenariusz wizyty domowej. Potrafi opracować Indywidualny Plan Pomocy Rodzinie.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Podczas pracy w grupie formułuje własne poglądy i współpracuje w celu osiągnięcia wspólnych ustaleń.

Treści programowe dla zajęć:

Wybrane ujęcia definicyjne wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Teoretyczne podstawy wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Cele, zasady i zadania wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Wybrane modele wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Rola środowiska rodzinnego w procesie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Model wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka skoncentrowanego na interakcjach rodzice - dziecko.

Wizyty domowe jako podstawowa forma współpracy specjalistów z rodzicami w procesie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Przygotowanie rodziców do wspomaganie rozwoju dziecka.

Przygotowanie specjalistów do współpracy z rodzicami.

Zasady opracowywania Indywidualnego Programu Pomocy Rodzinie

Podstawy i regulacje prawne wczesnego wspomaganie rozwoju w Polsce

Nazwa zajęć: **Współpraca z rodzicami/prawnymi opiekunami w edukacji włączającej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie pojęcia komunikacji niewerbalnej, stylów komunikowania się dzieci i uczniów oraz nauczyciela, komunikacji wspomagającej i alternatywnej;

2. zna i rozumie założenia teoretyczne, budowę i metodykę stosowania indeksu włączania oraz inne narzędzia wspomagające rozwój edukacji włączającej w przedszkolu i szkole;

3. zna i rozumie zasady aktywnego słuchania i nadawania komunikatów;

4. zna i rozumie zagadnienie barier w komunikacji;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi porozumiewać się w sytuacjach konfliktowych;

2. Potrafi podjąć współpracę z nauczycielami, specjalistami, kadrą pomocniczą, rodzicami lub opiekunami dzieci i uczniów oraz ze środowiskiem lokalnym;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie znaczenie współpracy z nauczycielami, specjalistami, kadrą pomocniczą, rodzicami lub opiekunami dzieci i uczniów oraz ze środowiskiem lokalnym;

Treści programowe dla zajęć:

Ekologia zespołu klasowego w grupie zróżnicowanej. Specyfika mechanizmów włączania z punktu widzenia uczniów i ich rodziców.

Mechanizmy psychologiczne związane z etiologią wykluczenia i przemocy rówieśniczej: stygmatyzacja, dysonans poznawczy, błędne koło. Rola współpracy dorosłych w budowaniu koalicji na rzecz edukacji włączającej.

Potrzeba specyficznych oddziaływań wychowawczych w środowisku szkolnym i rodzinnym w kontekście włączania dziecka do grupy rówieśniczej. Współpraca środowisk w tym zakresie

Problemy rówieśnicze dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w kontekście programów profilaktycznych i wychowawczych w szkole.

Obszary współpracy z rodzicami - komunikacja, wspólne cele, wsparcie w realizacji zadań opiekuńczych, wychowawczych, edukacyjnych, wsparcie dziecka/ucznia

Działania integracyjne podejmowane w tworzącym się zespole klasowym z uwzględnieniem rodziców/prawnych opiekunów. Projektowanie i realizacja spotkań, wspólnych działań, rozpoznanie potrzeb, trudności.

Współpraca z rodzicami uczniów uczących się w klasie zróżnicowanej. Metodyka komunikacji.

Nazwa zajęć: **Rehabilitacja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnościami**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę na temat problematykę aktywności zawodowej osób dorosłych z niepełnosprawnościami: doradztwo zawodowe, system przygotowania do pracy osób dorosłych z niepełnosprawnościami, formy zatrudnienia tych osób w Polsce i innych państwach (zatrudnienie wspierane, chronione i socjalne), prawno-organizacyjne, środowiskowe i osobowe uwarunkowania aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami, zakres, specyfikę i dynamikę zatrudniania osób z niepełnosprawnościami w Polsce i innych państwach, zagadnienie przeciwdziałania dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami w sferze zatrudnienia

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznawać i interpretować złożone problemy społeczne dorosłych osób z niepełnosprawnościami
2. potrafi analizować własne działania pedagogiczne i wskazywać obszary wymagające modyfikacji oraz wdrażania działań innowacyjnych w pracy z dorosłymi osobami z niepełnosprawnością
3. potrafi zaprojektować program wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnościami

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/gotowa zachowania zasad etyki zawodowej
2. jest gotowy/a do ciągłego poszerzania wiedzy w celu własnego rozwoju zawodowego

Treści programowe dla zajęć:

Wyzwania w funkcjonowaniu społeczno-zawodowym osób z niepełnosprawnością

Cele rehabilitacji społeczno-zawodowej

Bariery rehabilitacji społecznej

Warunki zatrudniania i formy pracy osób z niepełnosprawnościami

Szanse i ograniczenia w zatrudnieniu osób z różnymi stopniami i rodzajami niepełnosprawności

Instytucje i organizacje wspierające rehabilitację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnościami

Przykłady dobrych praktyk w zakresie rehabilitacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami

Analiza poszczególnych działań i projektów rehabilitacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami

Zagraniczne modele rehabilitacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami

Nazwa zajęć: Wybrane problemy seksualności osób z niepełnosprawnościami

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna potrzeby człowieka dorosłego z niepełnosprawnością: wspólne i swoiste potrzeby osób z niepełnosprawnościami w zakresie opieki, pielęgnacji i wsparcia, możliwości i ograniczenia w realizacji autonomii, potrzeby psychoseksualne osób z niepełnosprawnościami – formy realizacji, indywidualne i społeczne uwarunkowania problemu, potrzeby zdrowotne osób z niepełnosprawnościami, w tym w zakresie zdrowia seksualnego oraz osobowe i strukturalne uwarunkowania ich realizacji;
2. zna zagadnienie rodziny prokreacji osoby dorosłej z niepełnosprawnością: znaczenie rodziny prokreacji w kontekście normalizacji życia osoby z niepełnosprawnością; trudności i potrzeby wsparcia w zakresie realizacji funkcji i zadań; system wsparcia rodzin prokreacyjnych osób z niepełnosprawnościami; osobiste i społeczne uwarunkowania ról rodzicielskich i małżeńskich osób z niepełnosprawnościami;
3. rozumie problematykę zachowań dewiacyjnych i pseudodewiacyjnych w kontekście niepełnosprawności intelektualnej; problem marginalizacji i wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin.

w zakresie umiejętności:

1. integruje wiedzę w celu rozpoznawania i interpretowania złożonych problemów społecznych dorosłych osób z niepełnosprawnościami, ukazując ich powiązania z różnymi obszarami andragogiki specjalnej;
2. potrafi samodzielnie zaprojektować program wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnościami.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest zdolny do zachowania zasad etyki zawodowej.
2. jest zdolny do ciągłego poszerzania wiedzy w celu własnego rozwoju zawodowego.

Treści programowe dla zajęć:

Rozumienie seksualności człowieka na przykładzie wybranych modeli (model ekologiczny, model pięciu warstw życia erotycznego Seligmana), ze szczególnym uwzględnieniem seksualności osób z niepełnosprawnościami.

Biologiczne podstawy seksualności człowieka (manifestacje płci, popęd seksualny, potrzeba seksualna: mentalizacja, konkretyzacja, socjalizacja), psychofizjologia reakcji seksualnych w normie (cykl pobudzenia seksualnego kobiet, cykl pobudzenia seksualnego mężczyzn), ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami.

Psychospołeczne uwarunkowania aktywności seksualnej człowieka od narodzin do później dorosłości. Specyfika relacji o charakterze intymnym, w tym zagadnienia z obszaru tworzenia rodziny prokreacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami.

Norma i patologia w seksuologii (główne koncepcje normy; dysfunkcje seksualne i parafilie), ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami.

Specyfika rozwoju seksualnego osób z niepełnosprawnościami. Rozwój psychoseksualny osób z wybranymi niepełnosprawnościami.

Dojrzewanie płciowe u osób z niepełnosprawnością (jego specyfika u osób z różnymi zespołami klinicznymi). Masturbacja, potrzeba seksualna u osób z niepełnosprawnością intelektualną i ograniczeniami fizycznymi, prawidłowe oraz nieprawidłowe formy jej ekspresji, konsekwencje braku zaspokojenia.

Problemy natury społecznej, prawnej, obyczajowej i zdrowotnej (molestowanie seksualne, kompulsywne zachowania seksualne)

Projektowanie działań edukacyjnych nastawionych na pokonywanie trudności związanych z seksualnością osób z niepełnosprawnościami na różnych etapach rozwojowych w wybranych kontekstach społecznych.

Nazwa zajęć: Pedagogika młodzieży

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie socjopedagogiczny kontekst zagadnień dotyczących młodzieży jej funkcjonowania i roli w poszczególnych środowiskach wychowawczych oraz zna i rekonstruuje badania na temat młodzieży, szczególnie młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Treści programowe dla zajęć:

Miejsce pedagogiki młodzieży w obszarze nauk społecznych i pedagogiki specjalnej.

Wybrane socjopedagogiczne zagadnienia dotyczących młodzieży, w tym również młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Funkcjonowanie i rola młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w środowisku szkolnym (grupy rówieśnicze, relacje uczeń-nauczyciel, instytucje młodzieżowe), rodzinnym (relacje rodzic – dziecko, relacje międzygeneracyjne) i rówieśniczym (grupy nieformalne i wpływ rówieśników na zachowanie młodzieży) oraz w sferze publicznej - potrzeby i wyzwania tej grupy młodzieży.

Młodzież (w tym również młodzież ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) w różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfika i procesy w nich zachodzące.

Współczesna młodzież jako przedmiot badań .Doniesienia badawcze na temat funkcjonowania współczesnej młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz perspektywy badawcze w badaniach nad młodzieżą.

Nazwa zajęć: Psychologia kliniczna człowieka dorosłego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna podstawy psychologii klinicznej człowieka dorosłego.

2. Zna pojęcie normy, normalności i zdrowia oraz zaburzenia zdrowia psychicznego w okresie dorosłości.

3. Zna specyfikę zaburzeń okresu dorosłości, uwarunkowania problemów klinicznych oraz zaburzeń osobowości.

4. Zna problematykę stresu i sytuacji kryzysowych oraz sposoby radzenia sobie z nimi, psychologicznych następstw doświadczeń traumatycznych, w tym choroby przewlekłej lub niepełnosprawności, psychologicznych aspektów zaburzeń komunikacji językowej.

5. Zna psychologiczne metody diagnozy problemów związanych ze zdrowiem, chorobą i niepełnosprawnością, a także formy pomocy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi omówić psychologiczny kontekst procesu wychowania osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

2. Potrafi identyfikować zewnętrzne i wewnętrzne zasoby kluczowe w rozwijaniu potencjału osób z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowa/gotowy do korzystania z wiedzy z zakresu psychologii klinicznej, rehabilitacji i niepełnosprawności w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii psychologów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.

2. przestrzega etyki pracy

Treści programowe dla zajęć:

Przedmiot i zakres psychologii klinicznej człowieka dorosłego jako dziedziny badań i praktyki.

Psychologia kliniczna w odniesieniu do psychiatrii i psychopatologii - podobieństwa i różnice.

Orientacja patogenetyczna i salutogenetyczna w psychologii klinicznej człowieka dorosłego.

Pojęcie normy, normalności i zdrowia psychicznego człowieka dorosłego.

Podejście psychoanalityczne i jego znaczenie w psychologii klinicznej.

Podejście behawioralne i jego znaczenie w psychologii klinicznej.
Podejście poznawcze i jego znaczenie w psychologii klinicznej.
Podejście egzystencjalno-humanistyczne i jego znaczenie w psychologii klinicznej.
Koncepcje interakcyjne i systemowe oraz ich znaczenie w psychologii klinicznej.
Modele diagnozy psychologicznej, etapy postępowania diagnostycznego oraz metody stosowane w psychologii klinicznej człowieka dorosłego.
Systemy diagnostyczne w psychologii klinicznej ze szczególnym uwzględnieniem ICD 10/11 i DSM 5.
Zaburzenia należące do spektrum schizofrenii i inne zaburzenia psychotyczne u osób dorosłych.
Zaburzenia afektywne dwubiegunowe u osób dorosłych.
Zaburzenia afektywne dwubiegunowe u osób dorosłych.
Zaburzenia lękowe u osób dorosłych.
Zaburzenia obsesyjno kompulsyjne u osób dorosłych.
Zaburzenia pourazowe u osób dorosłych.
Zaburzenia dysocjacyjne u osób dorosłych.
Zaburzenia z objawami somatycznymi u osób dorosłych.
Zaburzenia jedzenia i odżywiania się u osób dorosłych.
Zaburzenia związane z substancjami i uzależnienia u osób dorosłych.
Zaburzenia osobowości.

Nazwa zajęć: **Podstawy poradnictwa społecznego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Ma wiedzę na temat podstawowych obszarów działań poradniczych w tym obejmujących osoby z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz głównych podmiotów działań pomocowych i poradniczych - wybrane instytucje wsparcia społecznego i poradnictwa na poziomie krajowym i lokalnym, obszary ich funkcjonowania i wykonywanych zadań, w tym zadań kierowanych do osób z niepełnosprawnościami i i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym zna tradycyjne i alternatywne formy poradnictwa (poradnictwo adopcyjne, biograficzne, edukacyjno-zawodowe, poradnictwo kariery, poradnictwo transnarodowe, poradnictwo dyrektywne, poradnictwo niedyrektywne, coaching, tutoring, poradnictwo on-line oraz ich specyfikę wynikającą z pracy z osobami z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi).

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi adekwatnie zastosować podstawowe metody, techniki, formy pracy z osobami znajdującymi się w sytuacji wymagającej pomocy, poradnictwa i wsparcia, z uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz dokonać analizy (wskazać obszary do pracy poradniczej) wybranych przypadków – dotyczących sytuacji trudnych w biografii wskazujących na zapotrzebowanie na działania pomocowe (analizując przy tym kontekst, środowisko socjalizacyjne i wychowania, czynniki ryzyka, czynniki chroniące).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi dokonać ewaluacji skuteczności własnych działań poradniczych w kontekście zasad etycznych, metodycznych, warsztatu pracy.

Treści programowe dla zajęć:

Poradnictwo społeczne - rozstrzygnięcia terminologiczne. Poradnictwo specjalistyczne (pomoc społeczna). Poradnictwo pedagogiczne (w szkolnej odsonie). Poradnictwo a inne formy działań o pomocowych charakterze. Kryzys, trauma, sytuacja trudna- jako czynniki kreujące zakres tematyczny i temporalny poradniczych działań.

Poradnictwo biograficzne. Obszary działań poradniczych. Główne podmioty działań pomocowych i poradniczych: jednostki w biegu życia (dzieci, młodzież dorośli, seniorzy w tym osoby z niepełnosprawnościami i uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz grupy społeczne w swojej dynamice rozwojowej (rodzina, grupa rówieśnicza, społeczność lokalna). Klasyfikacja trudności życiowych. Analiza wybranych przypadków – sytuacje trudne w biografii wskazujące na zapotrzebowanie na działania pomocowe.

Poradnictwo edukacyjno-zawodowe uwzględniające potrzeby uczniów z niepełnosprawnościami i SPE w kontekście aktualnej sytuacji na rynku pracy i scenariuszy przyszłości rynku pracy. Warsztat pracy szkolnego doradcy zawodowego- między oczekiwaniami a społeczną praktyką

Poradnictwo transnarodowe uwzględniające elementy pracy z uczniem z SPE. Migracje zarobkowe, migracje uchodźcze. Szanse i zagrożenia. Warsztat pracy doradczej w dobie migracyjnych fenomenów. Poradnictwo niedyrektywne vs poradnictwo dyrektywne na przykładzie coachingu, mentoringi i tutoring. Poradnictwo on- line. Warsztat umiejętności i kompetencji poradniczych w niedyrektywnej odsonie z uwzględnieniem wskazań metodycznych do pracy z uczniami ze SPE

Nazwa zajęć: Podstawy prawa i organizacji oświaty

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Rozumie znaczenie wiedzy z zakresu prawa, ze szczególnym uwzględnieniem prawa oświatowego w systemie kształcenia specjalnego i w kontekście kształcenia powszechnego, jego roli w kształtowaniu stosunków społecznych, funkcjonowaniu instytucji o charakterze edukacyjnym, efektywnym przebiegu procesu nauczania na przewidzianych ustawowo poziomach edukacji oraz rozpoznaje i definiuje występujące w pracy pedagoga problemy z zakresu prawa związane z funkcjonowaniem placówek oświatowych, m.in. szkół, ośrodków wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych.

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność integrowania wiedzy z zakresu prawa, jej systematyzowania, porównywania różnych instytucji prawa oświatowego, artykułowania ich cech szczególnych oraz wyinterpretowania z przepisu prawnego normy prawnej i prawidłowego posługiwania się podstawowymi pojęciami i terminami z dziedziny prawoznawstwa, oraz prawa oświatowego, wykorzystywanymi w przebiegu procesu edukacyjnego i oddziaływaniach wychowawczych i wspomagających rozwój ucznia prowadzonych przez szkoły i inne placówki oświatowe.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada kompetencje w zakresie pracy w zespole nad rozwiązaniami zadanych problemów prawnych dotyczących procesu edukacyjnego i oddziaływań wychowawczych i wspomagających rozwój ucznia prowadzonych przez szkoły i inne placówki oświatowe oraz współpracy z podmiotami zaangażowanymi w proces edukacyjny i wychowawczy.

Treści programowe dla zajęć:

Zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami z zakresu prawoznawstwa oraz prawa oświatowego. Wprowadzenie i omówienie wybranych zagadnień z dziedziny prawa konstytucyjnego (hierarchia aktów prawnych, zasady konstytucyjne, pojęcie źródeł prawa - ze szczególnym uwzględnieniem źródeł i pojęć właściwych dla prawa oświatowego, prawa i obowiązki obywateli). Zapoznanie studenta z problematyką dotyczącą podstaw prawnych funkcjonowania systemu oświaty w Polsce, w tym rodzajami szkół i placówek oświatowo-wychowawczych oraz kształcenia ustawicznego.

Zapoznanie studenta z regulacjami prawnymi dotyczącymi różnych instytucji edukacyjnych, cechami różnicującymi publiczne i niepubliczne przedszkola i szkoły, typami szkół, stopniami wykształcenia.

Wyposażenie studenta w wiedzę dotyczącą: prawnych podstaw wychowania przedszkolnego, wykonywania obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki, obowiązków rodziców i opiekunów prawnych dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu.

Zapoznanie studentów z problematyką dotyczącą: zarządzania szkołami i placówkami publicznymi, zadań i kompetencji organów nadzoru pedagogicznego, zadań i kompetencji dyrektora, rady pedagogicznej, rady szkoły, rady rodziców oraz samorządu uczniowskiego. Status prawny ucznia.

Zapoznanie studentów z aspektami prawnymi działań wspierających, aktywizujących, wychowawczych, edukacyjnych i terapeutycznych kierowanych do dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Zapoznanie studenta z podstawami prawnymi wykonywania zawodu nauczyciela, jego obowiązkami i kwalifikacjami, problematyką awansu zawodowego (stopniami awansu i warunkami jego uzyskania) i odpowiedzialnością prawną.

Nazwa zajęć: Studia o niepełnosprawności

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie terminologię, podejścia, uwarunkowania, źródła i miejsce studiów o niepełnosprawności w systemie nauk oraz ich powiązania z innymi dyscyplinami nauk.

2. Zna i rozumie znaczenie udziału struktur społecznych i instytucji życia społecznego w określaniu miejsca osoby z niepełnosprawnością w przestrzeni społecznej.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dostrzegać i analizować zjawiska społeczne leżące u podstaw problemów edukacyjnych i rehabilitacyjnych osoby z niepełnosprawnością.

2. Potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów/a do etycznego postępowania wobec osób z niepełnosprawnościami.

2. Jest gotów/a do współpracy z otoczeniem i grupami realizującymi działania pedagogiczne na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Treści programowe dla zajęć:

Studia o niepełnosprawności: kontekst, geneza, przedstawiciele. Miejsce badacza i badań naukowych w obszarze studiów o niepełnosprawności. Aparat pojęciowy studiów o niepełnosprawności.

Norma i różnorodność normalności. Terminologia opisująca doświadczenie niepełnosprawności: inspirowanie, porn, ableizm. Rozdzźwięk pomiędzy rzeczywistością a reprezentacją niepełnosprawności w kulturze i literaturze.

Niepełnosprawność, eugenika, ciągłość pamięci. Akcja "T4", amnezja społeczna, proces przywracania pamięci o ofiarach Akcji "T4". teksty kultury nawiązujące do Akcji "T4", sztuka, akcje performatywne.

Aktywizm brytyjski, amerykański, polski. Uwarunkowania, charakterystyka, aktywiści, aktywistki, osiągnięcia.

Kulturowe sprzeczności wpisane w gapienie się. Pole widzialności. Sceny gapienia się: dłonie, twarze, ciała piersi. Etyka gapienia się.

Przejawy uteoretycznienia niepełnosprawności - interdyscyplinarne analizy i ujęcia niepełnosprawności.

Nazwa zajęć: Dorosłość osób z niepełnosprawnościami

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna potrzeby człowieka dorosłego z niepełnosprawnością: wspólne i swoiste potrzeby osób z niepełnosprawnościami w zakresie opieki, pielęgnacji i wsparcia, możliwości i ograniczenia w realizacji autonomii, potrzeby zdrowotne osób z niepełnosprawnościami, oraz osobowe i strukturalne uwarunkowania ich realizacji;

2. zagadnienia związane z aktywnością kulturalną i sportową osób dorosłych z niepełnosprawnościami: ich osiągnięcia w zakresie kultury, sztuki i sportu, rehabilitacyjne znaczenie udziału w kulturze, sztuce i sporcie, osobowe, środowiskowe i prawno-organizacyjne bariery w dostępie do udziału w kulturze, sztuce i sporcie;

3. zna znaczenie udziału osób dorosłych z niepełnosprawnościami w życiu obywatelskim i projektowania przestrzeni informacyjnej i materialnej, z uwzględnieniem zróżnicowanych możliwości intelektualnych, sensorycznych i ruchowych odbiorców;

4. zna proces starzenia się i starość w warunkach długotrwałej niepełnosprawności: specyfikę starzenia się na tle specjalnych potrzeb związanych z niepełnosprawnością intelektualną i fizyczną, osobowe i środowiskowe uwarunkowania pomyślnego starzenia się osób z długotrwałą niepełnosprawnością; instytucjonalne i pozainstytucjonalne wsparcie osób starzejących się i starych z niepełnosprawnościami w Polsce i innych państwach; system opieki i wsparcia osób starszych z niepełnosprawnościami;

5. na szczególnie problemy osób dorosłych z niepełnosprawnościami i ich rodzin, w tym zagadnienie przemocy wobec osób dorosłych z niepełnosprawnościami; problem przemocy w kontekście formalnych i nieformalnych relacji opiekuńczych; koncepcję vulnerability oraz jej praktyczne implikacje w zakresie systemu edukacji, rehabilitacji i wsparcia osób z niepełnosprawnościami; zachowania dewiacyjne i pseudodewiacyjne w kontekście niepełnosprawności intelektualnej; problem marginalizacji i wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi szczególnie problemy osób dorosłych z niepełnosprawnościami i ich rodzin, w tym zagadnienie przemocy wobec osób dorosłych z niepełnosprawnościami; problem przemocy w kontekście formalnych i nieformalnych relacji opiekuńczych; koncepcję vulnerability oraz jej praktyczne implikacje w zakresie systemu edukacji, rehabilitacji i wsparcia osób z niepełnosprawnościami; zachowania dewiacyjne i pseudodewiacyjne w kontekście niepełnosprawności intelektualnej; problem marginalizacji i wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin.

2. potrafi analizować procesy i zjawiska dotyczące funkcjonowania dorosłych i starszych osób z niepełnosprawnościami, wykorzystując aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu andragogiki specjalnej;

3. potrafi analizować własne działania pedagogiczne i wskazywać obszary wymagające modyfikacji oraz wdrażania działań innowacyjnych w pracy z dorosłymi i starszymi osobami z niepełnosprawnościami;

4. potrafi zaprojektować program wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnościami.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/ gotowa do zachowania zasad etyki zawodowej;

2. jest gotowy/ gotowa ciągłego poszerzania wiedzy w celu własnego rozwoju zawodowego.

Treści programowe dla zajęć:

Dorosłość jako etap życia – typologia etapów dorosłości. Dorosłość w ujęciu paradygmatycznym – dorosłość w paradygmacie auksologicznym, aksjologicznym, socjologicznym, biograficznym i edukacyjnym.

Specyfika funkcjonowania osób dorosłych z niepełnosprawnościami – charakterystyczne potrzeby okresu dorosłości, specyficzne potrzeby wynikające ze stanu zdrowia i niepełnosprawności.

Autonomia osób dorosłych z niepełnosprawnościami – możliwości i ograniczenia.

Specyfika funkcjonowania osób dorosłych z niepełnosprawnością w okresie późnej dorosłości. Problemy starzenia się i starości- zaspokajanie potrzeb osób z niepełnosprawnością w okresie późnej dorosłości.

Postrzeganie społeczne osób dorosłych z niepełnosprawnościami i ich rodzin.

Przejawy marginalizacji i dyskryminacji osób dorosłych z niepełnosprawnością w wybranych obszarach partycypacji społecznej.

Analiza możliwości i ograniczeń uczestnictwa osób dorosłych z niepełnosprawnościami w życiu obywatelskim – dostępne rozwiązania w Polsce i innych krajach.

Programy i akcje społeczne skierowane na aktywizację edukacyjną, zawodową, kulturalną osób dorosłych z niepełnosprawnościami, w tym działania o charakterze inkluzyjnym – analiza propozycji dostępnych w Polsce i w innych krajach. Sport osób z niepełnosprawnościami ruch paraolimpijski i olimpiady specjalne.

Analiza i projektowanie rozwiązań ułatwiających dostępność urzędów, placówek kultury, edukacji i innych, dla osób dorosłych z niepełnosprawnościami.

Analiza problemów przemocy wobec osób dorosłych z niepełnosprawnościami -koncepcja vulnerability – w odniesieniu do osób dorosłych i ich rodzin.

Projektowanie działań pomocowych skierowanych na poprawę jakości życia i zapobiegania przemocy i marginalizacji osób dorosłych z niepełnosprawnościami i ich rodzin.

Nazwa zajęć: **Przedsiębiorczość**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna rodzaje struktur społecznych i instytucji życia społecznego oraz ich przemiany, a także zachodzące między nimi relacje istotne z punktu widzenia procesów edukacyjnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych;

2. zna specyfikę funkcjonowania uczestników działalności edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej, pomocowej i terapeutycznej, pogłębioną w wybranych zakresach;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozować i projektować działania praktyczne;

2. potrafi twórczo animować prace nad własnym rozwojem oraz rozwojem uczestników procesów edukacyjno-wychowawczych oraz wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy, a także inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazywania aktywności, podejmowania trudu i podejmowania indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki specjalnej;

2. jest gotów/gotowa do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami niebędącymi specjalistami w danej dziedzinie, oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania pedagogiczne.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do przedsiębiorczości w zakresie działań z/na rzecz osób z niepełnosprawnościami) (predyspozycje i kompetencje przedsiębiorcze, instytucje wsparcia przedsiębiorczości związane z działalnością z/na rzecz osób z niepełnosprawnościami)

Modele biznesowe dedykowane działaniom z/na rzecz osób z niepełnosprawnościami

Finansowanie działalności dedykowanej wsparciu kompetencji przedsiębiorczych osób z niepełnosprawnościami oraz osób zaangażowanych

Projektowanie strategii marketingowej działalności ukierunkowanej na wspieranie przedsiębiorczości osób z niepełnosprawnościami

Aspekty formalne i prawne prowadzenia działalności związanej ze wspieraniem przedsiębiorczości osób z niepełnosprawnościami

Prezentacja biznesowa w perspektywie działań przedsiębiorczych z/na rzecz osób z niepełnosprawnościami

Nazwa zajęć: Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie podstawowe problemy pedagogiki specjalnej jako nauki interdyscyplinarnej: pojęcia, cele, zadania, zasady i zakres, historyczny kontekst opieki i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością i niedostosowanych społecznie w ujęciu historycznym; współczesne tendencje w pedagogice specjalnej; wspólne i swoiste problemy osób z różnymi niepełnosprawnościami (od mikrodeficytów centralnego układu nerwowego po całościowe zaburzenia w rozwoju), niedostosowanych społecznie lub uzdolnionych; skalę i dynamikę zjawiska niepełnosprawności w Polsce i na świecie; systemy kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce i innych państwach; zasady wyrównywania szans edukacyjnych; system kształcenia pedagogów specjalnych
2. Zna i rozumie regulacje prawne w zakresie kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i zasady orzekania w tym zakresie; zasady organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej; aspekty klasyfikowania i oceniania uczniów
3. zna sytuację rodziny dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: koncepcje adaptacji rodziny w kontekście niepełnosprawności lub choroby przewlekłej dziecka i ucznia, problemy adaptacji, utrudnienia życiowe, wsparcie społeczne; uwarunkowania specyfiki pracy z rodziną dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, założenia i metody wspierania rodziny tego dziecka w całym cyklu jego życia; możliwości wspierania funkcjonowania dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w rodzinie; zagadnienia relacji między rodziną dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi a specjalistami.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi identyfikować i interpretować złożone zjawiska i systemy wsparcia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej i dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych, medycznych i nauk o zdrowiu
2. Potrafi poddać analizie zachowania, procesy i zjawiska dotyczące psychospołecznych potrzeb członków rodzin dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
3. Potrafi zaprojektować proces wspierania rodziny z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do organizowania kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zgodnie z przepisami prawa

Treści programowe dla zajęć:

Diagnoza wielofunkcyjna specjalnych potrzeb edukacyjnych jako podstawa planowania pracy dydaktyczno wychowawczej

Uczeń z niepełnosprawnością i inne SPE,

Formy i rodzaje pomocy psychologicznej i pedagogicznej w szkole i poza nią

Zadania pedagoga przy tworzeniu diagnozy i programu: prowadzenie dokumentacji; współpraca z zespołem terapeutycznym; współpraca z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną; współpraca z domem rodzinnym osoby

Planowanie działań diagnostycznych i terapeutycznych dla przeprowadzenia indywidualnych badań oraz projektowania wsparcia

Postępowanie terapeutyczne: zasady prowadzenia terapii osób ze SPE, metody stosowane w terapii zaburzeń rozwojowych

Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w kontekście prawa oświatowego i praktyki szkolnej w odniesieniu do okresu rozwojowego ucznia (wczesne wspomaganie, okres przedszkolny i wczesnoszkolny, okres wczesnej adolescencji, później adolescencji, czynniki sprzyjające efektywnej terapii.

Nazwa zajęć: Język specjalistyczny - niemiecki

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna słownictwo specjalistyczne powiązane ze studiowanym zakresem pedagogiki specjalnej;

w zakresie umiejętności:

1. rozumie tekst czytany z zakresu pedagogiki, a w szczególności studiowanej specjalności, dyskutować na podany temat;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do rozwijania umiejętności językowych, podejmowania trudu samodzielnej pracy w tym kierunku;

Treści programowe dla zajęć:

Swobodne posługiwanie się czasami gramatycznymi w języku niemieckim.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: strona bierna, zdania okolicznikowe celu, zdania przydawkowe, rekcja czasownika, tryb przypuszczający.

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: jedzenie, rodzina, transport, sport, praca, zdrowie, środowisko, przestępstwa internetowe, świat mediów i e-mediów, problematyka biznesu, reklamy, nowoczesne miasta, problemy współczesnej nauki.

Słownictwo specjalistyczne i akademickie związane z kierunkiem studiów w zakresie następujących tematów: koedukacja, nauczanie prywatne, strategie dla nauczycieli oraz słownictwo związane z różnymi zaburzeniami oraz problemami społecznymi, np. anoreksja / bulimia, ADHD.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularnonaukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treściach 3 i 4.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treściach 3 i 4.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treściach 3 i 4.

Nazwa zajęć: **Język specjalistyczny - angielski**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. słownictwo specjalistyczne powiązane ze studiowanym zakresem pedagogiki specjalnej;

w zakresie umiejętności:

1. rozumie tekst czytany z zakresu pedagogiki, a w szczególności studiowanej specjalności, dyskutować na podany temat;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do rozwijania umiejętności językowych, podejmowania trudu samodzielnej pracy w tym kierunku;

Treści programowe dla zajęć:

Swobodne posługiwanie się czasami gramatycznymi w języku angielskim.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: strona bierna, następstwo czasów, zdania celu, porównania, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, przedimki.

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: jedzenie, rodzina, transport, sport, praca, zdrowie, środowisko, przestępstwa internetowe, świat mediów i e-mediów, problematyka biznesu, reklamy, nowoczesne miasta, problemy współczesnej nauki.

Słownictwo akademickie i specjalistyczne związane z kierunkiem studiów w zakresie następujących tematów: koedukacja, nauczanie prywatne, różnice w systemach edukacyjnych – Korea Południowa, bullying w szkole – strategie dla nauczycieli oraz słownictwo związane z różnymi zaburzeniami oraz problemami społecznymi - np. anoreksja/bulimia, ADHD.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularnonaukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3 i 4.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3 i 4.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treści 3 i 4.

Nazwa zajęć: **Dialog motywujący w profilaktyce**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna podstawy teoretyczne metodyki pracy resocjalizacyjnej.

2. Zna rolę szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego oraz środowisko inkluzji społecznej, rolę i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego, specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjno- -wychowawczym;

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować rolę i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego, funkcje wychowawcze szkoły; analizować i interpretować problemy wychowawcze

we współczesnej szkole i środowisku szkolnym; określać specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjnowychowawczym;

2. Potrafi realizować pomoc rodzinie i poradnictwo wychowawczo-resocjalizacyjne.

3. Potrafi analizować proces socjalizacji w teorii i praktyce, analizować koncepcje, teorie, definicje; stosować definicje, pojęcia i zakresy; analizować i wykorzystywać współczesne koncepcje i teorie resocjalizacyjne; projektować działania od izolacji do środowiska otwartego; stosować podstawy teoretyczne metodyki pracy resocjalizacyjnej;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowa/gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym

2. Jest gotowa/gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Dialog motywujący – podstawowe założenia (terminologia, teoria i metodyka pracy opartej na dialogu motywującym z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi). Rola i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego wykorzystujących dialog motywujący w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjnowychowawczym;

Techniki wykorzystywane w dialogu motywującym (OARS)- metodyka pracy opartej na dialogu motywującym z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi stosowana w profilaktyce i zapobieganiu dewiacjom społecznym; praktyczne wykorzystanie diagnozy deficytów i potencjałów;

Rola szkoły jako środowiska społecznowychowawczego oraz środowiska inkluzji społecznej w reagowaniu na opór oraz wydobywaniu zasobów jako sposobu wzmacniania odporności psychicznej u dzieci i młodzieży.

Rola i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego w profilaktyce zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży- pomoc rodzinie i poradnictwo wychowawczoresocjalizacyjne.

Projektowanie działań i sposobów postępowania profilaktycznego (dobór środków i metod pracy) opartych o założenia dialogu motywującego w kontekście różnych, specyficznych zachowań ryzykownych (myśli samobójcze, uzależnienia, zaburzenia odżywiania).

Nazwa zajęć: Przygotowanie do praktyki w zespołach rewalidacyjno - wychowawczych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie metodykę pracy rewalidacyjnowychowawczej z osobami ze sprzężoną niepełnosprawnością (chodzi o osobę z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością)

2. zna i rozumie organizację i metodykę zajęć rewalidacyjno- -wychowawczych oraz zasady konstruowania indywidualnego programu zajęć rewalidacyjno-wychowawczych

3. zna i rozumie zasady współpracy ze środowiskiem rodzinnym lub personelem opiekuńczym placówek pobytu stałego (chodzi o osobę z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością)

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować metodykę pracy rewalidacyjnowychowawczej z osobami ze sprzężoną niepełnosprawnością (chodzi o ucznia z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością)

2. potrafi analizować organizację i metodyki zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz ; konstruować indywidualne programy zajęć rewalidacyjnowychowawczych

3. potrafi współpracować ze środowiskiem rodzinnym lub personelem opiekuńczym placówek pobytu stałego uczestnika zajęć rewalidacyjno wychowawczych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/a do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy (uczestnikom zajęć rewalidacyjno-wychowawczych)

2. jest gotowy/a do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej

3. jest gotowy/a do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy

Treści programowe dla zajęć:

Zadania związane z praktyką w oddziałach rewalidacyjno-wychowawczych

Zadania związane z przygotowaniem dokumentacji z praktyki w oddziałach rewalidacyjno-wychowawczych

Zasady postępowania etycznego obowiązujące podczas praktyki w oddziałach rewalidacyjno-wychowawczych

Zasady związane z bezpieczeństwem własnym i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych (sposób przenoszenia, podnoszenia, karmienia, postępowania w sytuacji padaczki)

Nazwa zajęć: Podstawy języka migowego (PJM)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie kulturowe uwarunkowania procesów edukacyjnych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować diagnozę deficytów i potencjałów;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

Treści programowe dla zajęć:

1. Specyfika komunikacji osób z wadami słuchu
2. Charakterystyka PJM oraz SJM - podobieństwa i różnice
3. Znaki daktylograficzne
4. Znaki ideograficzne
5. Gramatyka wizualno-przestrzenna
6. Elementy niemanulane języka migowego

Nazwa zajęć: Kultura organizacyjna szkoły włączającej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna pojęcie kultury organizacyjnej przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty;
2. rozumie rozwój kultury włączającej przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty przywódczą rolę dyrektora
3. założenia teoretyczne, budowę i metodykę stosowania indeksu włączania oraz inne narzędzia wspomagające rozwój edukacji włączającej w przedszkolu i szkole

w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć szkolne bazy zasobów metodycznych dla edukacji włączającej
2. dbać o miejsce i rangę przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty w środowisku lokalnym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi podejmować działania na rzecz przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty
2. Jest gotów do kształtowania postaw kształtowania postaw społecznych wobec dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami

Treści programowe dla zajęć:

Kultura organizacyjna szkoły – składowe koncepcji. Cele szkoły. Oczekiwania państwa wobec szkoły
Klimat społeczny szkoły. Koncepcja Moosa. Koncepcja kultury organizacji Handy'ego
Przywództwo edukacyjne jako istotny czynnik kształtujący szkołę. Przywództwo rozproszone.
Higiena psychiczna nauczyciela. Funkcjonowanie psychospołeczne nauczycieli. Wsparcie społeczne ze strony dyrektora i współpracowników. Sieć szkół promujących zdrowie Światowej Organizacji Zdrowia.
Koncepcja szkoły środowiskowej. Współpraca z otoczeniem w kontekście edukacji włączającej.
Inkluzja jako ważny cel funkcjonowania szkoły. Przegląd dobrych praktyk.

Nazwa zajęć: Emisja głosu w pracy pedagoga

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna zasady prawidłowego posługiwania się głosem, jego higieny oraz prawidłowej emisji głosu w pracy pedagoga, ma wiedzę na temat budowy i działania aparatu oddechowego, fonacyjnego i artykulacyjnego;
2. posiada wiedzę dotyczącą poprawnej polszczyzny i kultury żywego słowa

w zakresie umiejętności:

1. potrafi poprawnie posługiwać się głosem podczas wystąpień publicznych, panuje nad estetyką głosu (zmianą barwy, natężenia i tempa)
2. przyjmuje odpowiedzialność za własne zdrowie, w tym zdrowie głosu oraz wzorce głosowe przekazywane swoim podopiecznym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadomy/a poziomu swojej wiedzy, umiejętności głosowych i komunikacyjnych; jest gotowy/a do podjęcia ciągłego doskonalenia warsztatu mówcy oraz przestrzegania zasad higieny głosu

Treści programowe dla zajęć:

Podstawy emisji głosu (oddech, fonacja, artykulacja, rezonans)

Wiedza o głosie jako narzędziu pracy pedagoga

Higiena i patologia głosu

Kultura języka w wystąpieniach publicznych

Ćwiczenia oddechowe wzmacniające mięśnie oddechowe

Ćwiczenia narządów artykulacyjnych: języka, żuchwy, podniebienia miękkiego, ust i mięśni twarzy

Ćwiczenia dykcyjne

"Łamańce językowe", czyli wygłaszanie słowa z wykorzystaniem zmiany barwy głosu, jego natężenia i tempa

Nazwa zajęć: **Zachowania ryzykowne online**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji, diagnozę deficytów, diagnozę potencjałów, modele diagnostyczne, diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego, diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie, diagnozę kryminologiczną;

2. zna dewiacje społeczne w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej, koncepcje, teorie dewiacji społecznych, współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych, etiologię, skutki dewiacji społecznych, profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować dewiacje społeczne w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej; interpretować koncepcje i teorie dewiacji społecznych; określać współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych, przyczyny niedostosowania społecznego i skutki dewiacji społecznych, a także stosować profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym;

2. potrafi analizować i stosować diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji; analizować diagnozę deficytów i potencjałów; prezentować i analizować modele diagnostyczne; stosować diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego; analizować i stosować diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie; analizować i interpretować diagnozę kryminologiczną;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest zdolny/a do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Cechy współczesnego internetu (cyfrowość, algorytmy, interaktywność, mobilność). Rola nowych mediów w rozwoju i życiu społecznym młodych ludzi. Paradygmat ryzyka, paradygmat szans. Zachowania ryzykowne online a przestępczość.

Uwarunkowania społeczne zaangażowania młodych ludzi z ryzyka i szans online. Epidemiologia zachowań ryzykownych i konstruktywnych (prospołecznych i prorozwojowych online). Operacjonalizacja i pomiar oraz analiza danych zastanych dotyczących zachowań ryzykownych online.

Różnice w zachowaniach ryzykownych online i offline - implikacje dla konstruowania programów profilaktycznych

Zachowania prospołeczne i prorozwojowe online i ich wspieranie. Zaangażowanie społeczne online i wykorzystanie cyfrowych narzędzi (w tym generatywnej sztucznej inteligencji) w edukacji. Profilaktyka pozytywna w zakresie zachowań ryzykownych online.

Dziania i programy profilaktyczne dotyczące wybranych zachowań ryzykownych online - analiza treści i metodyki. Błędy w działaniach profilaktycznych. Zasady etyczne działań w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych online.

Nazwa zajęć: **Nowe technologie w projektowaniu uniwersalnym**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada pogłębioną wiedzę obejmującą pojęcie i zasady uniwersalnego projektowania zajęć;

2. Posiada pogłębioną wiedzę obejmującą rolę nowych technologii w dostosowaniu nauczania do potrzeb dzieci i uczniów;

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi samodzielnie stosować ocenianie wspierające uczenie się.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest zdolny/na do podjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje w edukacji włączającej.

Treści programowe dla zajęć:

Dostępność cyfrowa i projektowanie uniwersalne
Technologie wspomagające osoby z dysfunkcjami wzrokowymi
Technologie dla osób z dysfunkcją słuchu
Technologie dla osób z dysfunkcją narządów ruchu
Technologie dla osób z trudnościami komunikacyjnymi
Standardy dostępności. WCAG

Nazwa zajęć: **Interwencja kryzysowa**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Umie dokonać diagnozy deficytów, diagnozy potencjałów, diagnozy źródeł nieprzystosowania społecznego oraz diagnozy osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie.
2. Zna i opisuje prawno-społeczne uwarunkowania procesu resocjalizacji w pracy pedagoga- instytucje oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych w środowisku otwartym, instytucje oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych w środowisku zamkniętym

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować diagnozę deficytów i potencjałów; prezentować i analizować modele diagnostyczne; stosować diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego; analizować i stosować diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie
2. Potrafi analizować prawno-społeczne uwarunkowania procesu resocjalizacji w pracy pedagoga; prezentować instytucje oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych w środowisku otwartym i zamkniętym oraz główne organizacje pozarządowe uczestniczące w procesie resocjalizacji; realizować pomoc rodzinie i poradnictwo wychowawczo-resocjalizacyjne.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada kompetencje w zakresie wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych
2. Posiada kompetencje do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

Treści programowe dla zajęć:

Wydarzenia krytyczne, sytuacja kryzysowa a kryzys. Teorie i konceptualizacje kryzysu. Konsekwencje kryzysu. Wieloaspektowość sytuacji kryzysu.

Strategie, metody i techniki interwencji kryzysowej w sytuacji wystąpienia kryzysu różnej etiologii.

Diagnoza kryzysu i projektowanie oddziaływań z zakresu interwencji kryzysowej oraz poradniczych w sytuacji kryzysów o różnej etiologii. Style interwencji (dyrektywny, niedyrektywny, kooperacyjny) i pomocy poradniczej.

System wsparcia i pomocy w sytuacji kryzysu . Pojęcie sieci wsparcia (pierwotnych i wtórnych). Wsparcie instytucjonalne, formy przewidzianej formalnie w sytuacji kryzysu jednostki i rodziny pomocy.

Interwent kryzysowy - wiedza profesjonalna, kształcenie, kompetencje osobiste. Etyczna i prawna podstawa działania i odpowiedzialności interwenta kryzysowego.

Nazwa zajęć: **Metodyka nauczania i wychowania uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w starszym wieku szkolnym**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna metodykę wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach placówek systemu oświaty, na różnych etapach edukacyjnych; podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych oraz kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy; wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania ucznia i opracowywanie oraz modyfikowanie indywidualnego programu edukacyjno- -terapeutycznego; specjalistyczne metody rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych; zasady organizowania przestrzeni szkolnej oraz optymalnego stanowiska pracy; rolę współpracy z rodziną, nauczycielami i specjalistami.

2. zna metodykę pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami ze sprzężoną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną; metody pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym; organizację i metodykę zajęć rewalidacyjno- -wychowawczych; zasady konstruowania indywidualnego programu zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz współpracy ze środowiskiem rodzinnym lub personelem opiekuńczym placówek pobytu stałego

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować metodykę wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach placówek systemu oświaty, na różnych etapach edukacyjnych; realizować podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych oraz kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy; dokonywać wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia i opracowywać oraz modyfikować indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne; analizować i stosować specjalistyczne metody rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych; organizować przestrzeń szkolną oraz optymalne stanowisko pracy; współpracować z rodzinami uczniów, nauczycielami i specjalistami.

2. potrafi analizować metodykę pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami ze sprzężoną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną; analizować i stosować metody pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym; analizować organizację i metodyki zajęć rewalidacyjno-wychowawczych; konstruować indywidualne programy zajęć rewalidacyjno-wychowawczych; współpracować ze środowiskiem rodzinnym lub personelem opiekuńczym placówek pobytu stałego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest zdolny/zdolna do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.

Treści programowe dla zajęć:

Charakterystyka rozwoju człowieka w okresie adolescencji. Neuropsychologiczne spojrzenie na rozwój dziecka z głębszą niepełnosprawnością intelektualną.

Diagnostyka funkcjonalna i projektowanie Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych (IPET) w perspektywie wyłaniającej się dorosłości. Monitorowanie postępów ucznia nastoletniego w obszarze autonomii i sprawczości.

Psychopedagogika adolescencji i edukacja w sferze intymności. Analiza zmian biopsychospołecznych zachodzących w okresie dojrzewania u osób z głębszą NI. Wsparcie ucznia w trudnych sytuacjach związanych z dojrzewaniem fizycznym, potrzebą budowania relacji rówieśniczych oraz poczuciem wstydu i intymności.

Metodyka edukacji funkcjonalnej i treningu zaradności życiowej. Przygotowanie ucznia do maksymalnej niezależności w środowisku lokalnym poza terenem szkoły. Nauczanie czynności dnia codziennego, takich jak dokonywanie zakupów w sklepie, korzystanie z punktów usługowych czy bezpieczne poruszanie się w infrastrukturze miejskiej. Dzielenie złożonych czynności na proste etapy, i tworzenia dla nich instrukcji wizualnych.

Przysposobienie do pracy i aktywizacja zawodowa w szkołach. Projektowanie zajęć przygotowujących do pełnienia ról pracowniczych w ramach dostępnych profili (np. prace porządkowe, pomoc w kuchni, prace ogrodnicze).

Budowanie sprawstwa, autonomii i motywacji ucznia dorastającego. Nauczyciel jako przewodnik, który wspiera. Metodyka pracy oparta na podejściu niedyrektywnym oraz stosowanej analizie zachowania, co pozwala na skuteczne motywowanie ucznia starszego do podejmowania wysiłku edukacyjnego. Nauka planowania dnia z uwzględnieniem preferencji ucznia, co bezpośrednio wpływa na redukcję zachowań trudnych wynikających z frustracji.

Metodyka nauczania funkcjonalnych umiejętności szkolnych (czytanie, pisanie, liczenie) w ujęciu praktycznym. Techniki szkolne jako narzędzia wspierające sprawstwo i niezależność ucznia w sytuacjach życiowych oraz zawodowych.

Współpraca sieciowa i przejście ucznia z systemu oświaty na rynek pracy. Budowanie profesjonalnych relacji z rodzicami uczniów nastoletnich oraz współpraca z instytucjami wspierającymi osoby dorosłe z niepełnosprawnością (np. WTZ – Warsztaty Terapii Zajęciowej, ŚDS – Środowiskowe Domy Samopomocy, ZAZ - Zakłady Aktywizacji Zawodowej).

Nazwa zajęć: **Dziecko/uczeń z doświadczeniem migracji w edukacji włączającej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie założenia i zasady konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz zasady i metody ich ewaluacji

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać funkcjonalnej charakterystyki dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; określić potrzeby edukacyjne i uwarunkowania kształcenia dzieci i uczniów z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi i wyznaniowymi;

2. potrafi określić obszary i wskazania terapeutyczne dla dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

3. potrafi przeprowadzić diagnozę edukacyjnych potrzeb dziecka i ucznia oraz diagnozę relacji społecznych w grupie rówieśniczej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu edukacyjno-terapeutycznego w edukacji włączającej;

Treści programowe dla zajęć:

Diagnoza różnicowa i funkcjonalna dziecka/ucznia z doświadczeniem migracji.

Trudności, potrzeby i zasoby dziecka/ucznia z doświadczeniem migracji a sytuacja edukacyjna ucznia.

Trudności, potrzeby i zasoby dziecka/ucznia z doświadczeniem migracji a relacje rówieśnicze w grupie
Zadania szkoły i rola pedagoga/nauczyciela/specjalisty w procesie adaptacji ucznia z doświadczeniem migracyjnym

Dziecko uchodźcze w polskiej szkole - konteksty i wyzwania edukacyjne.

Nazwa zajęć: **Neurobiologiczne podstawy trudności w uczeniu się i funkcjonowaniu psychospołecznym**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Umie dokonać diagnozy psychopedagogiczną w resocjalizacji, diagnozy deficytów i potencjału, oraz diagnozy źródeł nieprzystosowania społecznego,

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować i stosować diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji; analizować diagnozę deficytów i potencjałów; prezentować i analizować modele diagnostyczne; stosować diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego; analizować i stosować diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie.

2. Potrafi analizować edukację w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej; charakteryzować rolę szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego oraz środowisko inkluzji społecznej; analizować rolę i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada kompetencje do autorefleksji nad rozwojem zawodowym

2. Posiada kompetencje w zakresie wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe zagadnienia neurofizjologii mózgu. Neuroplastyczność

Zjawiska neuropatologiczne w mózgu. Zespół psychoorganiczny.

Zaburzenia emocji i zachowań oraz zaburzenia poznawcze u osób ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnością intelektualną.

Diagnostyka (proste narzędzia) w zaburzeniach poznawczych, emocjonalnych, behawioralnych (prognozy edukacyjne)

Metody wspierania procesów poznawczych mózgu (trening pamięci, mnemotechniki). Edukacja ustawiczna. Partycypacja kulturalna a czas wolny.

Nazwa zajęć: **Metodyka edukacji i rehabilitacji osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie wiedzę dotyczącą specyfiki rozwoju motorycznego, poznawczego, emocjonalno-społecznego osoby z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością

2. zna i rozumie metodykę pracy rewalidacyjno-wychowawczej oraz zasady jej organizacji

3. zna i rozumie zjawisko pozoru w edukacji osoby z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością i jego mechanizmy

4. zna i rozumie dotyczącą sposobów komunikowania się osoby z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością

5. zna i rozumie zasady konstruowania indywidualnego programu zajęć rewalidacyjno-wychowawczych

6. zna i rozumie zasady współpracy ze środowiskiem rodzinnym lub personelem opiekuńczym placówek pobytu stałego

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przygotować diagnozę funkcjonalną osoby z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością z uwzględnieniem jej potrzeb i zasobów osobowościowych oraz środowiskowego kontekstu jej funkcjonowania

2. potrafi przygotować indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny dla osoby z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością

3. potrafi dostosować metody do potrzeb osób z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością
4. potrafi analizować organizację i metodykę zajęć rewalidacyjno-wychowawczych
5. potrafi współpracować ze środowiskiem rodzinnym lub personelem opiekuńczym placówek pobytu stałego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/gotowa do współpracy z nauczycielami i specjalistami
2. jest gotowy/gotowa do okazywania empatii uczniom/uczestnikom zespołów rewalidacyjno-wychowawczych potrzebującym pomocy i wsparcia

Treści programowe dla zajęć:

Psychospołeczny portret osoby z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością intelektualną
Kompetencje komunikacyjne osoby z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością oraz zasady ich wspierania

Warsztat diagnostyczny pedagoga specjalnego/pedagożki specjalnej pracującego/pracującej z osobą z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością

Warsztat metodyczny pedagoga specjalnego/pedagożki specjalnej pracującego/pracującej z osobą z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością

Wybrane metody edukacyjne i terapeutyczne wykorzystywane w pracy z osobą z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością

Osoba z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością w systemie opieki paliatywnej

Osoba z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością w polskim i międzynarodowym systemie edukacji

Modele współpracy ze środowiskiem rodzinnym lub opiekunami prawnymi osoby z głęboką intelektualną i wieloraką niepełnosprawnością

Nazwa zajęć: **Seminarium magisterskie 4**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna sposoby prezentacji wyników badań naukowych oraz zasady przygotowania i opracowania różnych rodzajów tekstów naukowych;
2. zna i rozumie sposoby praktycznego wykorzystania badań naukowych, w tym analizę i diagnozę sytuacji, analizę problemów społecznych i pedagogicznych, określanie potrzeb i planowanie działań interwencyjnych, ewaluację osiągnięć; krytyczno-emancypacyjny i transformacyjny potencjał badań naukowych;
3. zna podstawowe zasady przeprowadzania badań naukowych, dylematy i wybory etyczne na różnych etapach procesu badawczego, problematykę zaangażowania uczestników badań; społeczno-polityczny kontekst badań społecznych; zagadnienie prezentacji wyników badań w przestrzeni publicznej; pojęcie plagiatu w pracy badawczej;
4. zna zasady i technikę przygotowywania prac naukowych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przygotować projekt badawczy z zastosowaniem różnych strategii badań, w tym ilościowych, jakościowych lub mieszanych; opracować scenariusze badawcze i dyspozycje do badań jakościowych oraz narzędzia do badań ilościowych; dobrać metody, techniki i narzędzia do celu badań ilościowych;
2. potrafi dokonać analizy i interpretacji wyników badań oraz sformułować wnioski pedagogiczne z przeprowadzonych badań;
3. potrafi przeprowadzić proces wnioskowania i zaprezentować wyniki badań.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa przestrzegania zasad etycznych w podejmowanych działaniach badawczych
2. jest gotów/gotowa do stosowania etycznych norm w pracy badawczej.

Treści programowe dla zajęć:

Realizacja przyjętego projektu badań.

Opracowywanie i analiza wyników badań. Dyskusja wyników w kontekście modelu badań własnych oraz literatury przedmiotu.

Raport z badań - funkcja, schemat, zasady jego przygotowania. Dyskusja wyników. Graficzne ilustracje raportu z badań.

Zasady redakcji pracy dyplomowej z uwzględnieniem standardów przygotowania prac naukowych.

Nazwa zajęć: **Praktyka w przedszkolu specjalnym dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zadania charakterystyczne dla przedszkola, oraz środowisko w jakim one działają;

2. zna organizację, statut i plan pracy przedszkola,
3. zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi i uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze;
2. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli;
3. potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/gotowa do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy.

Treści programowe dla zajęć:

Zapoznanie się z organizacją, zasadami działania, dokumentacją, aktami prawnymi przedszkola specjalnego / integracyjnego, zasadami przyjmowania do przedszkola (dokumentacja, skierowanie itp). Zapoznanie się z planami dydaktyczno – wychowawczymi i statutem przedszkola.

Obserwacja zajęć dydaktycznych przeprowadzanych przez nauczycieli przedszkola – sporządzenie sprawozdania z obserwacji..

Pomoc i asystowanie nauczycielowi podczas całego dnia pracy w przedszkolu – przez cały czas pobytu na praktyce.

Samodzielne przeprowadzenie, według uprzednio przygotowanego i ocenionego pozytywnie przez nauczyciela przedszkola konspektu, minimum 2 wskazanych zajęć dydaktycznych

Przedstawienie szczegółowej charakterystyki wybranego dziecka na tle grupy.

Przeprowadzenie rozmowy z nauczycielem – wychowawcą na temat trudności w pracy w przedszkolu/oddziale specjalnym lub integracyjnym dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną oraz na temat sposobów ich przewycięzania.

Nazwa zajęć: **Praktyka w zakresie edukacji włączającej - placówki integracyjne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna specyfikę przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której jest realizowana praktyka, w szczególności działania edukacyjne, terapeutyczne i opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji;
2. zna specyfikę edukacji włączającej dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
3. zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zaobserwować funkcjonowanie dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i nauczyciela w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty;
2. potrafi dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy.

Treści programowe dla zajęć:

Specyfikę pracy pedagoga specjalnego w placówkach oświatowych w zakresie edukacji włączającej - placówki integracyjne.

Metodyka pracy, współpraca w zespole i zakres obowiązków pedagoga specjalnego w placówkach oświatowych w zakresie edukacji włączającej - placówki integracyjne. Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży.

Zasady formułowania i przekazywania informacji zwrotnej. Zarządzanie dokumentacją z praktyk.

Zasady etyki i higieny pracy pedagoga specjalnego.

Nazwa zajęć: **Relacje rówieśnicze w grupie zróżnicowanej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie pojęcia wychowania i rozwoju: funkcje wychowania, style wychowania, zagadnienia przymusu i swobody w wychowaniu, wychowania adaptacyjnego i emancypacyjnego; zagadnienie wychowania w kontekście manipulacji; problematykę podmiotowości w wychowaniu;

2. zna i rozumie uwarunkowania agresji i przemocy w szkole; pojęcia przemocy symbolicznej, przemocy dorosłych i przemocy rówieśniczej;
3. zna i rozumie pojęcia stylów i postaw wychowawczych w przedszkolu i szkole, postaw nauczycieli, dzieci i uczniów;
4. zna i rozumie zachowania ryzykowne (tradycyjne i nowoczesne), uwarunkowania podejmowania tych zachowań oraz zachowania ryzykowne online i offline;
5. zna cechy środowiska kształcenia i wychowania;
6. rozumie konteksty wychowania: kulturę i współczesne media;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznać relacje społeczne w przedszkolu i grupie przedszkolnej lub w szkole i klasie szkolnej;
2. potrafi diagnozować zachowania świadczące o wystąpieniu konfliktu w grupie zróżnicowanej;
3. potrafi rozpoznać przyczyny agresji i przemocy w przedszkolu i szkole oraz podejmować działania profilaktyczne;
4. potrafi odróżnić sprawcę od ofiary przemocy

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do postępowania zgodnego z zasadami etyki zawodowej w procesie rozpoznawania zachowań świadczących o wystąpieniu konfliktu lub stosowaniu przemocy i określania działań interwencyjnych, w tym wskazań terapeutycznych.

Treści programowe dla zajęć:

Specyfika i podstawy diagnozy problemów w relacjach rówieśniczych w zależności od specyfiki funkcjonowania dziecka - spektrum autyzmu, niepełnosprawność intelektualna, zaburzenia mowy, dysfunkcja wzroku, dysfunkcja słuchu, choroba przewlekła w tym psychiczna, całościowe zaburzenia rozwoju, doświadczenia migracyjne, różnice religijne i międzykulturowe, szczególne uzdolnienia.

Mechanizmy i stopnie wykluczenia z grupy rówieśniczej. Rozpoznawanie mikro-mechanizmów wykluczenia. Konsekwencje przemocy rówieśniczej w obszarze zdrowia psychicznego (krótkotrwałe i długotrwałe)

Kompetencje nauczyciela w zakresie wzmocnienia pozycji dziecka w grupie zróżnicowanej. Rola empatii poznawczej i emocjonalnej.

Współpraca w zespole nauczycielskim na rzecz wspierania pozycji dziecka i budowania relacji rówieśniczych w grupie zróżnicowanej

Współpraca z rodzicami uczniów zaangażowanych jako sprawcy, ofiary i świadkowie w przemoc rówieśniczą (w tym relacyjną).

Schemat analizy podstawowych błędów w zakresie wspierania relacji rówieśniczych w grupie zróżnicowanej.

Krytyczna analiza studiów przypadku związanych z błędami w budowaniu relacji rówieśniczych w grupie zróżnicowanej.

Nazwa zajęć: **Pedeutologia**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna zagadnienia związane z zawodem nauczyciela: role zawodowe nauczyciela, wzór osobowy, postawę i kunszt nauczycielski, powinności nauczyciela i rozwój zawodowy, program wewnętrzny nauczyciela, przygotowanie zawodowe nauczyciela, etykę nauczycielską, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela i wychowawcy, konieczność doksztalcania i doskonalenia zawodowego jako warunków awansu zawodowego, problem stresu i wypalenia zawodowego nauczycieli – przyczyny, symptomy, strategie zaradcze;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego;
2. potrafi formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;
3. potrafi nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej,
2. jest gotów/gotowa do współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Treści programowe dla zajęć:

Nauczyciel - opisana przeszłość, wątpliwa teraźniejszość, czytelna przyszłość.

Nauczyciel - zawód czy misja? Współczesne konteksty pracy nauczyciela.

Kompetencje i praktyka nauczycielska.

Nauczyciele w kontekście zróżnicowania kulturowego.

Nauczyciel jako członek społeczności podzielanej praktyki i społeczności uczącej się uczącej się.

Tożsamość i wizerunek nauczyciela (specyfika zawodu nauczyciela, stres i wypalenie zawodowe).
Relacje nauczyciel - uczeń (jak przetrwać w szkole? poszukiwanie drogi ku autorytetowi nauczyciela).
Style pracy nauczycieli.
Prawne aspekty zawodu (prawa i obowiązki nauczyciela, awans zawodowy, nauczyciel w UE).
Refleksja i autokreacja w zawodzie nauczyciela (role nauczyciela, doskonalenie nauczycieli, profesjonalizacja zawodu, profil współczesnego nauczyciela i jego cechy osobowościowe).

Nazwa zajęć: Metodyka nauczania i wychowania uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w młodszym wieku szkolnym

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna metodykę wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach placówek systemu oświaty, na różnych etapach edukacyjnych; podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych oraz kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy; wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania ucznia i opracowywanie oraz modyfikowanie indywidualnego programu edukacyjno- -terapeutycznego; specjalistyczne metody rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych; zasady organizowania przestrzeni szkolnej oraz optymalnego stanowiska pracy; rolę współpracy z rodziną, nauczycielami i specjalistami.

2. zna metodykę pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami ze sprzężoną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną; metody pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym; organizację i metodykę zajęć rewalidacyjno- -wychowawczych; zasady konstruowania indywidualnego programu zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz współpracy ze środowiskiem rodzinnym lub personelem opiekuńczym placówek pobytu stałego.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować metodykę wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach placówek systemu oświaty, na różnych etapach edukacyjnych; realizować podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych oraz kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy; dokonywać wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia i opracowywać oraz modyfikować indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne; analizować i stosować specjalistyczne metody rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych; organizować przestrzeń szkolną oraz optymalne stanowisko pracy; współpracować z rodzinami uczniów, nauczycielami i specjalistami.

2. potrafi analizować metodykę pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami ze sprzężoną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną; analizować i stosować metody pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym; analizować organizację i metodyki zajęć rewalidacyjno-wychowawczych; konstruować indywidualne programy zajęć rewalidacyjno-wychowawczych; współpracować ze środowiskiem rodzinnym lub personelem opiekuńczym placówek pobytu stałego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest zdolny/zdolna do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.

Treści programowe dla zajęć:

Neuropsychologia rozwoju: Spojrzenie na procesy uwagi, myślenia i pamięci u dziecka z NI.

Charakterystyka niepełnosprawności: Specyfika stopnia umiarkowanego i znacznego; nienormalny przebieg rozwoju.

Podstawy prawne: Analiza aktualnej podstawy programowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną.

Nurty terapeutyczne: Przegląd metod w ujęciu dyrektywnym i niedyrektywnym.

Diagnoza i planowanie: Tworzenie diagnozy funkcjonalnej oraz indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych.

Zabawa terapeutyczna w edukacji. Wykorzystanie ukierunkowanej aktywności zabawowej jako bazy dydaktycznej. Projektowanie scenariuszy zajęć, w których zabawa służy realizacji konkretnego celu edukacyjnego (np. poznawczego lub społecznego), przy jednoczesnym zachowaniu jej walorów motywacyjnych.

Stymulacja polisensoryczna. Oddziaływanie na wszystkie zmysły w oparciu o żywność, pory roku i rytuały. Samodzielne przygotowanie warsztatu pracy (dobór zapachów, faktur, dźwięków i barw) oraz prowadzenie zajęć budujących poczucie bezpieczeństwa i gotowość do kontaktu u uczniów z głębszą NI.

Wymiary współpracy z rodzicami (opiekunami) ucznia z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w młodszym wieku szkolnym oraz ze specjalistami - nawiązywanie kontaktu i profesjonalna relacja, postępowanie w sytuacjach trudnych, dokumentacja

Jak motywować ucznia z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w młodszym wieku szkolnym do nauki. Metody pracy oparte o działania niedyrektywne i stosowaną analizę zachowania; postępowanie w sytuacjach kontekstowo nieprawidłowych.

Możliwości i metody nauczania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym w młodszym wieku szkolnym wybranych technik szkolnych (pisanie, czytanie, liczenie).

Nazwa zajęć: **Seminarium magisterskie 2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie społeczno-kulturowe uwarunkowania badań naukowych;
2. zna i rozumie specyfikę badań naukowych nad dziećmi i młodzieżą oraz osobami dorosłymi z niepełnosprawnościami;
3. zna i rozumie zasady i technikę przygotowywania prac naukowych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi stosować technikę pracy naukowej;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do stosowania etycznych norm w pracy badawczej.

Treści programowe dla zajęć:

Studia nad literaturą przedmiotu: obszary tematyczne, powiązania, krytyczna analiza.

Warsztat redagowania prac naukowych: struktura i właściwości tekstu naukowego.

Postawy etyczne badacza. Prawa autorskie.

Nazwa zajęć: **Warsztat diagnozy pedagogicznej osób z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; metodykę pracy wychowawcy w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych; podstawy metodyczne pracy wychowawcy w aresztach śledczych i zakładach karnych

2. Zna i rozumie metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym; teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; zasady współpracy wychowawców ze środowiskiem otwartym; metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne, kuratora sądowego, w ośrodkach kuratorskich; metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; analizować i stosować teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; analizować i stosować metodykę pracy wychowawcy w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych; analizować i stosować podstawy metodyczne pracy wychowawcy w aresztach śledczych i zakładach karnych.

2. Potrafi analizować i stosować metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym, teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; planować i realizować współpracę wychowawców ze środowiskiem otwartym; analizować i stosować metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne, kuratora sądowego, metody pracy w ośrodkach kuratorskich; analizować i stosować metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest zdolny/zdolna do okazywania empatii uczniom lub wychowankom potrzebującym wsparcia i pomocy;
2. Jest zdolny/zdolna do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej;
3. Jest zdolny/zdolna do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej;

4. Jest zdolny/zdolna do współpracy z nauczycielami lub terapeutami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy

Treści programowe dla zajęć:

Podstawy diagnozy pedagogicznej w resocjalizacji w środowisku zamkniętym i otwartym

Psychospołeczne uwarunkowania trudności w funkcjonowaniu osób w perspektywie diagnozy i oddziaływań resocjalizacyjnych

Metody i techniki diagnozy pedagogicznej w placówkach resocjalizacyjnych

Projektowanie, planowanie oraz realizacja procesu diagnozy pedagogicznej w pracy resocjalizacyjnej w środowisku zamkniętym i otwartym

Analiza i interpretacja wyników diagnozy pedagogicznej w pracy resocjalizacyjnej w środowisku zamkniętym i otwartym

Ocena skuteczności oddziaływań resocjalizacyjnych i ewaluacja działań

Etyczne i społeczne kompetencje diagnosty .

Autorefleksja i odpowiedzialność zawodowa w diagnozie pedagogicznej

Nazwa zajęć: **Socjologiczne podstawy zachowań aspołecznych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. na koncepcje, teorie dewiacji społecznych, współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych, etiologię, skutki dewiacji społecznych, profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym;

2. Rozumie diagnozę deficytów, diagnozę potencjałów, modele diagnostyczne, diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego, diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie, diagnozę kryminologiczną;

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować i stosować diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji; analizować diagnozę deficytów i potencjałów; prezentować i analizować modele diagnostyczne; stosować diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego; analizować i stosować diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie; analizować i interpretować diagnozę kryminologiczną;

Treści programowe dla zajęć:

Zachowania aspołeczne - ich definiowanie, uwarunkowania i konsekwencje w ujęciu jednostkowym i społecznym

Zachowania aspołeczne w świetle wybranych teorii socjologicznych

Wykorzystanie teorii socjologicznych do identyfikowania, analizowania zachowań aspołecznych oraz zapobiegania im

Analiza przypadków zachowań aspołecznych - propozycje działań prewencyjnych, pomocowych

Nazwa zajęć: **Pedagogika ogólna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie pedagogikę jako dyscyplinę naukową: umiejscowienie pedagogiki wśród dziedzin nauk społecznych i humanistycznych, zakresy pedagogiki, paradygmaty pedagogiczne, podstawowe pojęcia pedagogiczne, w tym wychowania, kształcenia, edukacji i samowychowania;

2. Zna i rozumie podstawowe teorie pedagogiczne, zagadnienia pedagogiki autorytarnej i nieautorytarnej, emancypacji i krytyczności w naukach o wychowaniu oraz antypedagogiki;

3. Zna i rozumie uwarunkowania edukacji, miejsca powstawania relacji edukacyjnych, kultury, ideologii, zagadnienie ekonomii w kontekście edukacji, zmiany i wyzwania edukacyjne XXI wieku;

4. Zna i rozumie funkcje wychowania, proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; zagadnienia przymusu i swobody w wychowaniu, wychowania jako wspomaganie rozwoju, wychowania adaptacyjnego i emancypacyjnego, podmiotowości w wychowaniu; podstawowe środowiska wychowawcze: rodzinę, grupę rówieśniczą i szkołę

5. Zna i rozumie znaczenie uczenia się przez całe życie.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi rozpoznawać i identyfikować style i nurty wychowania w praktyce edukacyjnej i w działaniach opiekuńczo-wychowawczych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.

Treści programowe dla zajęć:

Historia i geneza pedagogiki jako refleksji i dyscypliny naukowej. Przedmiot i zadania pedagogiki ogólnej i jej subdyscyplin. Struktura nauk o edukacji w Polsce i na świecie. Miejsce pedagogiki ogólnej w systemie współczesnych nauk.

Znaczenie teorii dla praktyki pedagogicznej. Struktura pojęć pedagogicznych. Eksplicacja jako metoda definiowania i redefiniowania pojęć.

Inspiracje poznawcze i badawcze płynące dla podstaw pedagogiki ogólnej z osiągnięć innych nauk: socjologiczne podstawy pedagogiki ogólnej.

Inspiracje poznawcze i badawcze płynące dla podstaw pedagogiki ogólnej z osiągnięć innych nauk: psychologiczne i neurofizjologiczne podstawy pedagogiki ogólnej.

Wertykalna i horyzontalna refleksja w pedagogice ogólnej:

- uwarunkowania rozwoju człowieka w całościowej edukacji;
- doniosłość autoedukacji w procesie całościowego rozwoju człowieka;
- wartość uczestnictwa społecznego; przeciwdziałanie wykluczeniu edukacyjnemu, komunikacyjnemu, kulturowemu.

Wartości i cele edukacji w pedagogice ogólnej. Filozoficzne inspiracje dla pedagogiki ogólnej. Aksjologiczne inspiracje dla pedagogiki ogólnej.

Ambiwalencje i dwuznaczności w obrębie pedagogiki z uwzględnieniem zmian społeczno-gospodarczych.

Zagrożenia dla rozwoju człowieka. Uniwersalne projektowanie jako warunek uczestnictwa społecznego.

Nazwa zajęć: **Psychologia osobowości**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna psychologiczne uwarunkowania rozwoju dzieci i uczniów: środowisko rozwoju – strukturę i konsekwencje, czynniki zakłócające proces rozwoju, konsekwencje niepunktualności wydarzeń życiowych, mechanizm adaptacji i trudności przystosowawczych, zaburzenia i opóźnienia rozwojowe, wyzwania rozwojowe, koncepcje jakości życia i dobrostanu

2. zna psychologiczne wymiary interakcji wychowawczej oraz strategii oddziaływań wychowawczych, wychowanie do wartości i odpowiedzialności, kształtowanie postaw prospołecznych, kompetencje emocjonalno-społeczne (rozwój, zakłócenia, diagnoza, warunki i możliwości kształtowania), źródła niedostosowania społecznego i diagnozę jego ryzyka, psychologiczne konsekwencje zaniedbań środowiskowych, trudności wychowawcze i adaptacyjne wynikające ze zmiany środowiska życia, założenia profilaktyki uniwersalnej i selektywnej, postawy i style wychowawcze

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować zjawiska, zależności, związki i problemy zachodzące w obszarze procesu nauczania-uczenia się dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odwołując się do wiedzy psychologicznej

2. Potrafi omówić psychologiczny kontekst procesu wychowania dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma kompetencje do korzystania z wiedzy z zakresu psychologii rehabilitacji i niepełnosprawności w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii psychologów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów

2. ma kompetencje do prezentowania właściwej postawy wobec dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe założenia dotyczące rozumienia kategorii osobowość w psychologii

Wybrane teorie osobowości: psychodynamiczne, humanistyczne, egzystencjalne, poznawcze

Podstawy rozwoju osobowości (motywy, źródła, stymulatory)

Wymiary osobowości: teoria cech, Wielka Piątka, Gigantyczna Trójka

Sposoby diagnozowania osobowości

Kierunki dążeń ludzkich- w poszukiwaniu sensu życia (nurt egzystencjalny V. Frankl) i osobowości autorskiej (K. Obuchowski)

Nazwa zajęć: **Profilaktyka zachowań autodestrukcyjnych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie dewiacje społeczne w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej, współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych, etiologię, skutki dewiacji społecznych, profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym;

2. zna i rozumie problemy wychowawcze we współczesnej szkole i środowisku szkolnym, specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjno- -wychowawczym;
3. zna i rozumie zagadnienia pomocy rodzinie i poradnictwa wychowawczo-resocjalizacyjnego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Profilaktyka - podstawowe założenia, cele, zastosowanie. Od profilaktyki defensywnej do profilaktyki konstruktywnej,

Zachowania autodestrukcyjne u dzieci i młodzieży.

Modele interakcji czynników ryzyka i czynników chroniących w biografii dzieci i młodzieży.

Strategie informacyjne, edukacyjne, alternatyw, interwencyjne, zmniejszania szkód w kontekście zachowań autodestrukcyjnych u dzieci i młodzieży.

Wspieranie, budowanie zasobów i profilaktyka.

Programy wzmacniające resilience.

Profilaktyka uniwersalna, selektywna i wskazująca w kontekście zachowań autodestrukcyjnych dzieci i młodzieży.

Nazwa zajęć: Seminarium magisterskie 1

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie społeczno-kulturowe uwarunkowania badań naukowych;
2. zna i rozumie specyfikę badań naukowych nad dziećmi i młodzieżą oraz osobami dorosłymi z niepełnosprawnościami;
3. zna i rozumie zasady i technikę przygotowywania prac naukowych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi stosować technikę pracy naukowej;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowa/gotów do przestrzegania etyki badań naukowych;

Treści programowe dla zajęć:

Obszary badań w pedagogice specjalnej. Specyfika badań nad dziećmi, młodzieżą oraz osobami dorosłymi z SPE.

Proces badawczy i jego uwarunkowania i różnorodność. Zadania badacza.

Zasady wyboru przedmiotu badań, formułowania tematu pracy.

Krytyczna analiza literatury naukowej: wyszukiwanie i selekcjonowanie źródeł naukowych, ocena wiarygodności i aktualności literatury, organizacja przeglądu literatury

Warsztat redakcyjny badacza naukowego: właściwości tekstu naukowego, język, cytowanie i przypisy, Etyka w badaniach naukowych, etyka w nauce. Zasady ochrony praw intelektualnych.

Nazwa zajęć: Mediacja w pracy z dziećmi i młodzieżą

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej
2. zna i rozumie metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym; teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; zasady współpracy wychowawców ze środowiskiem otwartym; metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne, kuratora sądowego, w ośrodkach kuratorskich;

Treści programowe dla zajęć:

Rozwój mediacji na świecie - podstawy teoretyczne

Specyfika rozwoju mediacji w Polsce jako metody dobrowolnego porozumiewania się stron będących w konflikcie.

Rodzaje mediacji i jej podstawowe zasady.

Mediacja jako metoda wykorzystywana w pracy z dziećmi i młodzieżą

Mediator i jego rola w procedurze mediacji

Postępowanie etyczne w pracy ze stronami konfliktu - kodeks etyczny mediatora

Nazwa zajęć: Systemy diagnozy SEN (ICF, ICD, DSM)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie pojęcie i proces diagnozowania specjalnych potrzeb edukacyjnych; założenia różnicowej i funkcjonalnej diagnozy; kryteria diagnostyczne (ICD, DSM, ICF); wybrane narzędzia diagnozy potrzeb edukacyjnych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać funkcjonalnej charakterystyki dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; określić potrzeby edukacyjne i uwarunkowania kształcenia dzieci i uczniów: z niepełnosprawnością intelektualną, dysfunkcją wzroku, dysfunkcją słuchu, chorobą przewlekłą, w tym psychiczną, niedostosowanymi społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z zaburzeniami zachowania i emocji, całościowym zaburzeniem rozwoju, zaburzeniami ruchu, niepowodzeniami szkolnymi wynikającymi ze specyficznych trudności w uczeniu się, zaburzeniami komunikacji i sprawności językowych, trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi i wyznaniowymi oraz uczniów uzdolnionych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do postępowania zgodnego z zasadami etyki zawodowej w procesie rozpoznawania specjalnych potrzeb edukacyjnych i określania wskazań terapeutycznych

Treści programowe dla zajęć:

Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych

Systemy diagnoz: ICD, DSM, ICF (funkcjonalna)

Potrzeby edukacyjne i uwarunkowania kształcenia uczniów z: niepełnosprawnością intelektualną, zaburzeniem wzroku, zaburzeniami słuchu, chorobą przewlekłą, w tym psychiczną.

Potrzeby edukacyjne i uwarunkowania kształcenia uczniów: niedostosowanymi społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, zaburzeniami zachowania i emocji, całościowym zaburzeniem rozwoju, zaburzeniami ruchu, niepowodzeniami szkolnymi (ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się), zaburzeniami komunikacji i sprawności językowych, trudnościami adaptacyjnymi związanymi z migracją jednego lub obojga rodziców, trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi, wyznaniowymi, oraz uczniów uzdolnionych.

Diagnoza funkcjonalna 360 stopni.

Narzędzia do diagnozy funkcjonalnej.

Nazwa zajęć: Przygotowanie do praktyki specjalnościowej 2

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna metodykę pracy wychowawcy w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych; podstawy metodyczne pracy wychowawcy w aresztach śledczych i zakładach karnych; przyczyny stresu i wypalenia zawodowego pedagogów resocjalizacyjnych;

2. zna metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; analizować i stosować teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowa/gotów do okazywania empatii uczniom lub wychowankom potrzebującym wsparcia i pomocy;

Treści programowe dla zajęć:

Metody i zasady wsparcia dziecka i jego rodziny w ramach współpracy z placówką.

Pedagog w relacji z dzieckiem zagrożonym niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanym. Zasady podejścia multidyscyplinarnego w pracy pedagoga. Etyczne zagadnienia w pracy pedagoga specjalnego.

Repetitorium z metodyki oddziaływań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, skierowanych do dzieci i młodzieży w sytuacji ryzyka.

Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach systemu oświaty. Uważności i balans w pracy pedagoga specjalnego.

Nazwa zajęć: Etyka w zawodzie pedagoga specjalnego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie zagadnienia etyki filozoficznej i nauk o moralności, użyteczną dla analiz minionych i bieżących sytuacji moralnych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi krytycznie interpretować roszczenia moralne związane z typowymi sytuacjami edukacyjnymi dla osób z niepełnosprawnościami.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowa/gotowy do rozwijanie wrażliwości moralnej wobec potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Treści programowe dla zajęć:

Przedmiot etyki filozoficznej i jej historia.

Pozafilozoficzne formy myślenia o moralności (nauka, teologia, wiedza potoczna).

Kryteria i typologie moralności.

Bioetyka - systematyzacja problematyki.

Socjologia i psychologia moralności.

Podstawowe kategorie myślenia moralnego.

Deontologia pedagoga specjalnego.

Typy relacji moralnych między uczestnikami zdarzeń edukacyjnych.

Moralne realia w praktykach pedagogów specjalnych.

Nazwa zajęć: Podstawy diagnostyki psychopedagogicznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie podstawy, cele, założenia, obszary i cechy diagnozy;

2. Zna i rozumie procedury badań diagnostycznych i eksperymentalnych w pedagogice specjalnej – analizy jakościowe i ilościowe;

3. Zna i rozumie przydatność metod diagnostycznych w ocenie specyfiki zaburzeń w rozwoju;

4. Zna i rozumie wybrane metody oceny funkcjonowania edukacyjnego, fizycznego, psychicznego i społecznego dzieci i uczniów oraz czynników środowiskowych wpływających na to funkcjonowanie;

5. zna i rozumie ocenę skuteczności stosowanych metod wychowania, kształcenia, rehabilitacji, resocjalizacji i socjoterapii;

6. Zna i rozumie rolę i miejsce diagnostyki opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej w pracy różnych instytucji.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dostrzegać analizować dokumenty i prace dziecka i ucznia pod kątem określenia jego możliwości i specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz środowiskowych uwarunkowań jego funkcjonowania.

2. Potrafi interpretować wyniki diagnozy pedagogicznej;

3. Potrafi konstruować proste narzędzia do diagnozy pedagogicznej;

4. Potrafi planować ewaluację procesu edukacyjno- terapeutycznego dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowa/gotowy do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu diagnostycznego i postdiagnostycznego.

2. Jest gotowa/gotowy do podejmowania współpracy z nauczycielami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami, dziećmi i uczniami w poszukiwaniu przyczyn trudności.

3. Jest gotowa/gotowy do dzielenia się wiedzą z nauczycielami prowadzącymi zajęcia z dzieckiem lub uczniem i jego rodzicami lub opiekunami na rzecz zapewniania mu optymalnych warunków rozwoju w środowisku włączającym.

Treści programowe dla zajęć:

Definicja, rodzaje, koncepcje, cele diagnozy psychologiczno-pedagogicznej.

Diagnoza jako proces i wynik procesu. Etapy i modele postępowania diagnostycznego.

Koncepcje diagnozy w projektowaniu działań rehabilitacyjnych: koncepcje diagnozy dla rozwoju, koncepcja protodiagnozy klinicznej, koncepcja diagnozy problemowej, założenia i konstruowanie diagnozy wielospecjalistycznej.

Metody diagnostyczne - rozmowa, obserwacja, metody kwestionariuszowe, metody projekcyjne. Narzędzia diagnozy pedagogicznej.

Ocena rozwoju małego dziecka zagrożonego niepełnosprawnością. Skale rozwojowe, narzędzia oceny rozwoju.

Diagnoza edukacyjna dziecka. Diagnozowanie niepełnosprawności intelektualnej. Diagnozowanie środowiska rodzinnego dziecka z zaburzeniami rozwoju.

Diagnoza poziomu rozwoju funkcji percepcyjno-motorycznych, funkcjonowania emocjonalnego, samodzielności, dojrzałości społecznej dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną. Metody, narzędzia dawne i aktualne.

Analiza terminologii stosowanej w orzeczeniach psychologicznych, pedagogicznych. Formułowanie zaleceń i wskazań dla edukacji i rehabilitacji.

Etyczne problemy diagnozowania.

Nazwa zajęć: Warsztat komunikacji interpersonalnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie zasady współdziałania w grupie
2. zna i rozumie próżne formy komunikowania się – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną
3. zna i rozumie zasady skutecznej komunikacji interpersonalnej i wskazać jej rolę w pracy pedagoga

w zakresie umiejętności:

1. potrafi skutecznie i świadomie komunikować się
2. potrafi porozumieć się w sytuacji konfliktowej
3. potrafi rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się, komunikowania się oraz w funkcjonowaniu społecznym, w tym uwarunkowane czynnikami środowiskowym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/a do ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe kategorie pojęciowe: komunikacja interpersonalna, modele komunikacji, fazy procesu komunikacyjnego, style komunikacji, kompetencje komunikacyjne oraz społeczne

Rola komunikacji w autoprezentacji i w relacjach społecznych

Skuteczna i nieskuteczna komunikacja - zasady i bariery

Inteligencja emocjonalna - emocje w komunikacji, umiejętność ich rozpoznawania i okazywania

Empatia i asertywność w pracy pedagoga

Fazy procesu grupowego i role pełnione w grupie

Zajęcia warsztatowe - prowadzone przez grupy studentów (wybrany temat z komunikacji interpersonalnej)

Nazwa zajęć: Język niemiecki

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma ugruntowaną wiedzę na temat struktury języka angielskiego w zakresie zasad gramatycznych oraz fonetycznych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku obcym o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje; potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły; potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat; potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego; potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności językowych.

Treści programowe dla zajęć:

Swobodne posługiwanie się czasami gramatycznymi w języku niemieckim.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: strona bierna, zdania okolicznikowe celu, zdania przydawkowe, rekcja czasownika, tryb przypuszczający.

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: jedzenie, rodzina, transport, sport, praca, zdrowie, środowisko, przestępstwa internetowe, świat mediów i e-mediów, problematyka biznesu, reklamy, nowoczesne miasta, problemy współczesnej nauki.

Słownictwo specjalistyczne i akademickie związane z kierunkiem studiów w zakresie następujących tematów: koedukacja, nauczanie prywatne, strategie dla nauczycieli oraz słownictwo związane z różnymi zaburzeniami oraz problemami społecznymi, np. anoreksja / bulimia, ADHD.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularnonaukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treściach 3 i 4.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treściach 3 i 4.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treściach 3 i 4.

Nazwa zajęć: Socjologia

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie genezę socjologii, kluczowe nurty myśli socjologicznej, rozumie znaczenie socjologicznych opisów współczesności dla funkcjonowania systemu edukacji, w tym edukacji specjalnej. Zna podstawowe struktury społeczne i rozumie ich znaczenie dla funkcjonowania człowieka i społeczeństwa.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznawać i interpretować zjawiska społeczne, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej, dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowy/-a do analizy relacji społecznych w kontekście systemu grup społecznych.

Treści programowe dla zajęć:

Główne pojęcia socjologiczne i kontekst wyłaniania się refleksji socjologicznej. Główne nurty i kierunki w socjologii europejskiej od czasów starożytnych do nowożytnych – charakterystyka ogólna.

Klasyfikacja socjologia XIX-wieczna: ewolucjonizm, pozytywizm, antypozytywizm. Strukturalizm socjologiczny i funkcjonalizm.

Podstawowe struktury społeczne i drogi ich analizy (kluczowe pytania socjologiczne). Miejsce szkolnictwa specjalnego w systemie społecznym.

Konteksty socjologii XX-wiecznej: język i znaczenie jako problem socjologiczny. Szkoły krytyczne w socjologii ogólnej i kontekst ich wyłaniania się.

Relacyjna aktywność człowieka i jej znaczenie dla funkcjonowania świata społecznego.

Najnowsze kierunki i problemy w socjologii światowej. Dylematy współczesnych badań socjologicznych.

Nazwa zajęć: Podstawy projektowania uniwersalnego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna istotę i zalety nauczania otwartego w edukacji włączającej; specyfikę pracy w grupie zróżnicowanej, zasady projektowania przestrzeni klasy szkolnej; style poznawcze i strategie uczenia się oraz style nauczania w kontekście grupy heterogenicznej;

2. Zna pojęcie i zasady uniwersalnego projektowania zajęć

3. zna metody nauczania (konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania i ich adaptację do zróżnicowanych potrzeb dzieci i uczniów, metody aktywizujące, metodę projektów, pracę badawczą dziecka i ucznia), alternatywne sposoby uczenia się i elastycznego nauczania;

4. zna formy organizacyjne pracy na lekcji (pracę zbiorową, grupową, indywidualną, tutoring uczniowski w klasach włączających); modele nauczania w małych grupach w klasach włączających

5. zna metodykę wdrażania nauczania otwartego; modele nauczania indywidualizującego

w zakresie umiejętności:

1. potrafi projektować zajęcia dla zróżnicowanych grup dzieci i uczniów

2. potrafi dobierać i adaptować środki dydaktyczne do potrzeb dziecka i ucznia; opracowywać materiały dydaktyczne zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania zajęć; dostosować treści i formy sprawdzianów do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do podjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje w edukacji włączającej

Treści programowe dla zajęć:

Projektowanie uniwersalne jako model edukacji rozwijający elastyczne środowisko uczenia się, odpowiadający specjalnym potrzebom edukacyjnym uczniów

Zasady uniwersalnego projektowania: równość w dostępie, elastyczność użycia, intuicyjność używania, dostępność percepcyjna, tolerancja na błędy, mały wysiłek fizyczny, odpowiednia przestrzeń wymagana do obsługi

Przykłady projektowania uniwersalnego dla osób z dysfunkcjami wzrokowymi, słuchowymi, ruchowymi, w spektrum autyzmu, ADHD, niepełnosprawnością intelektualną

Zasady projektowania uniwersalnego w edukacji uczniów: dostępność w atrakcyjnej formie, elastyczność, intuicyjność, dostępność percepcyjna, łatwość użycia materiałów, brak nadmiernego wysiłku fizycznego, dostępność architektoniczna szkół

Zasady projektowania uniwersalnego w nauczaniu: zróżnicowanie środków prezentacji wiedzy, ekspresji ucznia i sposobów zaangażowania ucznia i nauczyciela

Zalety projektowania uniwersalnego w edukacji inkluzywnej

Nowe kanały i techniki komunikacyjne z zakresu projektowania uniwersalnego

Nazwa zajęć: Filozofia w pracy pedagoga

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę na temat miejsca filozofii w obszarze nauk o wychowaniu, związków filozofii z innymi dziedzinami wiedzy – przede wszystkim pedagogiką, poznaje podstawowe pojęcia i zagadnienia związane z filozofią

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wykorzystać informacje naukowe z zakresu filozofii w odniesieniu do pedagogiki; systematyzuje wiedzę oraz umiejętnie wyciąga wnioski, posiada umiejętność czytania ze zrozumieniem prac naukowych z zakresu filozofii oraz dyskusowania w zespole na tematy związane z dyscyplinami filozoficznymi w kontekście problemów pedagogiki specjalnej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. dostrzega i wykorzystuje filozoficzno-pedagogiczne dziedzictwo kulturowe, potrafi współpracować w grupie i wspólnie realizować złożone zadania

Treści programowe dla zajęć:

Ukazanie linii rozwojowej nauk filozoficznych i rodzącego się związku z pedagogiką i innymi dyscyplinami; od inicjacji do orfickiego i pitagorejskiego odkrycia potencjału poznawczego człowieka
Teoria pedagogiczna wśród pierwszych koncepcji filozoficznych: Sokrates, Platon, Arystoteles i inni wybrani myśliciele; wprowadzenie podstawowych pojęć filozoficznych i zakresu badań filozoficznych
Omówienie zagadnień dotyczących poznania ludzkiego (rola ontologii w badaniach pedagogicznych, zagadnienie prawdy, określenie rodzajów poznania; postacie świadomości; struktura aktu poznania; podział czynności poznawczych; rodzaje i metody bezpośredniego i pośredniego poznania; potencjał poznawczy człowieka)

Omówienie roli znaków i języka (dziedzictwo Augustyna z Hippony, granice oddziaływania nauczyciela, istota i rodzaje znaków; język i jego rola w poznaniu).

Scharakteryzowanie natury poznania naukowego (poznanie - wiedza - nauka), wybrane metody poznania filozoficznego i sposoby ich praktycznego wykorzystania.

Omówienie przyczyn poszukiwań filozoficznych człowieka i wskazanie na teleologię, jako fundament pedagogiki (z uwzględnieniem perspektywy różnych czasów i kultur).

Problematyka tożsamości i samokształcenia (uniwersalność pytania kim jestem? i pedagogiczne implikacje).

Wolność i autonomia człowieka w perspektywie pedagogicznej.

Nazwa zajęć: Przygotowanie do praktyki specjalnościowej 1

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna metodykę pracy wychowawcy w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych; podstawy metodyczne pracy wychowawcy w aresztach śledczych i zakładach karnych

2. zna metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; analizować i stosować teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowa/gotów do okazywania empatii uczniom lub wychowankom potrzebującym wsparcia i pomocy;

Treści programowe dla zajęć:

System oświaty wobec dzieci i młodzieży w sytuacji zagrożenia niedostosowaniem społecznym i już niedostosowanych.

Pedagog w relacji z dziećmi i młodzieżą. Zasady skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy. Interdyscyplinarny i zespołowy wymiar pracy pedagoga. Etyka w pracy pedagoga.

Wprowadzenie do metodyki oddziaływań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych, skierowanych do dzieci i młodzieży z zagrożeniem niedostawaniem społecznym i niedostosowanej.

Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach systemu oświaty. Stres zawodowy i wypalenie zawodowe.

Nazwa zajęć: **Metodyka wychowania i nauczania dzieci i młodzieży z lekką niepełnosprawnością intelektualną**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna metodykę nauczania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w edukacji wczesnoszkolnej; podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej (klasy I–III), adaptację treści nauczania i ich realizację w stosunku do dziecka z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim; paradygmat konstruktywistyczny; metodykę nauczania wczesnoszkolnego w zakresie różnych obszarów edukacji; specjalistyczne rozwiązania, ze szczególnym uwzględnieniem nauki czytania i pisania oraz edukacji matematycznej; metodę ośrodków pracy jako propozycję pracy z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym; konstruowanie i ewaluowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych na I etapie edukacyjnym.

2. Zna organizację i specyfikę kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym; zadania nauczyciela – wychowawcy na różnych etapach edukacyjnych; zasady i reguły pracy dydaktyczno-wychowawczej; cele, treści kształcenia, środki dydaktyczne, metody kształcenia, formy organizacji zajęć, zajęcia pozalekcyjne, wsparcie metodyczne nauczyciela, strategie organizowania zajęć w różnych formach edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, w tym z dodatkowymi sprzężonymi zaburzeniami; metodyczne aspekty błędów wychowawczych oraz współpracy z rodzicami lub opiekunami uczniów i specjalistami.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować metodykę nauczania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w edukacji wczesnoszkolnej; analizować i realizować podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej (klasy I–III), dokonywać adaptacji treści nauczania i ich realizacji w stosunku do dziecka z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim; analizować paradygmat konstruktywistyczny; analizować metodykę nauczania wczesnoszkolnego w zakresie różnych obszarów edukacji; analizować i stosować specjalistyczne rozwiązania, ze szczególnym uwzględnieniem nauki czytania i pisania oraz edukacji matematycznej; stosować metodę ośrodków pracy jako propozycję pracy z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na I etapie edukacyjnym; konstruować i ewaluować indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne na I etapie edukacyjnym.

2. Potrafi analizować organizację i specyfikę kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym; realizować zadania nauczyciela – wychowawcy na różnych etapach edukacyjnych; przestrzegać zasad i reguł pracy dydaktyczno-wychowawczej; określać cele, treści kształcenia, środki dydaktyczne, metody kształcenia, formy organizacji zajęć, planować zajęcia pozalekcyjne, prezentować wsparcie metodyczne nauczyciela; analizować i stosować strategie organizowania zajęć w różnych formach edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, w tym z dodatkowymi sprzężonymi zaburzeniami; analizować metodyczne aspekty błędów wychowawczych; prezentować metodyczne aspekty współpracy z rodzicami lub opiekunami uczniów oraz specjalistami.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów/gotowa do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy.
2. Jest gotów/gotowa do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej.
3. Jest gotów/gotowa do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.

Treści programowe dla zajęć:

Charakterystyka rozwojowa ucznia z lekką niepełnosprawnością intelektualną i jej znaczenie dla procesu uczenia się

Trzy formy organizacji kształcenia ucznia z lekką niepełnosprawnością intelektualną – cele, zadania

Podstawowe założenia edukacji wczesnoszkolnej

Metody pracy z dzieckiem z lekką niepełnosprawnością intelektualną w wieku szkolnym

Metodyka nauczania dziecka z lekką niepełnosprawnością intelektualną w obszarze edukacji polonistycznej na I etapie edukacyjnym

Metodyka nauczania dziecka z lekką niepełnosprawnością intelektualną w obszarze edukacji społeczno-przyrodniczej na I etapie edukacyjnym

Metodyka nauczania dziecka z lekką niepełnosprawnością intelektualną w obszarze edukacji społeczno-przyrodniczej na I etapie edukacyjnym

Praca z uczniem z lekką niepełnosprawnością intelektualną na II i III etapie edukacyjnym

Metoda projektów, M. Montessori, dobrego startu w edukacji dzieci i młodzieży z lekką niepełnosprawnością intelektualną

Analiza konspektów zajęć szkolnych.

Przygotowanie symulacji zajęć dla uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną

Nazwa zajęć: **Dydaktyka specjalna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. rozumie dydaktykę specjalną jako naukę teoretyczną i empiryczną, klasyfikację dydaktyki specjalnej na dydaktyki szczegółowe; dydaktykę specjalną w kontekście porównawczym i interdyscyplinarnym.

2. zna koncepcje i systemy dydaktyczne kształcenia specjalnego.

3. zna organizację procesu kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: zasady, metody, proces kształcenia w aspekcie trudności związanych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dzieci i uczniów z różnymi zaburzeniami w rozwoju, zasady ewaluacji i efektywność podejmowanych działań edukacyjnych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi projektować zajęcia edukacyjne, stosować niestandardowe rozwiązania konkretnych problemów z zakresu dydaktyki specjalnej.

2. jest zdolny/zdolna indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści nauczania do potrzeb dzieci i uczniów, zwiększać umiejętności poznawcze, kompetencje społeczne i integrację rówieśniczą.

3. potrafi pracować w zespole, pełniąc w nim różne role, podejmować i wyznaczać zadania, planować i realizować złożone działania pedagogiczne.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej związanej z działalnością dydaktyczną.

2. jest gotów/gotowa do wykazywania cech refleksyjnego praktyka, świadomego znaczenia profesjonalizmu w pracy zawodowej.

3. jest gotów/gotowa do samodoskonalenia.

Treści programowe dla zajęć:

Paradygmaty dydaktyki: Ewolucja podejścia do kształcenia – od modelu medycznego do modelu społecznego i paradygmatu neurozróznicowania.

Psychologia uczenia się: Neurodydaktyka w praktyce edukacyjnej – analiza procesów przetwarzania informacji przez mózg w warunkach nietypowego rozwoju oraz nauczanie przyjazne mózgowi.

Wielki dylemat dydaktyczny: Poszukiwanie równowagi między zasadą indywidualizacji a uspołecznienia w procesie kształcenia; rola tutoringu rówieśniczego.

Etyka i prawo: Nowoczesne regulacje prawne wspierające inkluzję, w tym analiza rozporządzeń MEN dotyczących warunków organizowania kształcenia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Diagnostyka dla edukacji. Diagnoza funkcjonalna i ocena możliwości uczących się jako fundament projektowania kształcenia; warsztat tworzenia IPET oraz WOPFU.

Warsztat celów SMART i taksonomii w dydaktyce specjalnej jako narzędzie planowania efektów uczenia się: Formułowanie celów rewalidacyjnych i edukacyjnych zgodnie z metodą SMART (skonkretyzowane, mierzalne, osiągalne, realne, terminowe) przy wykorzystaniu czasowników operacyjnych taksonomii Blooma dla różnych grup uczniów.

Kształcenie osób z niepełnosprawnością intelektualną (NI). Strategie dydaktyczne dla różnych stopni niepełnosprawności; wdrażanie metod aktywizujących, budowanie sprawstwa oraz wykorzystanie komunikacji alternatywnej i wspomagającej (AAC).

Dostępność sensoryczna (Tyflo- i Surdopedagogika). Projektowanie dostępnych materiałów dydaktycznych i cyfrowych; wykorzystanie PJM, pętli indukcyjnych oraz czytników ekranu w procesie lekcyjnym.

Kształcenie w neuro różnorodności. Praktyczne wsparcie osób ze spektrum autyzmu, ADHD oraz specyficznymi trudnościami w uczeniu się; trening funkcji wykonawczych, wizualizacja procesów i social stories.

Barriere środowiskowe i niepełnosprawność sprzężona. Ergonomia stanowiska edukacyjnego osoby poruszającej się na wózku; metody wielozmysłowe, w tym stymulacja bazalna (Fröhlich) i Poranny Krąg jako formy realizacji zasady pogłębłości.

Nazwa zajęć: **Media w edukacji**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. omówi pojęcie, funkcje oraz dokona klasyfikacji mediów (zwłaszcza cyfrowych), omówi efektywność stosowania mediów w edukacji
2. scharakteryzuje mechanizmy oddziaływania mediów
3. dokona charakterystyki kompetencji cyfrowych dzieci i młodzieży, w szczególności z SPE
4. dokona charakterystyki założeń komunikacji zapośredniczonej (CMC)
5. omówi symptomy problematycznego korzystania z mediów cyfrowych oraz zaproponuje działania profilaktyczne

w zakresie umiejętności:

1. rozpozna i wskaże mechanizmy oddziaływania mediów i miejsce człowieka w świecie cyfrowym
2. zaprojektuje zajęcia zdalne (e-learningowe) oraz z stacjonarne z wykorzystaniem mediów, uwzględniając takie aspekty, jak: relacje online, indywidualizacja pracy, metody, dobór narzędzi, dobrostan nauczyciela i ucznia, nierówności, organizacja pracy
3. stworzy webinarium lub wideospotkanie, uwzględniając kluczowe elementy języka filmu
4. zaplanuje działania edukacyjne rozwijające kompetencje cyfrowe uczniów
5. rozwinie umiejętności cyfrowe nauczyciela wspomagające proces dydaktyczny i wychowawczy

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość wpływu mediów na człowieka
2. ma świadomość budowania relacji z wykorzystaniem technologii opartej na wzajemnym zaufaniu i szacunku

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie, klasyfikacja i funkcje mediów cyfrowych (media jako środki dydaktyczne, kryteria podziału mediów, funkcje mediów, zadania mediów cyfrowych w procesie dydaktycznym); pedagogika i edukacja medialna oraz edukacja cyfrowa; digital literacy; kompetencje cyfrowe dzieci i młodzieży.

Oddziaływanie i wpływ mediów na odbiorców (mechanizmy oddziaływania mediów), efektywność stosowania mediów cyfrowych w edukacji, wiarygodność informacji online: fake newsy, pseudonauka, prawo cyfrowe.

Technologiczne wyzwania edukacyjne: sztuczna inteligencja (AI) oraz kryzysowa edukacja zdalna (podstawy edukacji zdalnej, e-learning jako forma edukacji zdalnej: relacje online, indywidualizacja pracy, metody, dobór narzędzi, dobrostan nauczyciela i ucznia, nierówności, organizacja pracy).

Wideo cyfrowe (YouTube i Youtuberzy), filmy i programy edukacyjne: TEDy, samodzielne tworzenie filmów edukacyjnych (wykorzystanie elementów języka filmu, podstawa pracy z kamerą), webinaria i wideospotkania.

Relacje i emocje w internecie, współpraca online (narzędzia do współpracy online), podtrzymywanie i nawiązywanie kontaktu w zajęciach zdalnych, komunikowanie medialne (CMC), umiejętności komunikacyjne nadawców i odbiorców a efektywność edukacji zdalnej.

Umiejętności cyfrowe nauczyciela wspomagające proces dydaktyczny i wychowawczy, aplikacje mobilne oraz gry komputerowe w pracy nauczyciela, otwarte zasoby edukacyjne.

Problematyczne korzystanie z mediów cyfrowych: symptomy, rodzaje, szkodliwe treści, profilaktyka.

Nazwa zajęć: **Warsztat pracy indywidualnej z dziećmi i młodzieżą z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; założenia, metody i formy realizacji socjotechniki, psychotechniki, antropotechniki i kulturotechniki; metody twórczej resocjalizacji w placówkach: teatru resocjalizacyjnego, resocjalizacji przez sport, muzykoterapii, plastykoterapii i dramy;

2. zna metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym; teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; zasady współpracy wychowawców ze środowiskiem otwartym;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; analizować i stosować teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; analizować i stosować socjotechniki, psychotechniki, antropotechniki i kulturotechniki; analizować i stosować metody twórczej resocjalizacji w placówkach: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę;

2. potrafi analizować i stosować metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym, teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; planować i realizować współpracę wychowawców ze środowiskiem otwartym;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej;

Treści programowe dla zajęć:

Teoria rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży. Omówienie poszczególnych etapów rozwoju. Przyczyny powstawania zaburzeń funkcjonowania psychospołecznego. Trudności w funkcjonowaniu psychospołecznym dzieci i młodzieży. Podstawowe pojęcia związane z terapią zaburzeń funkcjonowania psychospołecznego. Instytucje zapewniające wsparcie

Metody pracy z dziećmi i młodzieżą z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym w środowisku otwartym i zamkniętym: socjotechnika, psychotechnika, antropotechnika i kulturotechnika; metody twórczej resocjalizacji w placówkach: teatru resocjalizacyjnego, resocjalizacja przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę.

Projektowanie oddziaływań indywidualnych w sytuacji występowania trudności w funkcjonowaniu psychospołecznym.

Nazwa zajęć: **Praktyka w szkole dla uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie zadania charakterystyczne dla przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają

2. zna organizację, statut i plan pracy przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz program wychowawczo-profilaktyczny.

3. rozumie zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi i uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze.

2. jest zdolny/zdolna zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.

3. potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Treści programowe dla zajęć:

Poznanie specyfiki funkcjonowania szkoły specjalnej, jej statutu oraz roli organów placówki w systemie oświaty.

Krytyczny wgląd w Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne (IPET) oraz Wielospecjalistyczne Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia (WOPFU) pod kątem planowania pracy edukacyjno-wychowawczej.

Asystentura i wsparcie procesów dydaktycznych i rewalidacyjnych. Samodzielna praktyka dydaktyczno-wychowawcza i rewalidacyjna.

Nazwa zajęć: **Kultura języka w pracy pedagoga**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna zasady poprawności językowej w mowie i piśmie. Ma wiedzę na temat roli cech prozodycznych (akcentu, intonacji, pauzowania itp.) w wypowiedziach ustnych. Posiada wiedzę na temat: budowy

aparatu głosu, mechaniki, torów i sposobów oddychania, mechanizmu powstawania głosu, higieny posługiwania się głosem.

w zakresie umiejętności:

1. Dostrzega najczęstsze usterki i błędy w ustnych i pisemnych tekstach polszczyzny oraz potrafi dokonać ich korekty. Rozumie potrzebę dbania o kulturę żywego słowa. Potrafi sprawnie, poprawnie i estetycznie realizować kształt foniczny swych wypowiedzi.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Systematycznie aktualizuje wiedzę zawodową i kształtuje swoje umiejętności językowe.
2. Ma świadomość znaczenia poprawnej formy komunikacji dla jej powodzenia.

Treści programowe dla zajęć:

Znaczenie terminów: kultura języka, błąd językowy, norma językowa; kryteria poprawności językowej.

Rodzaje błędów językowych i ich przykłady.

Poprawność leksykalna i frazeologiczna.

Poprawność artykulacyjna, intonacyjna.

Cechy prozodyczne języka polskiego.

Mowa werbalna i niewerbalna: gest, mimika i ruch sceniczny.

Dykacja, „łamańce językowe”; intonacja, prozodia.

Zróżnicowanie współczesnej polszczyzny.

Układ oddechowy – budowa i typy oddychania, (ćwiczenia oddechowe). Rezonans i rezonatory (ćwiczenia pobudzające rezonatory).

Język polski w mediach i dziennikarstwie – manipulacja językowa.

Język szakala i żyrafy.

Nazwa zajęć: **Język angielski**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma ugruntowaną wiedzę na temat struktury języka angielskiego w zakresie zasad gramatycznych oraz fonetycznych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku obcym o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje; potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły; potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat; potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego; potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności językowych.

Treści programowe dla zajęć:

Swobodne posługiwanie się czasami gramatycznymi w języku angielskim.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: strona bierna, następstwo czasów, zdania celu, porównania, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, przedimki.

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: jedzenie, rodzina, transport, sport, praca, zdrowie, środowisko, przestępstwa internetowe, świat mediów i e-mediów, problematyka biznesu, reklamy, nowoczesne miasta, problemy współczesnej nauki.

Słownictwo akademickie i specjalistyczne związane z kierunkiem studiów w zakresie następujących tematów: koedukacja, nauczanie prywatne, różnice w systemach edukacyjnych – Korea Południowa, bullying w szkole – strategie dla nauczycieli oraz słownictwo związane z różnymi zaburzeniami oraz problemami społecznymi - np. anoreksja/bulimia, ADHD.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularnonaukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3 i 4.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3 i 4.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treści 3 i 4.

Nazwa zajęć: **Psychologia społeczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Osoba studiująca zna teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, zagadnienia empatii, zachowań asertywnych, agresywnych i uległych, postaw, stereotypów, uprzedzeń, stresu i radzenia sobie z nim, porozumiewania się ludzi w instytucjach; reguły współdziałania; procesy komunikowania się; style komunikowania się uczniów i nauczyciela; zasady porozumiewania się emocjonalnego w klasie i w sytuacjach konfliktowych; bariery w komunikowaniu się, w szczególności w klasie; różne formy komunikowania się – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną; wpływ mediów na zmiany współczesnej komunikacji oraz na proces wychowawczy;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania;
2. potrafi porozumieć się w sytuacji konfliktowej;
3. potrafi skutecznie i świadomie komunikować się;
4. potrafi radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej;

Treści programowe dla zajęć:

Wyjaśnienie pojęcia poznania społecznego. Funkcje schematów w poznaniu społecznym i heurystyki wydawania sądów

Rozumienie procesów społecznych, teorie atrybucji oraz błędy i tendencyjność w procesach atrybucji.

Ukryte teorie osobowości

Rola stereotypów i uprzedzeń w procesie stygmatyzacji życia społecznego

Definicja i geneza postaw i sposoby ich zmian

Agresja w życiu społecznym. Nowe spojrzenie na konstruktywną rolę agresji

Metody i techniki badań społecznych. Praktyczne wykorzystanie w pracy pedagoga

Atrakcyjność społeczna, rola socjotechnik w kreowaniu własnego wizerunku

Grupa społeczna - miejsce pracy pedagoga. Procesy grupowe, etapy rozwoju grupy oraz rola i zadania dla prowadzącego grupę

Nazwa zajęć: **Przygotowanie do praktyki w szkole dla uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna metodykę wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach placówek systemu oświaty, na różnych etapach edukacyjnych; podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych oraz kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy; wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania ucznia i opracowywanie oraz modyfikowanie indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego; specjalistyczne metody rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych; zasady organizowania przestrzeni szkolnej oraz optymalnego stanowiska pracy; rolę współpracy z rodziną, nauczycielami i specjalistami.

2. zna metodykę pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami ze sprzężoną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną; metody pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym; organizację i metodykę zajęć rewalidacyjno-wychowawczych; zasady konstruowania indywidualnego programu zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz współpracy ze środowiskiem rodzinnym lub personelem opiekuńczym placówek pobytu stałego.

3. zna merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować metodykę wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach placówek systemu oświaty, na różnych etapach edukacyjnych; realizować podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych oraz kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy; dokonywać wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia i opracowywać oraz modyfikować indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne; analizować i stosować specjalistyczne metody rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych; organizować przestrzeń szkolną oraz optymalne stanowisko pracy; współpracować z rodzinami uczniów, nauczycielami i specjalistami.

2. potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizy problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest zdolny/zdolna do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy;

Treści programowe dla zajęć:

Analiza rynku edukacyjnego: Przegląd placówek specjalnych w regionie. Specyfika pracy w szkole specjalnej przysposabiającej do pracy vs. szkoła podstawowa.

Specyfika funkcjonowania i charakterystyka uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną.

Dokumentacja szkolna i indywidualna uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym w systemie edukacyjnym

Nazwa zajęć: **Metody komunikacji alternatywnej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna wybrane metody, techniki i programy rehabilitacji

2. zna potrzeby i zadania rozwojowe osób z niepełnosprawnością intelektualną w różnych okresach życia

3. zna potrzeby i zadania rozwojowe osób z niepełnosprawnością intelektualną w różnych okresach życia

w zakresie umiejętności:

1. ma umiejętność analizowania i określania potrzeb i zadań rozwojowych osób z niepełnosprawnością intelektualną w różnych okresach życia

2. potrafi analizować podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną

3. ma umiejętność uzasadniania roli wczesnego wspomagania rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną

4. potrafi prezentować kryteria definiowania niepełnosprawności intelektualnej

5. potrafi stosować cele pedagogiki tych osób i jej zadania

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada kompetencje wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych

2. posiada kompetencje autorefleksji nad rozwojem zawodowym

Treści programowe dla zajęć:

Terminologia i pojęcia AAC

Cele i założenia zastosowania AAC

Charakterystyka odbiorcy i nadawcy AAC

Środowisko rodzinne jako miejsce tworzenia oddziaływań z zakresu AAC

Diagnoza kompetencji językowych i komunikacyjnych

Strategie wprowadzania AAC

Metody AAC (PECS, Piktogramy, PCS, Makaton, System symboli jednoznacznych, Wysoka technologia, Mówik, System Bliss)

Projektowanie działań wprowadzających AAC u dziecka z zaburzeniami mowy i komunikacji, tworzenie pomocy

Nazwa zajęć: **Praktyka specjalnościowa 2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna zadania charakterystyczne dla szkoły, placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają;

2. zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom, wychowankom w szkole, placówce systemu oświaty i poza nimi.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli lub terapeutów, ich interakcji z uczniami lub wychowankami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze lub opiekuńcze;

2. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli lub specjalistów;

3. potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;

4. potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowa/gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Treści programowe dla zajęć:

Podstawy prawne i organizacyjne działania instytucji.

Zadania i formy działania pedagoga i innych specjalistów w placówce. Zasady współpracy.

Diagnoza i projektowanie działań oddziaływań skierowanych do wychowanków i ich rodziców.

Ewaluacja działań pedagoga specjalnego.

Bezpieczeństwo i etyka w pracy pedagoga specjalnego.

Nazwa zajęć: **Warsztat pracy z rodziną**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; założenia, metody i formy realizacji socjotechniki, psychotechniki, antropotechniki i kulturotechniki; metody twórczej resocjalizacji w placówkach: teatru resocjalizacyjnego, resocjalizacji przez sport, muzykoterapii, plastykoterapii i dramy; metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej; metodykę pracy wychowawcy w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych; podstawy metodyczne pracy wychowawcy w aresztach śledczych i zakładach karnych;

2. Zna i rozumie metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym; teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; zasady współpracy wychowawców ze środowiskiem otwartym; metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne, kuratora sądowego, w ośrodkach kuratorskich; metody twórczej resocjalizacji w środowisku otwartym: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę; zagadnienie superwizji w resocjalizacji; metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi samodzielnie analizować metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; analizować i stosować teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; analizować i stosować socjotechniki, psychotechniki, antropotechniki i kulturotechniki; analizować i stosować metody twórczej resocjalizacji w placówkach: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę; analizować i stosować metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej; stosować metodykę pracy wychowawcy w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych; analizować i stosować podstawy metodyczne pracy wychowawcy w aresztach śledczych i zakładach karnych

2. Potrafi samodzielnie analizować i stosować metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym, teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; planować i realizować współpracę wychowawców ze środowiskiem otwartym; analizować i stosować metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne, kuratora sądowego, metody pracy w ośrodkach kuratorskich; analizować i stosować metody twórczej resocjalizacji w środowisku otwartym: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę; analizować i stosować superwizję w resocjalizacji; analizować i stosować metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest zdolny/ zdolna do okazywania empatii uczniom lub wychowankom potrzebującym wsparcia i pomocy

Treści programowe dla zajęć:

Rodzina w kontekście resocjalizacji.

Współczesne nurty i metodyka pracy z rodziną w resocjalizacji.

Rodzina jako system – znaczenie dla procesów wychowawczych i resocjalizacyjnych.

Diagnoza sytuacji rodziny i projektowanie planu wsparcia.

Praca z rodzinami z trudnościami wychowawczymi.

Kompetencje profesjonalisty pracującego z rodziną.

Zasoby rodziny jako fundament działań resocjalizacyjnych.

Nazwa zajęć: **Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych na etapie wczesnej edukacji**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna istotę i zalety nauczania otwartego w edukacji włączającej; specyfikę pracy w grupie zróżnicowanej, zasady projektowania przestrzeni klasy szkolnej; style poznawcze i strategie uczenia się oraz style nauczania w kontekście grupy heterogenicznej;
2. zna metody nauczania (konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania i ich adaptację do zróżnicowanych potrzeb dzieci i uczniów, metody aktywizujące, metodę projektów, pracę badawczą dziecka i ucznia), alternatywne sposoby uczenia się i elastycznego nauczania;
3. zna formy organizacyjne pracy na lekcji (pracę zbiorową, grupową, indywidualną, tutoring uczniowski w klasach włączających); modele nauczania w małych grupach w klasach włączających;
4. zna modele współpracy nauczycieli i specjalistów oraz ich konsekwencje dla organizacji zajęć edukacyjnych;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi projektować zajęcia dla zróżnicowanych grup dzieci i uczniów;
2. potrafi dobrać i adaptować środki dydaktyczne do potrzeb dziecka i ucznia; opracowywać materiały dydaktyczne zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania zajęć; dostosować treści i formy sprawdzianów do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
3. potrafi motywować dziecko i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; rozwijać jego ciekawość, aktywność i samodzielność, wspierać motywację do uczenia się;
4. potrafi stosować ocenianie wspierające uczenie się.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do podjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje w edukacji włączającej.

Treści programowe dla zajęć:

Edukacja wczesnoszkolna w Polsce – jej istota, podstawowe problemy ze szczególnym uwzględnieniem szkolnictwa alternatywnego. Cele kształcenia zawarte w podstawie programowej. Istota i aspekty integralnego systemu nauczania początkowego. Holizm w edukacji – integracja, korelacja, synchronizacja, koordynacja, harmonia. Edukacja włączająca.

Konstruktivistyczna teoria uczenia się. Nauczyciel i uczeń w edukacji wczesnoszkolnej. Powinności nauczyciela i nauczyciela specjalisty edukacji elementarnej w grupie zróżnicowanej.

Standardy kształcenia zintegrowanego. Cele ogólne, cele szczegółowe oraz zakładane osiągnięcia uczniów, w tym uczniów ze SPE. Treści kształcenia zintegrowanego (polonistyczne, matematyczne, środowiskowe, artystyczne). Strategie osiągania indywidualnych celów kształcenia. LEGO w edukacji wczesnoszkolnej jako przykład alternatywnego narzędzia w pracy nauczyciela.

Formy organizacyjne nauczania zintegrowanego. Praca indywidualna i zbiorowa. Zalety pracy grupowej. Problemy ewaluacji procesu dydaktyczno-wychowawczego. Ocena kształtująca w kontekście wartościowania wysiłku edukacyjnego uczniów.

Zadania w edukacji zintegrowanej jako podstawowy czynnik wspierający aktywność edukacyjną uczniów. Rodzaje zadań dydaktycznych. Walory edukacyjne, wychowawcze i terapeutyczne dziecięcej literatury.

Etapy pracy w edukacji wczesnoszkolnej - czynniki sprzyjające efektywnemu kształceniu w grupie zróżnicowanej.

Kompetencje nauczyciela-specjalisty w pracy z grupą zróżnicowaną w klasach I-III. Warsztat metodyczny nauczyciela – od idola (plan daltoński Helen Parkhurst) po animatora (pedagogika Celestyna Freineta).

Nazwa zajęć: Metodyka wychowania przedszkolnego dzieci z niepełnosprawnością intelektualną

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna metodykę wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach placówek systemu oświaty, podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania ucznia i opracowywanie oraz modyfikowanie indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego; specjalistyczne metody rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych; zasady organizowania przestrzeni szkolnej oraz optymalnego stanowiska pracy; rolę współpracy z rodziną, nauczycielami i specjalistami;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować metodykę wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach placówek systemu oświaty, realizować podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym; dokonywać wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia

i opracowywać oraz modyfikować indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne; analizować i stosować specjalistyczne metody rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych; organizować przestrzeń oraz optymalne stanowisko pracy; współpracować z rodzinami uczniów, nauczycielami i specjalistami;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/gotowa do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy;
2. jest gotowy/gotowa do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w grupie wychowawczej;
3. jest gotowy/gotowa do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej;
4. jest gotowy/gotowa do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Treści programowe dla zajęć:

Zasady bezpieczeństwa pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną w wieku przedszkolnym, liczebność grupy, liczba opiekunów, zasady odbywania spacerów i wycieczek Przedszkole specjalne, integracyjne – cele, zadania, podstawa programowa wychowania przedszkolnego.

Podstawowe założenia edukacji przedszkolnej, współpraca z nauczycielami i specjalistami przy tworzeniu IPET.

Metody pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną w wieku przedszkolnym.

Wykorzystanie metody M. Montessori w pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną.

Charakterystyka rozwoju psychoruchowego dziecka w wieku przedszkolnym. Wielospecjalistyczna diagnoza dziecka. wymiana doświadczeń między nauczycielami i specjalistami.

Globalne zaburzenia rozwoju psychoruchowego, charakterystyka funkcjonowania dziecka z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności intelektualnej w wieku przedszkolnym. Analizowanie wielospecjalistycznej diagnozy i IPET'ów. Współpraca z nauczycielami i specjalistami.

Funkcjonowanie dziecka z niepełnosprawnością intelektualną w obszarach: procesów orientacyjno – poznawczych, wykonawczych, emocjonalno – motywacyjnych, dynamiki procesów nerwowych. Opracowywanie metod pracy uwzględniających specyficzne potrzeby edukacyjne dziecka z niepełnosprawnością intelektualną. Rozwiązywanie konfliktów w grupie rówieśniczej. Współpraca ze specjalistami i rodzicami. Przygotowywanie propozycji informacji i wskazówek dla rodziców.

Rola zabawy w życiu dziecka w wieku przedszkolnym, charakterystyka rozwoju zabawy, specyfika zabawy dziecka z głębszą niepełnosprawnością intelektualną, specyfika zabawy dziecka z ASD i niepełnosprawnością intelektualną. Rozwiązywanie konfliktów i sytuacji trudnych w grupie rówieśniczej.

Przygotowanie i analiza projektu zabawy indywidualnej z uwzględnieniem zabawki dostosowanej do wieku rozwojowego i SPE dziecka z niepełnosprawnością intelektualną. Przygotowanie projektu, przedstawienie ograniczeń i możliwości wybranej zabawki.

Przygotowanie i analiza scenariuszy zajęć przedszkolnych dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w wieku przedszkolnym. Uwzględnienie organizacji przestrzeni sali przedszkolnej, sytuacji trudnych i konfliktów wewnątrz grupy wychowawczej.

Sytuacje trudne i konflikty w grupie przedszkolnej i sposoby ich rozwiązywania.

Nazwa zajęć: **Systemy wsparcia osób z niepełnosprawnością intelektualną**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna rolę ulg i udogodnień, regulacje w zakresie organizacji wsparcia społecznego tych osób.
2. zna kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; uwarunkowania jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną – rolę czynników społeczno-kulturowych; strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, terapeutycznych; zasady partycypacji społecznej jako legitymizacji praw osób z niepełnosprawnością intelektualną;

w zakresie umiejętności:

1. umie analizować kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; określać jakość życia osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym rolę czynników społeczno-kulturowych; prezentować strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, terapeutycznych; analizować partycypację społeczną jako legitymizację praw osób z niepełnosprawnością intelektualną;
2. umie wskazać ulgi i udogodnienia; oceniać organizację wsparcia społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/ gotowa do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.
2. jest gotowy/gotowa do autorefleksji nad rozwojem zawodowym;

Treści programowe dla zajęć:

Instytucjonalne i pozainstytucjonalne systemy wsparcia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną - modele i rozwiązania praktyczne.

Ulgi i udogodnienia oferowane osobom z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzinom. Charakterystyka poszczególnych modeli wsparcia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin. Rozwiązania istniejące w Polsce i w innych krajach.

Potrzeby psychofizyczne dzieci, młodzieży i dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną, sposoby ich zaspokajania w i konsekwencje ich niezaspokojenia. Możliwości i ograniczenia zaspokajania potrzeb w różnych modelach wsparcia.

Analiza programów i metod aktywizowania osób z niepełnosprawnością intelektualną w środowisku społecznym. Partycypacja osób z niepełnosprawnością intelektualną w środowisku.

Planowanie i przeprowadzenie zajęć aktywizujących w domach pomocy społecznej i mieszkaniach treningowych oraz innych wybranych placówkach lub organizacjach wspierających osoby z niepełnosprawnością intelektualną - praktyczne działanie w terenie.

Nazwa zajęć: **Praktyka specjalnościowa 1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna zadania charakterystyczne dla szkoły, placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają;
2. zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom, wychowankom w szkole, placówce systemu oświaty i poza nimi.
3. zna organizację, statut i plan pracy szkoły oraz program wychowawczo-profilaktyczny;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli lub terapeutów, ich interakcji z uczniami lub wychowankami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze lub opiekuńcze;
2. potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;
3. potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;
4. potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowa/gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy.

Treści programowe dla zajęć:

Podstawy prawne i organizacyjne działania instytucji.

Zadania i formy działania pedagoga w danej placówce. Znaczenie i zakres pracy zespołów interdyscyplinarnych. Etyka w pracy pedagoga.

Projektowanie oddziaływań w oparciu o opinię/orzeczenie/IPET. Metody oddziaływań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych skierowanych do dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym.

Znaczenie diagnozy dla projektowania oddziaływań skierowanych do dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym.

Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w danej instytucji.

Nazwa zajęć: **Tworzenie profesjonalnej sieci współpracy**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna metodykę pracy wychowawcy w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych; podstawy metodyczne pracy wychowawcy w aresztach śledczych i zakładach karnych; przyczyny stresu i wypalenia zawodowego pedagogów resocjalizacyjnych;
2. zna metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne, kuratora sądowego, w ośrodkach kuratorskich; metody twórczej resocjalizacji w środowisku otwartym: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę; zagadnienie superwizji w resocjalizacji; metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych;
2. potrafi analizować i stosować metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym, planować i realizować współpracę wychowawców ze środowiskiem otwartym; analizować i stosować metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne, kuratora sądowego, metody pracy w ośrodkach kuratorskich; analizować i stosować superwizję w resocjalizacji; analizować i stosować metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowy/gotowa do współpracy z nauczycielami lub terapeutami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Treści programowe dla zajęć:

System instytucji profilaktycznych, resocjalizacyjnych i readaptacyjnych.

Sieciowy model pracy w obszarze profilaktyki, resocjalizacji i readaptacji.

Pragmatyka pracy w zespole - procesy grupowe, role w zespole, bariery w pracy, wzmacnianie procesów synergii

Pedagog resocjalizacyjny w roli lidera współpracy.

Nazwa zajęć: **Diagnoza pedagogiczna osób z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji, diagnozę deficytów, diagnozę potencjałów, modele diagnostyczne, diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego, diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie, diagnozę kryminologiczną;
2. zna edukację w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej, rolę szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego oraz środowisko inkluzji społecznej, rolę i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego, funkcje wychowawcze szkoły, problemy wychowawcze we współczesnej szkole i środowisku szkolnym, specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjno-wychowawczym;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować i stosować diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji; analizować diagnozę deficytów i potencjałów; prezentować i analizować modele diagnostyczne; stosować diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego; analizować i stosować diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie; analizować i interpretować diagnozę kryminologiczną;
2. umie analizować i stosować diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji; analizować diagnozę deficytów i potencjałów; prezentować i analizować modele diagnostyczne; stosować diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego; analizować i stosować diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie; analizować i interpretować diagnozę kryminologiczną;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest zdolny/a do autorefleksji nad rozwojem zawodowym;
2. jest zdolny/a wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Diagnoza i jej cele. Obszary diagnozy. Diagnoza czarno-biała (Rogers). Konceptualizacja diagnostyczna E. Wysockiej. Instytucje zajmujące się diagnozą. Schemat procesu diagnostycznego. Podstawowe zasady diagnozy. Diagnoza na zlecenie Sądu Rodzinnego. Dylematy etyczne w diagnozie.

Studium przypadku. Dobór metod diagnostycznych. Triangulacja rezultatów. Błędy diagnostyczne. Opis i dokumentacja rezultatów diagnozy. Postulaty implementacyjne oraz diagnoza weryfikująca. Interdyscyplinarność diagnozy dzieci z trudnościami w funkcjonowaniu psychospołecznym.

Nieprzystosowanie społeczne i zaburzenia zachowania jako obszar badań diagnostycznych. Skala nieprzystosowania społecznego L. Pytki – krytyczna ocena. Arkusz obserwacyjny T. Achenbacha.

Diagnoza specyficznych trudności w uczeniu się. Krytyczna analiza stosowanych rozwiązań diagnostycznych.

Narzędzia kwestionariuszowe – podstawowe zasady i błędy konstrukcyjne.

Diagnoza przemocy rówieśniczej: metody socjometryczne, kwestionariuszowe, obserwacja. Błędy w diagnozie. Epidemiologia problemu. Podstawowe założenia profilaktyczne oparte o diagnozę. Etyczne aspekty działań profilaktycznych i interwencyjnych.

Konstruowanie kwestionariuszy do pomiaru zaangażowania w przemoc rówieśniczą. Typy pytań, sposoby interpretacji. Procedury umożliwiające uzyskanie wiarygodnych wyników.

Wywiad i rozmowa. Typy respondentów. Techniki komunikacyjne (w tym specyficzne dla komunikacji z dziećmi z trudnościami psychospołecznymi). Sytuacje trudne w wywiadach i rozmowach. Interdyscyplinarność i współpraca w diagnozie. Zasady współpracy z przedstawicielami innych instytucji i dyscyplin. Intersubiektywny język komunikacji z innymi specjalistami. Postawy wobec współpracy
Błędy diagnostyczne i ich konsekwencje.

Nazwa zajęć: Procesy grupowe i praca z grupą

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie proces resocjalizacji w teorii i praktyce, dylematy resocjalizacyjne, nieprzystosowanie społeczne; resocjalizację- -readaptację-reintegrację, działania od izolacji do środowiska otwartego, koncepcje twórczej resocjalizacji jako przykłady oddziaływań destygmatyzujących i podstawy teoretyczne metodyki pracy resocjalizacyjnej;

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować proces socjalizacji w teorii i praktyce, określać dylematy socjalizacyjne oraz nieprzystosowanie społeczne, analizować koncepcje, teorie, definicje; charakteryzować pojęcia resocjalizacji- -readaptacji-reintegracji, stosować definicje, pojęcia i zakresy; analizować i wykorzystywać współczesne koncepcje i teorie resocjalizacyjne; projektować działania od izolacji do środowiska otwartego; prezentować koncepcję twórczej resocjalizacji jako przykładu oddziaływań destygmatyzujących; stosować podstawy teoretyczne metodyki pracy resocjalizacyjnej;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Teorie procesów grupowych – ich zastosowanie w pracy wychowawczej i resocjalizacyjnej.

Proces grupowy i jego fazy – znaczenie dla interwencji wychowawczej i resocjalizacyjnej..

Grupa jako środowisko socjalizacji i resocjalizacji: role, normy, statusy, przywództwo, zachowania trudne.

Komunikacja w grupach wychowawczych i resocjalizacyjnych: komunikacja wspierająca, konflikt, mediacja, profilaktyka agresji

Metody pracy z grupą: trening umiejętności społecznych, metody aktywizujące, praca projektowa, socjoterapia, zajęcia integracyjne.

Kompetencje prowadzącego grupę – nauczyciel, wychowawca, pedagog resocjalizacyjny, streetworker; rola i wyzwania

Etyczne aspekty pracy z grupą w resocjalizacji – bezpieczeństwo, relacje, odpowiedzialność.

Nazwa zajęć: Diagnoza funkcjonalna i wspieranie rozwoju małego dziecka

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna zagadnienia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną, rolę rodziny tego dziecka oraz systemu wsparcia społecznego;

2. Zna podstawy diagnostyki;

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi stosować podstawy diagnostyki;

2. Potrafi stosować podstawy diagnostyki;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada kompetencje do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Diagnoza funkcjonalna a diagnoza nozologiczna i „badanie testowe” – analiza porównawcza

Przedmiot i zakres diagnozy funkcjonalnej

Wielospecjalistyczna ocena dziecka - cel, zakres, metody

Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w procesie diagnozy

Wczesne wspieranie rozwoju małego dziecka-cele, założenia, metody

Współpraca z rodziną w procesie wczesnego wspierania rozwoju małego dziecka

Nazwa zajęć: Dziecko/uczeń zdolny w edukacji włączającej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie pojęcie i proces diagnozowania specjalnych potrzeb edukacyjnych; założenia różnicowej i funkcjonalnej diagnozy;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać funkcjonalnej charakterystyki dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; określić potrzeby edukacyjne i uwarunkowania kształcenia dzieci i uczniów uczniów uzdolnionych;
2. Potrafi przeprowadzić diagnozę edukacyjnych potrzeb dziecka i ucznia oraz diagnozę relacji społecznych w grupie rówieśniczej;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowy/a do postępowania zgodnego z zasadami etyki zawodowej w procesie rozpoznawania specjalnych potrzeb edukacyjnych i określania wskazań terapeutycznych.

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie i proces diagnozy różnicowej i funkcjonalnej dzieck/ucznia zdolnego, narzędzia diagnozy (wybrane)

Trudności, potrzeby i zasoby dziecka/ucznia zdolnego jako efekt diagnozy funkcjonalnej

Metody pracy i wsparcia dziecka/ucznia zdolnego w procesie edukacji

Edukacja dziecka zdolnego w Polsce i w wybranych krajach - analiza strategii i rozwiązań

Relacje rówieśnicze, społeczne funkcjonowanie w grupie rówieśniczej bariery i facylitatory - planowanie obszarów wsparcia

Nazwa zajęć: Metody badań pedagogicznych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie filozoficzne i metodologiczne badań społecznych i edukacyjnych, w tym koncepcje wiedzy, pojęcia nauki i statusu wiedzy naukowej; społeczno-kulturowe uwarunkowania badań naukowych; nurty filozoficzne, paradygmaty badawcze i strategie badań naukowych oraz znaczenie i sposób budowania teorii w badaniach naukowych.
2. Zna i rozumie strukturę procesu badawczego w kontekście przyjętej strategii badań naukowych (strategie ilościowe, jakościowe i mieszane), zasady opracowania projektu badawczego, etapy badań naukowych, kryteria wyboru strategii badawczej, w tym cele badań, problemy i hipotezy badawcze, zmienne i związki między zmiennymi, konceptualizację, operacjonalizację zmiennych; strategie i techniki doboru próby badawczej, definiowanie przypadku badawczego; rodzaje i typy badań naukowych, w tym opisowe, diagnostyczne, wyjaśniające, weryfikacyjne, projektujące, porównawcze, eksperymentalne, quasi-eksperymentalne i sondażowe; zagadnienia związane z badaniami ewaluacyjnymi, panelowymi, socjometrycznymi, porównawczymi, terenowymi, etnograficznymi, performatywnymi i biograficznymi; pojęcia netografii, krytycznej analizy dyskursu i studium przypadku; metody gromadzenia i analizy danych; rodzaje i sposoby wykorzystania obserwacji; typy wywiadów badawczych; analizę dokumentów, treści, tekstową, konwersacyjną, dyskursu i audiowizualną; narzędzia badawcze; zagadnienia związane z konstruowaniem kwestionariuszy, skal pomiarowych, testów pedagogicznych, arkuszy obserwacji i narzędzi socjometrycznych.
3. Zna i rozumie specyfikę badań naukowych nad dziećmi i młodzieżą oraz osobami dorosłymi z niepełnosprawnościami.
4. Zna sposoby prezentacji wyników badań naukowych.
5. Zna i rozumie różne kryteria jakości badań naukowych, a także zagadnienia: reprezentatywności, trafności, rzetelności, wiarygodności, transparentności, autentyczności, triangulacji perspektyw teoretycznych, metod badawczych i źródeł danych, możliwości uogólnienia i transferu rezultatów badawczych.
6. Zna i rozumie cele badawcze i typy badań w kontekście możliwości ich praktycznego zastosowania; sposoby praktycznego wykorzystania badań naukowych, w tym analizę i diagnozę sytuacji, analizę problemów społecznych i pedagogicznych, określanie potrzeb i planowanie działań interwencyjnych, ewaluację osiągnięć; krytyczno-emancypacyjny i transformacyjny potencjał badań naukowych.
7. Zna i rozumie podstawowe zasady przeprowadzania badań naukowych, dylematy i wybory etyczne na różnych etapach procesu badawczego, problematykę zaangażowania uczestników badań; społeczno-polityczny kontekst badań społecznych; zagadnienie prezentacji wyników badań w przestrzeni publicznej; pojęcie plagiatu w pracy badawczej.
8. Zna i rozumie zasady i technikę przygotowywania prac naukowych.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi przygotować projekt badawczy z zastosowaniem różnych strategii badań, w tym ilościowych, jakościowych lub mieszanych; opracować scenariusze badawcze i dyspozycje do badań jakościowych oraz narzędzia do badań ilościowych; dobrać metody, techniki i narzędzia do celu badań ilościowych.
2. Potrafi dokonać analizy i interpretacji wyników badań oraz sformułować wnioski pedagogiczne z przeprowadzonych badań.
3. Potrafi zastosować wiedzę i umiejętności metodologiczne w projekcie badawczym; wybrać strategię badawczą, sformułować cel i przedmiot badań, opracować metody i techniki badań, sformułować problematykę badań, przygotować narzędzia badawcze, dobrać próbę badawczą, teren i wyznaczyć przebieg badań.
4. Potrafi stosować technikę pracy naukowej.
5. Potrafi prowadzić badania empiryczne oraz dokonać analizy wyników tych badań.
6. Potrafi przeprowadzić proces wnioskowania i zaprezentować wyniki badań.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów/gotowa do przestrzegania zasad etyki badań naukowych.
2. Jest gotów/gotowa do stosowania norm etycznych w pracy badawczej.

Treści programowe dla zajęć:

Pedagogika jako nauka praktyczna i empiryczna.

Etyczne problemy prowadzenia badań empirycznych z udziałem ludzi.

Elementy postępowania empirycznego w badaniach pedagogicznych.

Pojęcie metody, procedury i techniki badawczej. Wybrane metody i techniki stosowane w badaniach pedagogicznych.

Specyfika pomiaru w badaniach społecznych. Wartość, kultura, a obiektywność poznania i etyka badań
Problemy badawcze i hipotezy w badaniach pedagogicznych. Definicje pojęć, terminy teoretyczne oraz definicje operacyjne.

Pojęcie narzędzia: konstrukcja listy poszukiwanych informacji, kwestionariusza, listy dyspozycji.

Sytuacja empirycznego badania jako sytuacja społeczna: możliwości oraz bariery.

Grupowanie materiału surowego, podstawowe techniki analizy danych empirycznych. Techniki prezentacji danych.

Badania ilościowe a jakościowe - pojęcie i znaczenie.

Nazwa zajęć: **Profilaktyka przemocy rówieśniczej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna dewiacje społeczne w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej, koncepcje, teorie dewiacji społecznych, współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych, etiologię, skutki dewiacji społecznych, profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym
2. zna edukację w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej, rolę szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego oraz środowisko inkluzji społecznej, rolę i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego, funkcje wychowawcze szkoły, problemy wychowawcze we współczesnej szkole i środowisku szkolnym, specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjno-wychowawczym;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować i stosować diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji; analizować diagnozę deficytów i potencjałów; prezentować i analizować modele diagnostyczne; stosować diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego; analizować i stosować diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie; analizować i interpretować diagnozę kryminologiczną
2. potrafi analizować dewiacje społeczne w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej; interpretować koncepcje i teorie dewiacji społecznych; określać współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych, przyczyny niedostosowania społecznego i skutki dewiacji społecznych, a także stosować profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/a do autorefleksji nad rozwojem zawodowym
2. jest gotowy/a do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych

Treści programowe dla zajęć:

Fenomenologia przemocy rówieśniczej. Koncepcja bullyingu autorstwa B. Olweusa z późniejszymi modyfikacjami. Specyfika rozumienia wymiarów regularności, nierównowagi sił i intencjonalności. Typologia przemocy rówieśniczej: przemoc fizyczna, werbalna, cyberprzemoc, relacyjna.

Mechanizmy psychologiczne związane z etiologią przemocy rówieśniczej: stygmatyzacja, dysonans poznawczy, błędne koło. Trójkąt sprawca, ofiara, świadkowie i ich charakterystyki funkcjonowania na poszczególnych etapach.

Dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jako aktorzy przemocy rówieśniczej (ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z trudnościami w uczeniu się i zaburzeniami w zachowaniu).

Cyberprzemoc jako szczególny typ przemocy rówieśniczej. Typologie zjawiska i nowe mechanizmy.

Diagnoza przemocy rówieśniczej: metody socjometryczne, kwestionariuszowe, obserwacja. Błędy w diagnozie. Epidemiologia problemu.

Konstruowanie kwestionariuszy do pomiaru zaangażowania w przemoc rówieśniczą. Typy pytań, sposoby interpretacji. Procedury umożliwiające uzyskanie wiarygodnych wyników.

Konsekwencje przemocy rówieśniczej u sprawców, świadków i ofiar. Strategie funkcjonowania sprawców.

Zapobieganie przemocy rówieśniczej – 5 złotych technik integracji grupy. Błędy w stosowaniu metod integracyjnych.

Praca z ofiarami przemocy rówieśniczej. Sposoby wsparcia.

Praca ze sprawcami przemocy rówieśniczej.

Podejście całościowe w przeciwdziałaniu przemocy rówieśniczej. Systemowe rozwiązania w placówkach oświatowych.

Współpraca z rodzicami/opiekunami sprawców i ofiar przemocy.

Podstawowe zagadnienia prawne związane z przemocą rówieśniczą. Konsekwencje na poziomie szkoły i odpowiedzialność nieletnich za czyny związane z przemocą rówieśniczą. Odpowiedzialność nauczyciela za podejmowane działania związane z przeciwdziałaniem przemocy rówieśniczej.

Analiza najbardziej skutecznych polskich i zagranicznych programów, m.in. Olweus Prevention Program, Kiva, Zero oraz analiza czynników ich skuteczności

Krytyczna analiza wiedzy zdobytej na zajęciach i potencjalnych sposobów jej praktycznego wykorzystania.

**Nazwa zajęć: Praktyka kierunkowa asystencka w oddziałach ogólnodostępnych i specjalnych
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka**

w zakresie wiedzy:

1. Zna specyfikę funkcjonowania szkoły lub placówki systemu oświaty, w których jest odbywana praktyka, w szczególności: zadania opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji.
2. Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi zaobserwować funkcjonowanie dziecka lub ucznia oraz nauczyciela w życiu szkoły.
2. Potrafi dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowy do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Treści programowe dla zajęć:

Zapoznanie się z funkcjonowaniem szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży z lekką niepełnosprawnością intelektualną

Zapoznanie się z obowiązującą dokumentacją w szkole podstawowej dla dzieci i młodzieży z lekką niepełnosprawnością intelektualną

Przygotowanie dokumentacji formalno-merytorycznej praktyki kierunkowej dla dzieci i młodzieży z lekką niepełnosprawnością intelektualną

Obserwacja zajęć szkolnych (zajęć zintegrowanych, przedmiotowych, świetlicowych, specjalistycznych)

Nazwa zajęć: Przygotowanie do praktyki kierunkowej asystenckiej w oddziałach ogólnodostępnych i specjalnych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie specyfikę pracy opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej: zasady, metody i formy opieki oraz wychowania; zasady działalności placówek rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych z uwzględnieniem problemów związanych

z ich funkcjonowaniem; zagadnienia poradnictwa edukacyjno-zawodowego, opieki zdrowotnej, edukacji zdrowotnej i seksualnej;

2. Zna i rozumie regulacje prawne w zakresie kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i zasady orzekania w tym zakresie; zasady organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej; aspekty klasyfikowania i oceniania uczniów;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów/gotowa do przyjęcia odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy z rodziną dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Treści programowe dla zajęć:

Cele i założenia praktyki kierunkowej w szkole specjalnej dla uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną, zasady BHP

Specyfika funkcjonowania oddziałów ogólnodostępnych i specjalnych-kwestie prawno-organizacyjne, społeczne i metodyczne.

Scenariusze zajęć dla uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w oddziałach ogólnodostępnych i specjalnych.

Przygotowanie do obserwacji zajęć.

Nazwa zajęć: Podstawy rehabilitacji ruchowej osób z niepełnosprawnością intelektualną

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie medyczne aspekty rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz obrazy kliniczne jednostek chorobowych, w tym genowych i chromosomowych, związanych z niepełnosprawnością intelektualną

2. zna i rozumie współczesne teorie interwencji i rehabilitacji medycznej oraz medyczne aspekty niepełnosprawności sprzężonej

3. zna i rozumie strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować i wykorzystywać współczesne teorie interwencji i rehabilitacji medycznej oraz określać medyczne aspekty niepełnosprawności sprzężonej

2. potrafi prezentować strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/a do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie pojęć z związanych rehabilitacją ruchową, wychowaniem fizycznym, gimnastyką korekcyjną osób z niepełnosprawnością intelektualną. Etapy rehabilitacji ruchowej.

Rodzaje ruchu, funkcjonowanie narządu ruchu, wpływ ruchu na organizm człowieka oraz następstwa jego braku. Poznanie wybranych jednostek chorobowych ze szczególnym uwzględnieniem komponenty ruchowej oraz wpływu zaburzeń ruchowych na funkcjonowanie osoby z niepełnosprawnością ruchową

Poznanie teoretyczne i praktyczne metod stosowanych w rehabilitacji ruchowej osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz metod wspomagających proces rehabilitacji ruchowej

Poznanie diagnozy ruchowej z uwzględnieniem dostępnych skal oceny motorycznej. Poznanie wykorzystywanego w procesie rehabilitacji sprzętu rehabilitacyjno-ortopedycznego

Poznanie trudności i ograniczeń w procesie rehabilitacji osoby z niepełnosprawnością intelektualną oraz sposobów ich rozwiązywania

Negatywne skutki zdrowotne spowodowane nieodpowiednią postawą ciała w pracy rehabilitacyjnej i edukacyjnej z osobą z niepełnosprawnością intelektualną. Poznanie zasad bezpiecznego dla zdrowia pedagoga specjalnego: chwytania, przenoszenia, sadzania osoby z niepełnosprawnością intelektualną

Współpraca pomiędzy pedagogiem specjalnym a rehabilitantem w procesie edukacji i rehabilitacji osoby z niepełnosprawnością intelektualną

Nazwa zajęć: Mowa i komunikacja osób z zaburzeniami rozwojowymi

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna medyczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną; etiologię niepełnosprawności intelektualnej; obrazy kliniczne jednostek chorobowych, w tym genowych i chromosomowych, związanych z niepełnosprawnością intelektualną;

2. Zna współczesne teorie interwencji i rehabilitacji medycznej oraz medyczne aspekty niepełnosprawności sprzężonej;

3. Zna psychologiczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną
w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować i stosować podstawy terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną; stosować wybrane metody, techniki i programy rehabilitacji
2. Potrafi stosować podstawy diagnostyki

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada kompetencje autorefleksji nad rozwojem zawodowym
2. posiada kompetencje wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych

Treści programowe dla zajęć:

Klasyfikacja zaburzeń mowy
Rozwój mowy dziecka
Słuch - warunki prawidłowego rozwoju, konsekwencje uszkodzenia
Organizacja mowy w mózgu
Opóźniony rozwój mowy
Zaburzenia artykulacji
Zaburzenia mowy pochodzenia korowego
Mowa dziecka z niepełnosprawnością intelektualną
Mowa dziecka z mózgowym porażeniem dziecięcym
Rodzina dziecka z zaburzoną mową

Nazwa zajęć: **Dziecko/uczeń z niepełnosprawnością i zaburzeniami neurorozwojowymi w edukacji włączającej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna, rozumie i stosuje kryteria diagnostyczne (ICD, DSM, ICF); wybrane narzędzia diagnozy potrzeb edukacyjnych;
2. zna i rozumie założenia i zasady konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz zasady i metody ich ewaluacji

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać funkcjonalnej charakterystyki dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; określić potrzeby edukacyjne i uwarunkowania kształcenia dzieci i uczniów: z niepełnosprawnością intelektualną, dysfunkcją wzroku, dysfunkcją słuchu, chorobą przewlekłą, w tym psychiczną, niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z zaburzeniami zachowania i emocji, całościowym zaburzeniem rozwoju, zaburzeniami ruchu, niepowodzeniami szkolnymi wynikającymi ze specyficznych trudności w uczeniu się, zaburzeniami komunikacji i sprawności językowych
2. potrafi zaprojektować proces ewaluacji indywidualnych programów edukacyjnych.
3. potrafi określić obszary i wskazania terapeutyczne dla dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu edukacyjno-terapeutycznego w edukacji włączającej;
2. jest gotów/gotowa do postępowania zgodnego z zasadami etyki zawodowej w procesie rozpoznawania specjalnych potrzeb edukacyjnych i określania wskazań terapeutycznych.

Treści programowe dla zajęć:

Diagnoza różnicowa i funkcjonalna dziecka/ucznia z niepełnosprawnością i całościowymi zaburzeniami rozwoju
stosowanie kryteriów diagnostycznych, klasyfikacje i analiza przykładowych narzędzi do diagnozy funkcjonalnej dziecka/ucznia z niepełnosprawnością i całościowymi zaburzeniami rozwoju w obszarze funkcjonowania szkolnego w edukacji włączającej
planowanie, przygotowanie i ewaluacji działań wspierających dzieci/uczniów z niepełnosprawnością i całościowymi zaburzeniami rozwoju w edukacji włączającej
analiza programów wsparcia, metod, rozwiązań edukacyjnych wspierających dziecko/ucznia z niepełnosprawnością i z zaburzeniami neurorozwojowymi w edukacji włączającej
Projektowanie zajęć dla dzieci z niepełnosprawnością i całościowymi zaburzeniami rozwoju

Nazwa zajęć: **Socjologia edukacji**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie struktury wychowawcze i oświatowe, w tym szkolnictwo dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (genezę i funkcjonowanie) oraz występujących między nimi związków i korelacji. Potrafi określić edukacyjne znaczenie takich procesów społecznych, jak m.in.: stratyfikacja społeczna, socjalizacja, współczesne wychowanie i kształcenie. zna i rozumie teorie edukacyjne oraz prawidłowości zachodzących w obrębie systemu oświatowego, także szkolnictwa specjalnego, w Polsce i poza jej granicami

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować niejawne struktury i procesy w obszarze edukacji, z uwzględnieniem szkół specjalnych (np. ukryty program szkoły). Potrafi opisać mechanizmy wytwarzania i odtwarzania nierówności oraz barier strukturalnych i kulturowych w systemie edukacyjnym. Potrafi wskazać na czym polega reprodukcja w systemie edukacyjnym i potrafi podać jej przykłady odwołując się do poznanych koncepcji i teorii.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa identyfikować i interpretować zjawiska społeczne i edukacyjne z wykorzystaniem wiedzy socjologicznej, a także z zakresu edukacji włączającej. Potrafi wskazać kierunki zmian zachodzące w strukturach społecznych (w wymiarze mikro- i makrospołecznym).

Treści programowe dla zajęć:

Socjologia wychowania i edukacji jako subdyscyplina pedagogiczna. Społeczne wymiary oraz socjologiczne rozumienie wychowania i edukacji. Dwa wymiary wychowania: instytucjonalny i aksjologiczny.

Przesunięcia socjalizacyjne a dylematy współczesnej szkoły, również szkoły specjalnej (rola rodziny, szkoły, Kościoła, grupy rówieśniczej i kultury popularnej).

Selekcyjna i stratyfikacyjna rola edukacji ze szczególnym uwzględnieniem edukacji elitarnej i egalitarnej oraz zjawiska przededukowania społeczeństwa.

Wybrane koncepcje i podejścia teoretyczne w socjologii edukacji (teoria strukturalno-funkcjonalna – T. Parsons, R. Turner, E. Hopper; teoria konfliktu – S. Bowles, H. Gintis, P. Bourdieu, jak również inne koncepcje np. efekt odwrócenia R. Boudona).

Relacje mające miejsce na linii społeczeństwo-edukacja (indywidualizm vs. wspólnotowość; reprodukcja vs. emancypacja/równość możliwości dla różnych grup społecznych, także dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi itp.)

Ukryty program szkoły (m.in. podręczniki szkolne; strategie ideologiczne; kod językowy; program nauczania; przestrzeń szkolna).

Problemy edukacji wielokulturowej, a także edukacji włączającej we współczesnym świecie. Teoria i praktyka społeczno-kulturowa.

Nazwa zajęć: Psychologia rehabilitacji

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie podstawy psychologii rehabilitacji: zagadnienia niepełnosprawności i rehabilitacji.
2. Zna i rozumie zagadnienia niepełnosprawności w kontekście zdrowia, niepełnosprawności z perspektywy rozwojowej.
3. Zna i rozumie zagadnienia niepełnosprawności i rehabilitacji z perspektywy potrzeb dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi.
4. Zna i rozumie psychologiczne konsekwencje niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej oraz choroby przewlekłej.
5. Zna i rozumie problemy życiowe i możliwości rozwojowe dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz z chorobami przewlekłymi.
6. Zna i rozumie istotę i psychospołeczne konsekwencje widocznej i niewidocznej niepełnosprawności lub choroby przewlekłej.
7. Zna i rozumie psychologiczne mechanizmy postrzegania przez osobę własnej niepełnosprawności oraz choroby przewlekłej.
8. Zna i rozumie zagadnienie niepełnosprawności i choroby przewlekłej w kontekście obrazu siebie i społecznego postrzegania dzieci i młodzieży.
9. Zna i rozumie procesy stereotypizacji, stygmatyzacji i automarginalizacji.
10. Zna i rozumie psychospołeczną adaptację do życia z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą – zmiany rozwojowe, istotę i uwarunkowania satysfakcjonującej jakości życia.
11. Zna i rozumie pozytywne aspekty rozwojowe w kontekście niepełnosprawności i choroby przewlekłej.
12. Zna i rozumie zewnętrzne i wewnętrzne zasoby w rozwijaniu potencjału dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą.

13. Zna i rozumie tradycyjne i współczesne podejścia w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą.

14. Zna i rozumie znaczenie udziału w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością – pojęcie samotroski i partnerstwa w procesie oddziaływań terapeutyczno-rehabilitacyjnych.

15. Zna i rozumie formy wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi; zasady wspomagania rozwoju twórczości i zainteresowań.

16. Zna i rozumie psychologiczne konsekwencje niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej oraz choroby przewlekłej.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi opisać przebieg procesu psychospołecznej adaptacji do życia z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą w kontekście uzyskania satysfakcjonującej jakości życia, odwołując się do wybranych koncepcji psychologicznych.

2. Potrafi identyfikować zewnętrzne i wewnętrzne zasoby kluczowe w rozwijaniu potencjału dzieci i uczniów z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowy/gotowa do korzystania z wiedzy z zakresu psychologii rehabilitacji i niepełnosprawności w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych. oraz zasięgania opinii psychologów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.

2. Jest gotowy/gotowa do zasięgania opinii psychologów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.

3. Jest gotowy/gotowa do prezentowania właściwej postawy wobec uczniów.

Treści programowe dla zajęć:

Psychologia rehabilitacji jako nauka: podstawowe pojęcia psychologii rehabilitacji (modele niepełnosprawności, definicje rehabilitacji), zdrowie, choroba przewlekła.

Rehabilitacja jako proces interpersonalny uwzględniający indywidualne potrzeby osoby z niepełnosprawnością i/lub chorobą przewlekłą.

Psychospołeczne konsekwencje niepełnosprawności, choroby przewlekłej w kontekście indywidualnym.

Postrzeganie własnej sytuacji życiowej w kontekście swojej niepełnosprawności i/lub choroby przewlekłej.

Narracje dotyczące jakości życia dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i/lub chorobą przewlekłą. Warunki bazowe dobrostanu.

Charakterystyka otwartego i zamkniętego systemu rehabilitacji. Idee polskiej szkoły rehabilitacji.

Osoba z niepełnosprawnością //lub chorobą przewlekłą aktywnym podmiotem procesu rehabilitacji.

Nazwa zajęć: **Warsztat mediacyjny**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych, metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej; metodykę pracy wychowawcy w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych.

2. Zna metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować i stosować metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej; stosować metodykę pracy wychowawcy w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Dąży do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej.

Treści programowe dla zajęć:

Mediacja jako procedura rozwiązywania konfliktów

Konflikt i jego rodzaje. Procedury i metody rozwiązywania konfliktów - podobieństwa i różnice.

Procedura mediacji w sytuacji zaistnienia konfliktu między stronami

Możliwości i bariery zastosowania mediacji - praktyka działania

Etapy mediacji/prowadzenie mediacji/dokumentacja

Nazwa zajęć: **Podstawy tworzenia indywidualnych programów wsparcia ucznia w edukacji włączającej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie pojęcie i proces diagnozowania specjalnych potrzeb edukacyjnych; założenia różnicowej i funkcjonalnej diagnozy; kryteria diagnostyczne (ICD, DSM, ICF); wybrane narzędzia diagnozy potrzeb edukacyjnych;
2. zna i rozumie założenia i zasady konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych oraz zasady i metody ich ewaluacji

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przeprowadzić diagnozę edukacyjnych potrzeb dziecka i ucznia oraz diagnozę relacji społecznych w grupie rówieśniczej;
2. potrafi określić obszary i wskazania terapeutyczne dla dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
3. potrafi zaprojektować proces ewaluacji indywidualnych programów edukacyjnych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu edukacyjno-terapeutycznego w edukacji włączającej;

Treści programowe dla zajęć:

Współpraca środowisk wychowawczych w budowaniu relacji w grupie rówieśniczej

Rola przedszkola i szkoły w rozpoznawaniu trudności edukacyjnych (zaburzeń rozwojowych, fragmentarycznych deficytów rozwojowych) a projektowania programów wsparcia w edukacji włączającej.

Teoretyczne podstawy diagnozy i podstaw tworzenia indywidualnych i grupowych programów wsparcia ucznia w edukacji włączającej,

Planowanie działań diagnostycznych i projektowanie programów wsparcia indywidualnych i grupowych

Programy wsparcia ucznia/uczniów w edukacji włączającej - krytyczna analiza zasobów

Tworzenie propozycji programów wsparcia a zróżnicowane zasoby (środowiska wychowawcze) i zróżnicowane potrzeby (dzieci/uczniów)

Nazwa zajęć: Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawy psychologii klinicznej dzieci i młodzieży: pojęcie normy, normalności i zdrowia, zaburzenia zdrowia psychicznego w okresie dzieciństwa i dorastania, specyfikę zaburzeń okresu dzieciństwa i adolescencji, w tym emocjonalnych i behawioralnych, całościowe zaburzenia rozwoju, uwarunkowania problemów klinicznych w rozwoju dzieci i młodzieży; psychologicznych metod diagnozy problemów związanych ze zdrowiem, chorobą i niepełnosprawnością; formy pomocy psychologicznej w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych.

2. posiada pogłębioną wiedzę z obszarów: kompetencje emocjonalno-społeczne (rozwój, zakłócenia, diagnoza, warunki i możliwości kształtowania), źródła niedostosowania społecznego i diagnozę jego ryzyka, psychologiczne konsekwencje zaniedbań środowiskowych, trudności wychowawcze i adaptacyjne wynikające ze zmiany środowiska życia, założenia profilaktyki uniwersalnej i selektywnej, postawy i style wychowawcze.

3. zna psychologiczne uwarunkowania kształcenia dzieci i uczniów: proces uczenia się w kontekście specjalnych potrzeb edukacyjnych, uwarunkowania i konsekwencje motywacji do uczenia się i osiągnięć, powodzenia i niepowodzenia szkolne – przyczyny i skutki; koncepcję zrównoważonego rozwoju; sytuację szkolną ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; psychologiczne mechanizmy przebiegu i oceny efektów procesu uczenia się uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; sposoby identyfikacji uzdolnień ucznia; zagadnienie pomocy psychologicznej dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; sposoby wspomaganie osób pracujących z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

w zakresie umiejętności:

1. integruje wiedzę, aby omówić psychologiczny kontekst procesu wychowania dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

2. potrafi samodzielnie opisać przebieg procesu psychospołecznej adaptacji do życia z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą w kontekście uzyskania satysfakcjonującej jakości życia, odwołując się do wybranych koncepcji psychologicznych;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest zdolny do korzystania z wiedzy z zakresu psychologii rehabilitacji i niepełnosprawności w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii psychologów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów;
2. wykazuje się gotowością do prezentowania właściwej postawy wobec dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Treści programowe dla zajęć:

Podstawy psychologii zdrowia dzieci i młodzieży.

Modele patogenetyczny i salutogenetyczny jako sposoby ujmowania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży - zakres tematyczny.

Etyczne aspekty w pracy z dziećmi, młodzieżą i ich rodzicami/opiekunami z obszaru klinicznego.

Psychopatologia rozwojowa jako przykład podejścia klinicznego do zdrowia psychicznego i zaburzeń u dzieci i młodzieży.

Systemy diagnostyczne znajdujące zastosowanie w obszarze pracy klinicznej z dziećmi i młodzieżą.

Modele diagnoz klinicznych dzieci i młodzieży.

Zaburzenia przywiązania w niemowlęctwie i wczesnym dzieciństwie.

Zaburzenia snu, zaburzenia odżywiania się u dzieci i młodzieży - przyczyny, przebieg, możliwe oddziaływania pomocowe.

Zaburzenia nastroju u dzieci i młodzieży - przyczyny, przebieg, możliwe oddziaływania pomocowe.

Zaburzenia nastroju u dzieci i młodzieży - przyczyny, przebieg, możliwe oddziaływania pomocowe.

Zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne u dzieci i młodzieży - przyczyny, przebieg, możliwe oddziaływania pomocowe.

Zaburzenia zachowania u dzieci i młodzieży - przyczyny, przebieg, możliwe oddziaływania pomocowe.

Zaburzenia destrukcyjne i spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych u dzieci i młodzieży - przyczyny, przebieg, możliwe oddziaływania pomocowe.

Problematyczne używanie internetu i mediów społecznościowych u dzieci i młodzieży - przyczyny, przebieg, możliwe oddziaływania pomocowe.

Zespół nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi u dzieci i młodzieży - przyczyny, przebieg, możliwe oddziaływania pomocowe.

Zaburzenia snu, zaburzenia odżywiania się u dzieci i młodzieży - przyczyny, przebieg, możliwe oddziaływania pomocowe.

Zaburzenia psychotyczne u dzieci i młodzieży - przyczyny, przebieg, możliwe oddziaływania pomocowe.

Zaburzenia seksualne u dzieci i młodzieży, w tym dysforia płciowa.

Opisy przypadków klinicznych istotnych z punktu widzenia pracy zawodowej pedagogów specjalnych.

Psychologiczne uwarunkowania kształcenia dzieci i młodzieży z SPE oraz wybranymi zaburzeniami

Nazwa zajęć: Teoretyczne aspekty trudności w funkcjonowaniu psychospołecznym

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna na poziomie rozszerzonym podstawy pedagogiki resocjalizacyjnej: definicje, pojęcia, zakresy, rys historyczny, polskie szkoły pedagogiki resocjalizacyjnej – twórców i ich dzieła, współczesne koncepcje i teorie resocjalizacyjne, proces resocjalizacji w teorii i praktyce, dylematy resocjalizacyjne, nieprzystosowanie społeczne; resocjalizację-readaptację-reintegrację, działania od izolacji do środowiska otwartego, koncepcje twórczej resocjalizacji jako przykłady oddziaływań destygmatyzujących i podstawy teoretyczne metodyki pracy resocjalizacyjnej
2. zna diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji, diagnozę deficytów, diagnozę potencjałów, modele diagnostyczne, diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego, diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie, diagnozę kryminologiczną
3. Rozumie dewiacje społeczne w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej, koncepcje, teorie dewiacji społecznych, współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych, etiologię, skutki dewiacji społecznych, profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym;
4. na poziomie zaawansowanym rozumie edukację w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej, rolę szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego oraz środowisko inkluzji społecznej, rolę i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego, funkcje wychowawcze szkoły, problemy wychowawcze we współczesnej szkole i środowisku szkolnym, specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjno- -wychowawczym
5. na poziomie zaawansowanym rozumie prawno-społeczne uwarunkowania procesu resocjalizacji w pracy pedagoga: podstawy prawne funkcjonowania systemów resocjalizacji w perspektywie krajowej i międzynarodowej, instytucje oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych w środowisku otwartym,

instytucje oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych w środowisku zamkniętym; podstawy kryminologii z elementami wiktymologii; znaczenie organizacji pozarządowych w procesie resocjalizacji; zagadnienia pomocy rodzinie i poradnictwa wychowawczo-resocjalizacyjnego.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować pedagogikę resocjalizacyjną; przedstawiać rys historyczny pedagogiki resocjalizacyjnej; opisywać polskie szkoły pedagogiki resocjalizacyjnej, w tym wymieniać ich twórców oraz ich dzieła; analizować proces socjalizacji w teorii i praktyce, określać dylematy socjalizacyjne oraz nieprzystosowanie społeczne, analizować koncepcje, teorie, definicje; charakteryzować pojęcia resocjalizacji- -readaptacji-reintegracji, stosować definicje, pojęcia i zakresy; analizować i wykorzystywać współczesne koncepcje i teorie resocjalizacyjne; projektować działania od izolacji do środowiska otwartego; prezentować koncepcję twórczej resocjalizacji jako przykładu oddziaływań destygmatyzujących; stosować podstawy teoretyczne metodyki pracy resocjalizacyjnej;
2. potrafi analizować i stosować diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji; analizować diagnozę deficytów i potencjałów; prezentować i analizować modele diagnostyczne; stosować diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego; analizować i stosować diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie; analizować i interpretować diagnozę kryminologiczną;
3. potrafi analizować dewiacje społeczne w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej; interpretować koncepcje i teorie dewiacji społecznych; określać współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych, przyczyny niedostosowania społecznego i skutki dewiacji społecznych, a także stosować profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym
4. potrafi analizować edukację w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej; charakteryzować rolę szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego oraz środowisko inkluzji społecznej; analizować rolę i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego, funkcje wychowawcze szkoły; analizować i interpretować problemy wychowawcze we współczesnej szkole i środowisku szkolnym; określać specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjno-wychowawczym
5. potrafi analizować prawno-społeczne uwarunkowania procesu resocjalizacji w pracy pedagoga; prezentować instytucje oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych w środowisku otwartym i zamkniętym oraz główne organizacje pozarządowe uczestniczące w procesie resocjalizacji; wykorzystywać podstawy kryminologii z elementami wiktymologii; realizować pomoc rodzinie i poradnictwo wychowawczo-resocjalizacyjne.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest zdolny/a do autorefleksji nad rozwojem zawodowym
2. jest zdolny/a, by wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych

Treści programowe dla zajęć:

Trudności psychospołeczne w ujęciu różnych dyscyplin. Ekologiczny model funkcjonowania człowieka. Rola makrosystemu w powstawaniu trudności psychospołecznych. Dynamika zmian cywilizacyjnych i społecznych.

Etiologia trudności psychospołecznych, ze szczególnym uwzględnieniem zaburzeń zachowania. Model medyczny i humanistyczny. Podejścia interdyscyplinarne. Etyczny aspekt diagnozy - podstawowe aspekty.

Zaburzenia funkcjonowania środowiska rodzinnego i szkolnego a trudności psychospołeczne. Podstawowe metody wsparcia rodziny oraz uczniów zagrożonych nieprzystosowaniem społecznym w środowisku szkolnym.

Wybrane paradygmaty w podejściach do trudności psychospołecznych. Teoria zachowań ryzykownych Jessorów. Podejście resilience. Kontekst prawny zaburzeń zachowania.

Zaburzenia internalizacyjne, eksternalizacyjne oraz mieszane w ujęciu teorii T. Achenbacha. Podstawowe postulaty praktyczne.

Model poznawczo-behawioralny zaburzeń zachowania.

Problematyka uzależnień. Uzależnienia od substancji i behawioralne (uzależnienie od hazardu, uzależnienie od internetu). Epidemiologia uzależnień. Aspekty diagnostyczne i profilaktyczne oraz prawne leczenie uzależnień.

Deficyt wsparcia społecznego ze strony osób dorosłych (rodziców/opiekunów) i nauczycieli. Podstawowe zasady budowania struktur wsparcia społecznego dla dzieci z problemami psychospołecznymi. Rola własnych kompetencji we współpracy.

Błędy wychowawcze a trudności psychospołeczne. Typologia błędów wychowawczych A. Guryckiej. Analiza błędów wychowawczych we własnej praktyce pedagogicznej w kontekście specyfiki pedagogiki resocjalizacyjnej aktualnej i potencjalnej.

Badania epidemiologii problemów psychospołecznych. Badania kwestionariuszowe w próbach populacyjnych. Badania longitudinalne i ich znaczenie dla rozpoznania problemów psychospołecznych (np. Australijski Projekt Temperamentu).

Zaburzenia zachowania a prawo (w tym prawo oświatowe oraz Ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich).

Korygowanie zaburzeń zachowania w środowisku placówki (Model autorstwa A. Karasowskiej)

Tendencje zmian w teoriach problemów psychospołecznych – krytyczna analiza i kontrowersje

Nazwa zajęć: Mechanizmy i profilaktyka uzależnień

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie dewiacje społeczne w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej, koncepcje, teorie dewiacji społecznych, współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych, etiologię, skutki dewiacji społecznych, profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie analizować dewiacje społeczne w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej; interpretować koncepcje i teorie dewiacji społecznych; określać współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych, przyczyny niedostosowania społecznego i skutki dewiacji społecznych, a także stosować profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowa/gotowy do podjęcia autorefleksji nad rozwojem zawodowym;

2. jest gotowa/gotowy do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Współczesne koncepcje uzależnień. Uzależnienie a używanie ryzykowne i szkodliwe. Kryteria zaburzonego używania substancji/ uzależnień według DSM 5 i ICD 10/11.

Mechanizmy powstawania uzależnień (przyczyny, przebieg, skutki, profilaktyka). Funkcjonowanie emocjonalne i poznawcze osób nadużywających środków psychoaktywnych i ich rodzin.

Wybrane rodzaje uzależnień (alkohol, narkotyki, hazard, inne).

Zaburzenia hiperseksualne.

Ujmowanie zjawiska uzależnień w Podejściu Skoncentrowanym na Rozwiązaniach.

Metody i techniki Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach w pracy z osobami w kryzysie uzależnienia.

Profilaktyka tak zwanych uzależnień w oparciu o Podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach.

Nazwa zajęć: Podstawy interwencji kryzysowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada widzę na temat podstawowych pojęć – sytuacja stresująca, trudna, krytyczna, kryzys normatywny i nienormatywny, zasoby, zmaganie się z kryzysem itp. Potrafi zidentyfikować potencjalnie sytuacje kryzysowe w biegu życia jednostki (odnosić to do doświadczeń własnych, znanych z literatury, filmu). Definiuje różnego rodzaju kryzysy (utrata sprawności, śmierć bliskiej osoby, choroba własna lub w rodzinie), dostrzega cechy charakteryzujące kryzys, potrafi dokonać charakterystyki osób bezpośrednio nim dotkniętych.

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność organizowania i wzmacniania w środowisku szkolnym zasobów osobistych oraz społecznych. Dostrzega ich profilaktyczną i pomocową rolę. Potrafi dostosować formy wsparcia interwencyjnego do fazy zmagania się z kryzysem.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierowania się szacunkiem dla każdego człowieka, w sposób szczególny człowieka w kryzysie;

Treści programowe dla zajęć:

Sytuacja, wydarzenie kryzysowe-rozstrzygnięcia terminologiczne. Analiza własnej biografii pod kątem wydarzeń trudnych. Projekcja fragmentów filmu Nad życie, który ilustruje różnego rodzaju kryzysy (ciąża, choroba, zawarcie małżeństwa) współwystępowanie kryzysów normatywnych i nienormatywnych w jednym czasie, sposoby radzenia sobie osób bezpośrednio i pośrednio dotkniętych kryzysem.

Mikro oraz makro uwarunkowania sytuacji kryzysowych. Społeczne oraz indywidualne konsekwencje sytuacji kryzysowych.

Szkolna profilaktyka i interwencja w sytuacjach kryzysowych. Zasoby osobiste oraz społeczne i ich rola profilaktyczna i interwencyjna w przypadku wystąpienia kryzysów różnego pochodzenia.
Fazy zmagania się z kryzysem a formy wsparcia i pomocy.
Etyczne aspekty pracy interwenta kryzysowego.

Nazwa zajęć: Wprowadzenie do analizy danych społecznych
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. zna metody indeksacji, pomiaru i rodzaje skal pomiarowych;
2. zna sposoby prezentacji wyników badań naukowych oraz zasady przygotowania i opracowania różnych rodzajów tekstów naukowych;
3. zna różne kryteria jakości badań naukowych, a także zagadnienia: reprezentatywności, trafności, rzetelności, wiarygodności, transparentności, autentyczności, triangulacji perspektyw teoretycznych, metod badawczych i źródeł danych, możliwości uogólnienia i transferu rezultatów badawczych;
4. zna zagadnienie prezentacji wyników badań w przestrzeni publicznej;
5. zna zasady i technikę przygotowywania prac naukowych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać analizy i interpretacji wyników badań oraz sformułować wnioski pedagogiczne z przeprowadzonych badań;
2. potrafi prowadzić badania empiryczne oraz dokonać analizy wyników tych badań;
3. potrafi przeprowadzić proces wnioskowania i zaprezentować wyniki badań.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki badań naukowych;

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe pojęcia statystyczne, metody pomiaru. Charakterystyka skal: nominalna, porządkowa, interwałowa, ilorazowa.

Statystyka opisowa (miary tendencji centralnej, miary zmienności, grupowanie danych, związek średniej i odchylenia standardowego). Prezentacja danych.

Przedziały ufności. Wyznaczanie liczebności próby. Dobór jednostek do badań.

Analiza danych ilościowych - wnioskowanie statystyczne, parametryczne testy istotności. Weryfikacja hipotez, badanie istotności różnic, interpretacja wniosków.

Analiza danych jakościowych – testy nieparametryczne. Analiza współzależności między cechami jakościowymi. Testy niezależności. Tabele krzyżowe.

Przygotowywanie, porządkowanie i wstępna analiza zbiorów danych społecznych w programie IBM SPSS Statistics.

Strategie wyszukiwania publikacji w bazach danych i wyszukiwarkach naukowych (np. Biblioteka Nauki, ProQuest, Google Scholar, Publish or Perish) – dobór słów kluczowych, filtrowanie wyników.

Analiza danych jakościowych (teksty, transkrypcje, odpowiedzi na pytania otwarte) w programie MAXQDA (import, kodowanie, proste zestawienia i wizualizacje).

Przygotowywanie raportu z wyników badań społecznych. Graficzne opracowanie danych (tabele, wykresy, schematy) na potrzeby raportu i prezentacji. Przygotowanie prezentacji, posteru oraz portfolio dokumentującego przebieg i wyniki badań. Zasady pisania i redagowania tekstów naukowych (struktura, cytowanie, bibliografia, język). Intersubiektywna komunikowalność wyników badań podczas wystąpień ustnych (jasność przekazu, dostosowanie języka).

Nazwa zajęć: Planowanie karier edukacyjno - zawodowych
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. charakteryzuje podstawowe modele karier zawodowych, charakteryzuje zasady realizacji doradztwa zawodowego w pracy edukacyjnej z osobami z niepełnosprawnościami
2. charakteryzuje Zintegrowany System Kwalifikacji i omawia możliwości wykorzystania go w kontekście aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnością

w zakresie umiejętności:

1. analizuje aktualną sytuację i tendencje zmian na rynku pracy w swoim zawodzie oraz w zakresie polityki zatrudnienia dla osób z niepełnosprawnościami
2. wykorzystuje różnorodne zasoby edukacyjne do zaprojektowania oferty związanej z doradztwem zawodowym dla osób z niepełnosprawnością

w zakresie kompetencji społecznych:

1. w procesie planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej kieruje się zasadami etyki i profesjonalizmu zawodowego

2. jest gotowa/gotów do zaprojektowania oferty związanej z doradztwem zawodowym dla osób z niepełnosprawnością

Treści programowe dla zajęć:

Modele współczesnych karier zawodowych
Zarządzanie własnymi zasobami karierowymi
Doradztwo zawodowe dla osób z niepełnosprawnością
Zintegrowany System Kwalifikacji
Planowanie własnego rozwoju edukacyjno-zawodowego

Nazwa zajęć: **Przygotowanie do praktyki w przedszkolu specjalnym dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna zadania charakterystyczne dla przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają;
2. zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu, uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Treści programowe dla zajęć:

Zapoznanie z regulaminem i szczegółowymi zadaniami praktyki w kontekście przedszkola specjalnego. Charakterystyka placówki i jej użytkowników.
Przypomnienie i omówienie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas praktyk. Zasady zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom w placówce i poza nią.
Charakterystyka zadań pedagoga specjalnego w przedszkolu specjalnym. Zasady współdziałania z pracownikami instytucji.

Nazwa zajęć: **Warsztat diagnostyki trudności uczenia się**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować i stosować diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji; analizować diagnozę deficytów i potencjałów; prezentować i analizować modele diagnostyczne;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowa/gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Dobór modeli diagnozy
Narzędzia do diagnozy trudności w uczeniu się
Narzędzia do diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się
Wybrane techniki neuroobrazowania w diagnostyce trudności w uczeniu się, ze szczególnym uwzględnieniem QEEG
Integracja wyników, interpretacja oraz formułowanie wniosków i zaleceń

Nazwa zajęć: **Przygotowanie do praktyki w zakresie edukacji włączającej - placówki ogólnodostępne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna pojęcia procesu i wzorców komunikowania się w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty;
2. zna i rozumie pojęcie kultury organizacyjnej przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty;
3. zna i rozumie rozwój kultury włączającej przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty przywódczą rolę dyrektora;
4. zna i rozumie rolę i organizację wewnątrzszkolnych systemów doskonalenia zawodowego nauczycieli.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi aktywnie słuchać

2. potrafi podjąć współpracę z nauczycielami, specjalistami, kadrami pomocniczą, rodzicami lub opiekunami dzieci i uczniów oraz ze środowiskiem lokalnym;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do współpracy z nauczycielami, specjalistami, kadrami pomocniczą, rodzicami lub opiekunami dzieci i uczniów oraz ze środowiskiem lokalnym.

2. jest gotów/gotowa do angażowania się w życie szkoły i klasy;

Treści programowe dla zajęć:

Rola praktyki w zakresie edukacji włączającej w placówkach ogólnodostępnych

Rola pedagoga specjalnego w zakresie edukacji włączającej w placówkach ogólnodostępnych.

Specyfika placówek, zadania opiekuńcze, wychowawcze, edukacyjne, wspierające, metody pracy i komunikacji, obszary i podmioty współpracy.

Warunki realizacji praktyk w zakresie edukacji włączającej w placówkach ogólnodostępnych. Zadania ogólne praktykanta.

**Nazwa zajęć: Przygotowanie do praktyki w zakresie edukacji włączającej - placówki integracyjne
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka**

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie pojęcie kultury organizacyjnej przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty;

2. zna założenia teoretyczne, budowę i metodykę stosowania indeksu włączania oraz inne narzędzia wspomagające rozwój edukacji włączającej w przedszkolu i szkole;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć szkolne bazy zasobów metodycznych dla edukacji włączającej;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do podejmowania działań na rzecz przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty;

Treści programowe dla zajęć:

System instytucji oświatowych w Polsce w zakresie edukacji włączającej - placówki integracyjne

Oddziaływania opiekuńcze, wychowawcze, rehabilitacyjne w przestrzeni placówek integracyjnych.

Indeks włączania.

Zasady etyczne, bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach systemu oświaty. Rola pedagoga specjalnego w zakresie edukacji włączającej w placówkach integracyjnych.

Zasady wykonywania i złożenia prawidłowej dokumentacji formalnej niezbędnej do zaliczenia praktyki

Nazwa zajęć: Diagnoza trudności w uczeniu się

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji, diagnozę deficytów, diagnozę potencjałów, modele diagnostyczne

Treści programowe dla zajęć:

Teoretyczne podstawy ogólnych i specyficznych trudności w uczeniu się: definicje i klasyfikacje (ICD-11, DSM-5), etiologia (czynniki biologiczne, emocjonalne, genetyczne, poznawcze, środowiskowe), objawy i mechanizmy poznawcze (czytanie, pisanie, liczenie), symptomy specyficznych trudności w uczeniu się, współwystępowanie z innymi problemami i zaburzeniami.

Prawne aspekty diagnozy trudności w uczeniu się oraz specyficznych trudności w uczeniu się.

Modele diagnozy trudności w uczeniu się: diagnoza funkcjonalna, nozologiczna, prognostyczna.

Diagnoza ogólnych trudności w uczeniu się: standardy diagnostyczne, metody i narzędzia diagnostyczne (analiza prac szkolnych, metody neuroobrazowania wykorzystywane w diagnozie trudności w uczeniu się, narzędzia przesiewowe, w tym QEEG, obserwacja, wywiad z rodzicami), wiązanie diagnozy trudności w uczeniu się z diagnozą uwarunkowań psychospołecznych.

Diagnoza specyficznych trudności w uczeniu się: etapy diagnozy (diagnoza ryzyka specyficznych trudności w uczeniu się, diagnoza specyficznych trudności w uczeniu się), protokół diagnostyczny i osoby w niego zaangażowane, standardy diagnostyczne, metody i narzędzia diagnostyczne (narzędzia przesiewowe, pedagogiczna ocena umiejętności czytania, pisanie i liczenia, testy psychometryczne).

Nazwa zajęć: Metody aktywizujące i motywowanie

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna współczesne koncepcje i teorie resocjalizacyjne, proces resocjalizacji w teorii i praktyce, działania od izolacji do środowiska otwartego, koncepcje twórczej resocjalizacji jako przykłady oddziaływań destygmatyzujących i podstawy teoretyczne metodyki pracy resocjalizacyjnej;

2. Zna profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym
3. Zna rolę szkoły jako środowiska społecznowychowawczego oraz środowisko inkluzji społecznej, rolę i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego, specyfikę procesu nauczania i pracy szkolnej w instytucjach, placówkach systemu oświaty i ośrodkach o charakterze resocjalizacyjno- -wychowawczym;

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi charakteryzować rolę szkoły jako środowiska społeczno-wychowawczego oraz środowisko inkluzji społecznej; analizować rolę i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego
2. Potrafi analizować i stosować diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji; analizować diagnozę deficytów i potencjałów;
3. Potrafi realizować pomoc rodzinie i poradnictwo wychowawczo-resocjalizacyjne.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do autorefleksji nad rozwojem zawodowym
2. Jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Program Dam radę –sposób na motywację dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (terminologia, teoria i metodyka pracy profilaktycznej, w tym rola i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego w pracy zapobiegającej dewiacjom społecznym, rozpoznawanie czynników utrudniających gotowość do zmiany zachowań problemowych w tym skutki dewiacji społecznych, profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym)

Efektywne i atrakcyjne metody pracy z dziećmi i młodzieżą (praktyczne korzystanie z koncepcji twórczej resocjalizacji jako przykłady oddziaływań destygmatyzujących oraz praktyczne zastosowanie podstaw teoretycznych metodyki pracy resocjalizacyjnej)

Wykorzystanie kart metaforycznych w pracy z grupą (terminologia, teorie i metodyka pracy profilaktycznej i zapobieganie dewiacjom społecznym, stosowanie diagnozy osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie)

Uczenie się poza salą (definicje, pojęcia i zakresy współczesnych koncepcje i teorii profilaktyki i resocjalizacji w środowisku otwartym, rola i zadania nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego i pedagoga resocjalizacyjnego w diagnozie i konstruowaniu oddziaływań poza salą lekcyjną)

Trening uważności (praktyczne korzystanie z koncepcji twórczej resocjalizacji jako przykłady oddziaływań destygmatyzujących oraz praktyczne zastosowanie podstaw teoretycznych metodyki pracy resocjalizacyjnej)

Nazwa zajęć: Dydaktyka ogólna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie proces planowania pracy pedagogicznej: cel, formy, środki i metody kształcenia; sposoby konstruowania pracy pedagogicznej nakierowanej na cel.
2. zna i rozumie formy aktywności dziecka, w tym naukę i zabawę; zagadnienia rozwoju zainteresowań, poszerzania autonomii i samodzielności;
3. zna proces adaptacji dziecka w przedszkolu i ucznia w szkole – rolę przedszkola, szkoły i rodziny; zagadnienia dojrzałości szkolnej, przygotowania dziecka do nauki w szkole oraz obowiązku szkolnego;

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi rozpoznawać sytuacje zagrożeń w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów/gotowa do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej

Treści programowe dla zajęć:

Dydaktyka jako teoria uczenia się-nauczania i jej związki z innymi dyscyplinami.

Charakterystyka rozwoju systemów dydaktycznych

Metody badawcze w dydaktyce

Wartości i cele w procesie kształcenia

Zasady kształcenia i strategię doboru i układu treści kształcenia

Formy, metody i środki dydaktyczne w procesie kształcenia

Współczesne koncepcje kształcenia

Przyczyny trudności i niepowodzeń szkolnych

Ocena i ewaluacja procesu dydaktycznego

Nazwa zajęć: Wybrane zagadnienia rozwoju i funkcjonowania osób z zespołami genetycznymi i niepełnosprawnością intelektualną

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie medyczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną; etiologię niepełnosprawności intelektualnej; obrazy kliniczne jednostek chorobowych, w tym genowych i chromosomowych, związanych z niepełnosprawnością intelektualną; współczesne teorie interwencji i rehabilitacji medycznej oraz medyczne aspekty niepełnosprawności sprzężonej.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi określać etiologię niepełnosprawności intelektualnej; przedstawiać obrazy kliniczne jednostek chorobowych, w tym genowych i chromosomowych, związanych z niepełnosprawnością intelektualną; analizować i wykorzystywać współczesne teorie interwencji i rehabilitacji medycznej; określać medyczne aspekty niepełnosprawności sprzężonej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowa/gotowy do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.
2. Jest gotowa/gotowy do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych

Treści programowe dla zajęć:

Definicja, kryteria diagnostyczne, etiologia i genetyka niepełnosprawności intelektualnej.

Specyfika rozwoju i funkcjonowania, potrzeby rozwojowe osób z zespołami genetycznymi sprzężonymi z niepełnosprawnością intelektualną, w różnych fazach życia.

Obszary oddziaływań wspomagających rozwój i funkcjonowanie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną sprzężoną z zespołami genetycznymi, w tym oddziaływań wspierających rodziców oczekujących narodzin dziecka o zagrożonym rozwoju.

Diagnoza genetyczna, poradnictwo genetyczne, kierunki wspomagania rozwoju dziecka z zespołem genetycznym i niepełnosprawnością intelektualną i jego rodziny.

Pedagog specjalny w procesie wspierania rozwoju dziecka z zespołem genetycznym i niepełnosprawnością intelektualną.

Nazwa zajęć: Współpraca z rodziną dziecka z niepełnosprawnością

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie sytuację rodziny dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: koncepcje adaptacji rodziny w kontekście niepełnosprawności lub choroby przewlekłej dziecka i ucznia, problemy adaptacji, utrudnienia życiowe, wsparcie społeczne; uwarunkowania specyfiki pracy z rodziną dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, założenia i metody wspierania rodziny tego dziecka w całym cyklu jego życia; możliwości wspierania funkcjonowania dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w rodzinie; zagadnienia relacji między rodziną dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi a specjalistami.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi poddać analizie zachowania, procesy i zjawiska dotyczące psychospołecznych potrzeb członków rodzin ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
2. Potrafi zaprojektować proces wspierania rodziny z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3. Potrafi wyjaśnić i określić czynniki moderujące zróżnicowanie rodzin z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zależności od rodzaju zaburzenia u dziecka lub ucznia i stylu radzenia sobie rodziców lub opiekunów z tymi zaburzeniami.
4. Potrafi rozpoznać i zinterpretować potrzeby rodziny z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w odniesieniu do konkretnych problemów rodziny.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowa/gotowy do przestrzegania zasad etyki w pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
2. Jest gotowa/gotowy do przyjęcia odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy z rodziną dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3. Jest gotowa/gotów do ciągłego dokształcania zawodowego;

Treści programowe dla zajęć:

Rodzina (definicja, funkcje), rodzina w ujęciu rozwojowym (fazy, zagrożenia, punkty zwrotne), system rodzinny (właściwości) Koncepcje opisujące doświadczenia rodziców związane z diagnozą niepełnosprawności dziecka.

Funkcjonowanie członków systemu rodzinnego z dzieckiem z niepełnosprawnością (matki, ojcowie, rodzeństwo, dziadkowie). Zjawisko parentyfikacji, definicja, rodzaje, konsekwencje.

Sytuacja społeczna i psychologiczna rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością. Diagnoza potrzeb systemu rodzinnego i kierunki pomocy.

Praca z rodziną dziecka z chorobą terminalną, przewlekle chorego. Rola hospicjum perinatalnego.
Wspieranie członków rodziny i systemu rodzinnego. Rozwiązania pomocowe, modele terapii rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością.
Standardy etyczne w pracy z rodziną dziecka z niepełnosprawnością.
Zjawisko krzywdzenia dziecka z niepełnosprawnością.

Nazwa zajęć: **Technologie informacyjne w pracy pedagoga**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie pojęcia obszaru technologii informacyjnych oraz ma wiedzę na temat możliwości zastosowania TI w nauczaniu i jego indywidualizacji

w zakresie umiejętności:

1. Projektuje, tworzy i edytuje edukacyjne materiały multimedialne oraz świadomie stosuje je w celu indywidualizacji procesu nauczania

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi stosować narzędzia TI w pracy pedagoga zgodnie z zasadami i normami etycznymi

Treści programowe dla zajęć:

Projektowanie, tworzenie i edycja dokumentu złożonego z wykorzystaniem edytora tekstu.

Multimedia: projektowanie, tworzenie, edycja materiałów multimedialnych.

Web 2.0 – narzędzia edukacyjne.

Funkcje wyszukiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji w urządzeniach stacjonarnych i mobilnych.

Integracja komunikatów cyfrowych w pakiecie multimedialnym.

Nazwa zajęć: **Podstawy biologicznego rozwoju człowieka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna wybrane zagadnienia teoretyczne z zakresu rozwoju biologicznego człowieka, czynników rozwoju, genetyki, dziedziczenia cech jakościowych i ilościowych. Wymienia i charakteryzuje czynniki wpływające na rozwój fizyczny. Zna mechanizmy kształtowania się cech fenotypowych pod kontrolą genów; mechanizm regulacji procesu wzrastania oraz inne aspekty rozwoju człowieka. Ma wiedzę na temat specyfiki poszczególnych okresów rozwojowych; złożonej problematyki płci biologicznej; etiologii wybranych chorób genetycznych; chorób wieku dziecięcego, szczepień ochronnych oraz nieprawidłowości rozwojowych mających istotny wpływ na rozwój i zachowanie się człowieka.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi opisać okresy rozwojowe i scharakteryzować zmiany fizyczne organizmu w poszczególnych fazach życia człowieka. Potrafi określić wiek rozwojowy człowieka, zna jego wyznaczniki oraz metody oceny wieku biologicznego, którymi potrafi się posługiwać.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozpoznaje problemy i rozumie potrzeby biologiczne człowieka na różnych etapach rozwoju i w różnych stanach fizycznych w kontekście działalności edukacyjnej i wychowawczej.

Treści programowe dla zajęć:

Struktura i funkcje systemów żywych. Biologiczne podłoże rozwoju osobniczego. Podstawowe pojęcia stosowane w charakterystyce ontogenezy. Auksologia człowieka. Gerontologia. Fazowość ontogenezy.

Determinacja genetyczna rozwoju. Modyfikatory, regulatory i stymulatory rozwojowe.

Przepływ informacji genetycznej: replikacja; transkrypcja; translacja. Kształtowanie się cech jakościowych i ilościowych pod kontrolą genów. Czynniki teratogenne. Mutacje i przykłady zaburzeń przez nie wywołanych.

Regulacja neurohormonalna rozwoju. Mechanizm wzrastania. Zaburzenia procesu wzrastania. Potrzeby żywieniowe człowieka w okresie intensywnego wzrostu i rozwoju.

Środowisko rozwoju biologicznego człowieka. Adaptabilne i adiustacyjne zmiany w rozwoju fizycznym człowieka w zależności od zmieniających się warunków życia. Norma adaptacyjna i norma reakcji osobnika. Źródła wariacji fenotypowej.

Zmiany fizyczne zachodzące w organizmie człowieka od narodzin do śmierci. Budowa i funkcje narządów rozrodczych człowieka. Powstawanie, rozwój i dojrzewanie gamet – oogeneza, spermatogeneza; fizjologia zapłodnienia. In vitro. Charakterystyka poszczególnych okresów rozwojowych. Dymorfizm płciowy. Płeć biologiczna. Wybrane teorie starzenia się organizmu.

Wiek biologiczny i jego wyznaczniki. Metody oceny wieku biologicznego. Norma rozwojowa jako biologiczny układ odniesienia. Tabele norm. Siatki centylowe cech somatycznych. Najczęściej występujące choroby wieku dziecięcego. Kalendarz szczepień ochronnych.

Biologiczne uwarunkowania i mechanizmy zachowań człowieka na różnych etapach ontogenezy, ze szczególnym uwzględnieniem progresywnej fazy rozwoju osobniczego, z perspektywy podejmowania adekwatnych działań edukacyjnych i wychowawczych.

Nazwa zajęć: **Psychologia rozwoju człowieka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny; rozwój procesów poznawczych (myślenia, mowy, spostrzegania, uwagi, pamięci); rozwój społeczno-emocjonalny i moralny; zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania; normę rozwojową; rozwój w kontekście wychowania; dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów; zaburzenia zachowania; zagadnienia nieśmiałości i nadpobudliwości;

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi obserwować procesy rozwojowe uczniów.
2. Potrafi obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania.
3. Potrafi rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się, komunikowania się oraz w funkcjonowaniu społecznym, w tym uwarunkowane czynnikami środowiskowymi.
4. Potrafi rozpoznawać potrzeby psychospołeczne wsparcia ucznia.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowa/gotowy do ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej.
2. Jest gotowa/gotowy do poszukiwania nowych zasobów wzbogacających treści nauczania.

Treści programowe dla zajęć:

Przedmiot i główne problemy współczesnej psychologii rozwoju człowieka

Pojęcie rozwoju i zmiany rozwojowej.

Zasady i prawidłowości rozwoju psychicznego.

Czynniki rozwoju psychicznego.

Ekologiczne uwarunkowania rozwoju psychicznego człowieka.

Nauczanie i wychowanie a rozwój psychiczny.

Strategie nauczania wspierające rozwój psychiczny dziecka.

Wybrane koncepcje i teorie rozwoju psychicznego człowieka.

Rodzina jako środowisko rozwoju psychicznego człowieka.

Rozwój fizyczny, poznawczy, emocjonalny i społeczny w poszczególnych okresach rozwoju.

Metody poznawania rozwoju psychicznego człowieka

Zastosowanie psychologii rozwoju człowieka dla rozwiązywania problemów edukacyjnych.

Nazwa zajęć: **Anatomia i fizjologia układu nerwowego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie budowę i fizjologię układu nerwowego. Wie jak funkcjonuje mózg i potrafi dokonać charakterystyki różnych procesów, w tym procesu uczenia się, myślenia i zapamiętywania. Zna i rozumie mechanizmy leżące u podstaw chorób układu nerwowego;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami z zakresu anatomii i fizjologii układu nerwowego człowieka i precyzyjnie wypowiadać się na tematy dotyczące problematyki neurobiologicznej. Potrafi objaśnić rolę układu nerwowego w funkcjonowaniu organizmu ludzkiego;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/gotowa do rozpoznawania problemów i rozumie neurobiologiczne mechanizmy procesów uczenia się i możliwości kompensacyjnych tkwiących w układzie nerwowym człowieka na różnych etapach rozwoju i w różnych stanach fizycznych w kontekście działalności edukacyjnej, opiekuńczej i wychowawczej

Treści programowe dla zajęć:

Podział układu nerwowego ze względu na budowę i funkcję

Budowa i funkcje komórki nerwowej; pobudliwość i pobudzenie, działanie synapsy

Rdzeń kręgowy jako narząd przewodzenia – budowa, funkcje, znaczenie

Reakcja organizmu na bodźce. Odruchy warunkowe i bezwarunkowe

Anatomia mózgowia

Środowisko wewnętrzne organizmu i jego kontrola – układ autonomiczny

Mózg – umysł, świadomość i zachowanie – biologiczne podstawy emocji

Kontrolująca, regulująca i stymulująca rola układu nerwowego w procesie ontogenezy człowieka

Znaczenie, podział i budowa narządów zmysłów

Pamięć i percepcja. Biologiczne podstawy uczenia się
Wybrane choroby układu nerwowego

Nazwa zajęć: Metodyka pracy edukacyjno-rehabilitacyjnej z osobami z ASD

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna organizację i specyfikę kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym; zadania nauczyciela – wychowawcy na różnych etapach edukacyjnych; zasady i reguły pracy dydaktyczno-wychowawczej;
2. zna metodykę nauczania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w edukacji wczesnoszkolnej; podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej (klasy I–III)
3. zna specjalistyczne metody rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować i stosować strategie organizowania zajęć w różnych formach edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną
2. Potrafi dokonywać wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia i opracowywać oraz modyfikować indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada kompetencje współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy
2. Posiada kompetencje okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy;
3. Posiada profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej

Treści programowe dla zajęć:

Uczeń z ASD w placówce oświatowej

Modele edukacyjne realizowane w Polsce dla dzieci i młodzieży z ASD

Metody edukacyjno-rehabilitacyjne oparte na koncepcjach związanych z zaburzeniami sensorycznymi

Metody edukacyjno-rehabilitacyjne oparte na budowaniu więzi

Planowanie oddziaływań edukacyjno-terapeutycznych w stosunku do ucznia z ASD

Teoria umysłu u osób ze spektrum autyzmu

Trening umiejętności społecznych

Praca nad zachowaniami problemowymi

Analiza przypadków i konstruowanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych

Nazwa zajęć: Współczesne problemy pedagogiki specjalnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie dawną i zaktualizowaną terminologię, współczesne tendencje badawcze, paradygmaty, podejścia, rozwiązania metodyczne, edukacyjne i rehabilitacyjne pedagogiki specjalnej obszary problemowe i rozumie na czym polega społeczny i publiczny oraz naukowy dyskurs niepełnosprawności

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dostrzegać i analizować zmiany i modyfikacje zachodzące w zakresie przedmiotu pedagogiki specjalnej, zna problematykę badawczą dyscypliny

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do prowadzenia dyskusji i prezentowania własnych spostrzeżeń, dylematów, obserwacji pedagogicznych w sposób profesjonalny, z poszanowaniem godności partnerów dyskusji i zasad etyki oraz do współpracy z otoczeniem i innymi specjalistami pracującymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami w zakresie wprowadzania zmian opartych o osiągnięcia naukowe dyscypliny.

Treści programowe dla zajęć:

Współczesne tendencje w teorii i praktyce pedagogiki specjalnej. Szersza mapa i zarys rozwiązań. Etyczne aspekty działań - podmiotowość.

Osoba z niepełnosprawnością oraz inne osoby ze szczególnymi potrzebami w przestrzeni społecznej - pomiędzy partycypacją a wykluczeniem. Doświadczenia i mechanizmy przemocy rówieśniczej wobec dzieci ze szczególnymi potrzebami. Konsekwencje przemocy rówieśniczej. Diagnoza i epidemiologia (cyber)bullyingu. Podstawowe założenia profilaktyczne i interwencyjne. Rola postawy pedagogów i pedagogów specjalnych. Współpraca z rodzicami uczniów i innymi podmiotami instytucjonalnymi.

Współczesne media ich rola i znaczenie w kształtowaniu relacji społecznych. Mobilność i algortymy i ich oddziaływanie w kontekście szczególnych potrzeb. Używanie internetu przez poszczególne grupy ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi. Szanse i zagrożenia w kontekście osób ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi (typologia EU Kids Online).

Edukacja medialna i profilaktyka zachowań ryzykownych online w paradygmacie ryzyka i paradygmacie szans. Zarys metodyki oddziaływań. Etyczne aspekty profilaktyki.
Edukacyjne wyzwania pedagogiki specjalnej – inkluzja jako szansa lub zagrożenie kształcenia osób ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi. Problemy inkluzji i sposoby ich przewyższania. Rozwiązania wspierające jakość inkluzji. Rola postawy etycznej profesjonalistów.

Nazwa zajęć: Metodyka interwencji kryzysowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i opisuje metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej.
2. Zna i opisuje metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym; teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; zasady współpracy wychowawców ze środowiskiem otwartym; metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne, kuratora sądowego, w ośrodkach kuratorskich; metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; analizować i stosować teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; analizować i stosować metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej.
2. Potrafi analizować i stosować metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym, teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; planować i realizować współpracę wychowawców ze środowiskiem otwartym; analizować metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne, kuratora sądowego, metody pracy w ośrodkach kuratorskich; analizować i stosować metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada kompetencje w zakresie okazywania empatii uczniom lub wychowankom potrzebującym wsparcia i pomocy
2. Posiada kompetencje w zakresie współpracy z nauczycielami lub terapeutami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie kryzysu, Teorie i konceptualizacje kryzysu. Konsekwencje kryzysu. Wieloaspektowość sytuacji kryzysu. Strategie, metody i techniki interwencji kryzysowej w sytuacji wystąpienia kryzysu różnej etiologii.

Diagnoza kryzysu i projektowanie oddziaływań z zakresu interwencji kryzysowej w sytuacji kryzysów o różnej etiologii. Style interwencji (dyrektywny, niedyrektywny, kooperacyjny) i pomocy poradniczej.

Pojęcie sieci wsparcia (pierwotnych i wtórnych). System wsparcia i pomocy instytucjonalnej w sytuacji kryzysu.

Interwencja kryzysowa w sytuacji przemocy (psychicznej, fizycznej, seksualnej). Pojęcie przemocy domowej, jej przyczyny i skutki. Metody pracy osobą doświadczającą przemocy i dokonującą czynów o charakterze przemocowych. Formy wsparcia instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego.

Interwencja kryzysowa w sytuacji kryzysu spowodowanego rozpadem rodziny - rozwód, rozstanie partnerów związku nieformalnego, praca z rodzicami i dziećmi w kryzysie rozstania.

Działania z zakresu interwencji kryzysowej w sytuacji straty - śmierci. Śmierć w skutek choroby, śmierć tragiczna, samobójstwo.

Interwencja kryzysowa w sytuacji popełnienia przestępstwa. Praca z ofiarą i jej rodziną oraz sprawcą. Metody i techniki pracy.

Interwencja kryzysowa w sytuacji uzależnienia członka rodziny. Pojęcie uzależnienia, rodzaje uzależnień, formy pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Interwencja kryzysowa - wiedza, kształcenie, kompetencje osobiste. Etyczna i prawna podstawa działania i odpowiedzialności interwenta kryzysowego.

Nazwa zajęć: Ewaluacja procesu i efektów oddziaływań profilaktycznych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę z obszaru diagnozy psychopedagogiczną w resocjalizacji, diagnozę deficytów, diagnozę potencjałów, modele diagnostyczne, diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego, diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie, diagnozę kryminologiczną;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować i stosować diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji; analizować diagnozę deficytów i potencjałów; prezentować i analizować modele diagnostyczne; stosować diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego; analizować i stosować diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie; analizować i interpretować diagnozę kryminologiczną;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest zdolna/zdolny do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Zasady konstruowania i ewaluacji programów profilaktycznych. Definiowanie ewaluacji. Rodzaje i kryteria ewaluacji.

Zasady konstruowania i ewaluacji programów profilaktycznych i resocjalizacyjnych.

Planowanie i wdrażanie procesu profilaktycznego i resocjalizacyjnego

Błędy w projektowaniu działań profilaktycznych i resocjalizacyjnych.

Etyczne aspekty ewaluacji i działań profilaktycznoresocjalizacyjnych.

Nazwa zajęć: **Terapia indywidualna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna potrzeby i zadania rozwojowe osób z niepełnosprawnością intelektualną w różnych okresach życia; zagadnienia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną, rolę rodziny tego dziecka oraz systemu wsparcia społecznego;

2. zna psychologiczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną; kryteria definiowania niepełnosprawności intelektualnej w psychologii klinicznej; wybrane metody, techniki i programy rehabilitacji

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować i określać potrzeby i zadania rozwojowe osób z niepełnosprawnością intelektualną w różnych okresach życia; uzasadniać rolę wczesnego wspomagania rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną; charakteryzować rolę rodziny osoby z niepełnosprawnością i analizować oraz określać systemy wsparcia społecznego;

2. potrafi analizować i stosować psychologiczne podstawy terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną; stosować wybrane metody, techniki i programy rehabilitacji psychologicznej;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/gotowa do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną, zasady RODO,

Sposób zbierania materiałów do charakterystyki dziecka z niepełnosprawnością intelektualną – wywiad, analiza dokumentów. Zapoznanie się ze sposobem charakterystyki dziecka dla potrzeb zajęć terapii indywidualnej. Przygotowanie wywiadów z rodzicami dziecka z niepełnosprawnością intelektualną.

Opracowywanie i omawianie 3 propozycji zajęć wstępnych - zapoznawczych z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną, których celem jest uzupełnienie informacji potrzebnych do charakterystyki i nawiązanie pozytywnego kontaktu z dzieckiem.

Opracowywanie i omawianie charakterystyk dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Analiza charakterystyk, stworzenie na ich podstawie głównego celu realizowanego w ramach terapii indywidualnej.

Opracowywanie i analiza planów terapii indywidualnej. Cel główny, cele szczegółowe, zasady ogólne, dobór metod, ewentualne zasady do metod. Analiza planów pracy, dyskusja nad prawidłowością postawionych celów, doбором metod w odniesieniu do specjalnych potrzeb dziecka, jego wieku rozwojowego oraz środowiska.

Przeprowadzenie 15 zajęć z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną w domu rodzinnym dziecka - konstruowanie scenariuszy zajęć, realizacja zajęć spisywanie uwag po przeprowadzonych zajęciach

Omawianie na bieżąco, przeprowadzanych przez studentów zajęć terapii indywidualnej – analiza problemów, wymiana doświadczeń i propozycji.

Podsumowanie terapii, ocena stopnia zrealizowania celów ujętych w planie terapii, refleksja dotycząca zajęć przeprowadzonych z dzieckiem.

Analiza i ocena opracowanej podczas zajęć dokumentacji.

Nazwa zajęć: **Aspekty prawne postępowania profilaktyczno - pomocowego wobec ucznia z grupy ryzyka i jego rodziny**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna prawno-społeczne uwarunkowania procesu resocjalizacji w pracy pedagoga: podstawy prawne funkcjonowania systemów resocjalizacji w perspektywie krajowej i międzynarodowej, instytucje oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych w środowisku otwartym, instytucje oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych w środowisku zamkniętym.

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność analizowania prawno-społecznych uwarunkowań procesu resocjalizacji w pracy pedagoga; prezentowania instytucji oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych w środowisku otwartym i zamkniętym uczestniczących w procesie resocjalizacji.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada kompetencje w zakresie wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

2. Posiada kompetencje do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe problemy z zakresu prawoznawstwa (m.in. pojęcie źródeł prawa, hierarchia źródeł prawa, normy prawnej, i sankcji, zagadnieniami zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych, formami czynności prawnych, pojęciem przedstawicielstwa, wadami oświadczeń woli, pojęciami organów władzy ustawodawczej, wykonawczej sądowniczej)

Elementy prawa rodzinnego i opiekuńczego – pojęcie i treść władzy rodzicielskiej, obowiązki prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci, podstawy ingerencji we władzę rodzicielską (ograniczenie, zawieszenie i pozbawienie władzy rodzicielskiej). Opieka prawna nad małoletnim, przesłanki jej ustanowienia, wykonywanie oraz kontrola sprawowania funkcji.

Problematyka wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zadania asystenta rodziny. Formy pieczy zastępczej i ich charakterystyka. Podstawy umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Rozwiązywanie przypadków dotyczących omawianej problematyki.

Elementy wspierania i resocjalizacji nieletnich. Pojęcia: nieletniego, czynu karalnego, demoralizacji/niedostosowania społecznego. Środki wychowawcze, lecznicze i poprawczy oraz przesłanki ich orzekania wobec nieletniego. Rozwiązywanie przypadków

Postępowania podejmowane w sytuacji wystąpienia w rodzinie problemów: przemocy, uzależnienia, choroby oraz podstawy prawne podejmowania działań profilaktycznych i pomocowych w tym zakresie. Kompetencje podmiotów systemu oświaty (szkoła, przedszkole), pomocy społecznej, sądu, kurateli sądowej, policji, służby zdrowia. Praca w grupach nad rozwiązywaniem zadanych problemów.

Pomoc społeczna i jej rola we wsparciu rodziny i ucznia z grupy ryzyka. Podstawy prawne podejmowanych działań. Formy świadczonej pomocy (pieniężna, niepieniężna). Współdziałanie podmiotów pomocy społecznej ze szkołą i sądem rodzinnym i nieletnich. Świadczenia rodzinne.

Działania profilaktyczne, wspierające podejmowane przez szkołę wobec ucznia z grup. Podstawy prawne działania pedagoga szkolnego, współpracy szkoły z rodzicami, ucznia z grupy ryzyka, współpraca szkoły z sądem rodzinnym i nieletnich, kuratorem oraz podmiotami systemu pomocy społecznej. Podstawy prawne prowadzenia terapii pedagogicznej. Kwalifikacje prowadzących oddziaływania w zakresie terapii, wychowania.

Nazwa zajęć: Seminarium magisterskie 3

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie strukturę procesu badawczego w kontekście przyjętej strategii badań naukowych (strategie ilościowe, jakościowe i mieszane), zasady opracowania projektu badawczego, etapy badań naukowych, kryteria wyboru strategii badawczej, w tym cele badań, problemy i hipotezy badawcze, zmienne i związki między zmiennymi, konceptualizację, operacjonalizację zmiennych; strategię i techniki doboru próby badawczej, definiowanie przypadku badawczego;

2. specyfikę badań naukowych nad dziećmi i młodzieżą oraz osobami dorosłymi z niepełnosprawnościami;

3. zna i rozumie cele badawcze i typy badań w kontekście możliwości ich praktycznego zastosowania;

4. zna i rozumie podstawowe zasady przeprowadzania badań naukowych, dylematy i wybory etyczne na różnych etapach procesu badawczego, problematykę zaangażowania uczestników badań; społeczno-polityczny kontekst badań społecznych; zagadnienie prezentacji wyników badań w przestrzeni publicznej; pojęcie plagiatu w pracy badawczej;

5. zna zasady i technikę przygotowywania prac naukowych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przygotować projekt badawczy z zastosowaniem różnych strategii badań, w tym ilościowych, jakościowych lub mieszanych; opracować scenariusze badawcze i dyspozycje do badań jakościowych oraz narzędzia do badań ilościowych; dobrać metody, techniki i narzędzia do celu badań ilościowych;

2. potrafi zastosować wiedzę i umiejętności metodologiczne w projekcie badawczym; wybrać strategię badawczą, sformułować cel i przedmiot badań, opracować metody i techniki badań, sformułować problematykę badań, przygotować narzędzia badawcze, dobrać próbę badawczą, teren i wyznaczyć przebieg badań;

3. potrafi stosować technikę pracy naukowej;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do stosowania etycznych norm w pracy badawczej.

Treści programowe dla zajęć:

Strategie badawcze (ilościowe, jakościowe, mieszane), przesłanki wyboru i ograniczenia.

Projektowanie badań: określanie przedmiotu, formułowanie celu, problemów i hipotez badawczych, wyłanianie zmiennych i wskaźników.

Przygotowanie narzędzia badawczego. Wykorzystanie gotowych narzędzi w badaniach.

Planowanie i organizacja badań. Dziecko w badaniach naukowych - kwestie etyczne. Respondenci "wrażliwi".

Dane dostępne w badaniach pedagogicznych. Prowadzenie badań, gromadzenie i przechowywanie danych.

Miejsce teorii w badaniach własnych.

Nazwa zajęć: **Pedagogika specjalna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie podstawowe pojęcia, cele, zadania, zasady i zakres, problemy pedagogiki specjalnej jako nauki interdyscyplinarnej: historyczny kontekst opieki i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością i niedostosowanych społecznie w ujęciu historycznym; współczesne tendencje w pedagogice specjalnej; wspólne i swoiste problemy osób z różnymi niepełnosprawnościami (od mikrodeficytów centralnego układu nerwowego po całościowe zaburzenia w rozwoju), niedostosowanych społecznie lub uzdolnionych; skalę i dynamikę zjawiska niepełnosprawności w Polsce i na świecie; systemy kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce i innych państwach; zasady wyrównywania szans edukacyjnych; system kształcenia pedagogów specjalnych.

2. Zna zakresy pedagogiki specjalnej: surdopedagogikę, tyflopedagogikę, edukację i rehabilitację osób z niepełnosprawnością intelektualną, pedagogikę resocjalizacyjną, pedagogikę korekcyjną (terapię pedagogiczną), pedagogikę leczniczo-terapeutyczną.

3. Zna i rozumie specyfikę pracy rehabilitacyjnej, zasady, metody i formy opieki oraz wychowania.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi identyfikować i interpretować złożone zjawiska i systemy wsparcia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej i dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych, medycznych i nauk o zdrowiu;

2. Potrafi dokonać krytycznej analizy systemów wsparcia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wykorzystując wybrane aktualne ujęcia koncepcyjne.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowa/ gotowy do przestrzegania zasad etyki w pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Treści programowe dla zajęć:

Geneza i rozwój pedagogiki specjalnej. Sylwetka Marii Grzegorzewskiej. Przedmiot pedagogiki specjalnej, subdyscypliny, metodologia badawcza, aparatura pojęciowa.

Paradygmaty pedagogiki specjalnej, interdyscyplinarność pedagogiki specjalnej.

Podmiot pedagogiki specjalnej. Osoba z niepełnosprawnością, przemiany w rozumieniu niepełnosprawności, potrzeby i doświadczenia osób z niepełnosprawnościami. Prawa osób z niepełnosprawnością.

Obszary diagnozy, rozwiązania edukacyjne i rehabilitacyjne, metody i formy oddziaływań wobec osób z niepełnosprawnościami.

Podstawowe pojęcia tyflopedagogiczne, klasyfikacja i etiologia uszkodzeń wzroku, sposoby diagnozy uszkodzeń wzroku, rodzaje uszkodzeń wzroku, rozwój dzieci z uszkodzonym wzrokiem (psychospołeczny, fizyczny), procesy poznawcze (wyobrażenia, spostrzeganie, pamięć, myślenie, mowa), orientacja przestrzenna i poruszanie się osób z uszkodzeniami wzroku. Edukacja i rehabilitacja dzieci z niepełnosprawnością wzrokową.

Podstawowe pojęcia surdologiczne, klasyfikacja i etiologia uszkodzeń słuchu, diagnoza uszkodzeń słuchu, rodzaje uszkodzeń słuchu. Rozwój dzieci z uszkodzonym słuchem (psychospołeczny, fizyczny), metody komunikacji z osobami z uszkodzonym słuchem. Edukacja i rehabilitacja dzieci z niepełnosprawnością słuchową.

Niepełnosprawność intelektualna w klasyfikacjach diagnostycznych, etiologia, poziomy ciężkości, specyfika rozwoju i funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną w sferze pojęciowej, społecznej, praktycznej. Edukacja ucznia z niepełnosprawnością intelektualną - zasady, rozwiązania.

Dziecko z niepełnosprawnością ruchową. Klasyfikacje uszkodzeń narządu ruchu, rodzaje niepełnosprawności ruchowej (nieprawidłowości obwodowe, uszkodzenia rdzenia, mózgowo-porażenie dziecięce). Niepełnosprawność wrodzona jako czynnik modyfikujący rozwój dziecka. Niepełnosprawność nabyta jako czynnik modyfikujący rozwój dziecka. Klasyfikacja i charakterystyka postaci MPD, zaburzenia współwystępujące z MPD, wybrane formy rehabilitacji osób z mózgowym porażeniem dziecięcym.

Kryteria diagnostyczne zaburzeń ze spektrum autyzmu. Geneza, teorie, definicje, kryteria diagnostyczne. Neuroróżnorodność. Spektrum autyzmu. Komunikowanie się, funkcjonowanie społeczne i poznawcze osób z ASD. Potrzeby edukacyjne i rozwojowe osób z ASD.

Bio-psycho-społeczny model choroby, specyfika chorób przewlekłych, fazy adaptacji do choroby, zagrożenia rozwoju dziecka tkwiące w chorobie, postrzeganie choroby a strategie przystosowania i sposoby pomagania, psychologiczne następstwa choroby przewlekłej u dzieci.

Nazwa zajęć: Praktyka w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych.

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie zadania charakterystyczne dla przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają; (w których są realizowane zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze).
2. Zna i rozumie organizację, statut i plan pracy przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz program wychowawczo-profilaktyczny (dotyczy miejsc, w których są realizowane zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze).
3. Zna i rozumie zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu, uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi (tzn. uczestnikom/uczniom zespołu rewalidacyjno-wychowawczego).

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi i uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze; (tu: rewalidacyjno-wychowawcze).
2. Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli.
3. Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych.
4. Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.
5. Potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada gotowość do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Treści programowe dla zajęć:

Zadania związane z przebiegiem procesu dydaktycznego: analiza dokumentacji uczniów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, analiza dokumentacji związanej z zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi, przeprowadzenie zajęć w oddziałach rewalidacyjno-wychowawczych, przeprowadzenie imprezy dla uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych

Specyfika organizacji zajęć rewalidacyjno-wychowawczych na terenie szkoły lub innej placówki oświatowej

Uczniowie zespołów rewalidacyjno-wychowawczych: stan zdrowia, zachowania sygnałowe, metody pracy, losy absolwentów zajęć rewalidacyjno-wychowawczych

Nauczyciele pracujący w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych: kwalifikacje, zadania i obowiązki, rodzaje wsparcia na terenie szkoły lub innej placówki oświatowej, trudności i sukcesy w pracy, deontologia pedagoga specjalnego

Osoby pomagające w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych: kwalifikacje, zadania i obowiązki, rodzaje wsparcia na terenie szkoły lub innej placówki oświatowej, trudności i sukcesy w pracy

Nazwa zajęć: **Pedagogika porównawcza**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie strukturę systemów oświatowych w wybranych krajach oraz potrafi wskazać różnice i podobieństwa w rozwiązaniach prawnych i organizacyjnych dotyczących kształcenia specjalnego oraz inkluzyjnego na świecie

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dokonać krytycznej analizy porównawczej trendów rozwojowych w pedagogice specjalnej oraz ocenić przydatność zagranicznych innowacji pedagogicznych w polskim systemie edukacji

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowy/a do propagowania idei edukacji włączającej, opierając się na międzynarodowych standardach praw człowieka i doświadczeniach innych państw, wykazując przy tym wrażliwość na różnorodność kulturową i systemową

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie: Przedmiot, zadania i metody badań pedagogiki porównawczej oraz rola organizacji międzynarodowych (UNESCO, OECD, UE) w kształtowaniu polityki edukacyjnej i inkluzyjnej (standardy międzynarodowe)

Modele kształcenia specjalnego: Porównanie modelu segregacyjnego, integracyjnego i włączającego w Europie i USA

Edukacyjne systemy europejskie vs. pozaeuropejskie: Analiza rozwiązań w zakresie wsparcia uczniów z SPE na przykładzie Norwegii, Francji, Korei Południowej i ZEA.

Nierówności edukacyjne a nierówności społeczne: system edukacji w Chinach i we Francji w perspektywie porównawczej

Współczesne wyzwania: Aktualne reformy w systemach edukacji w celu wdrażania założeń edukacji włączającej, cyfryzacja, migracje i różnorodność kulturowa w kontekście pedagogiki specjalnej.

Nazwa zajęć: **Psychologia osób z niepełnosprawnością intelektualną**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie psychologiczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną; kryteria definiowania niepełnosprawności intelektualnej w psychologii klinicznej; genezę niepełnosprawności intelektualnej; podstawy diagnostyki; psychologiczne podstawy terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną; wybrane metody, techniki i programy rehabilitacji psychologicznej.

2. Zna i rozumie kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; uwarunkowania jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną – rolę czynników społeczno-kulturowych; strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych; zasady partycypacji społecznej jako legitymizacji praw osób z niepełnosprawnością intelektualną.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować psychologiczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną; prezentować kryteria definiowania niepełnosprawności intelektualnej w psychologii klinicznej; określać genezę niepełnosprawności intelektualnej; stosować podstawy diagnostyki; analizować i stosować psychologiczne podstawy terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną; stosować wybrane metody, techniki i programy rehabilitacji psychologicznej.

2. Potrafi analizować kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; określać jakość życia osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym rolę czynników społeczno-kulturowych; prezentować strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych; analizować partycypację społeczną jako legitymizację praw osób z niepełnosprawnością intelektualną.

3. określać etiologię niepełnosprawności intelektualnej; przedstawiać obrazy kliniczne jednostek chorobowych, w tym genowych i chromosomowych, związanych z niepełnosprawnością intelektualną; analizować i wykorzystywać współczesne teorie interwencji i rehabilitacji medycznej; określać medyczne aspekty niepełnosprawności sprzężonej;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowa/gotowy do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

2. Jest gotowa/gotowy do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Niepełnosprawność intelektualna jako zaburzenie neurorozwojowe: definicje, kryteria diagnostyczne; modele i ujęcia niepełnosprawności intelektualnej.

Czynniki ryzyka niepełnosprawności intelektualnej. Fenotyp behawioralny w zespołach genetycznych współwystępujących z niepełnosprawnością intelektualną.

Poznanie świata przez osoby z niepełnosprawnością intelektualną (specyfika potrzeby poznawczej, właściwości spostrzegania, uwagi i pamięci, charakterystyka myślenia, pozaintelektualne czynniki stymulujące bądź ograniczające aktywność poznawczą, właściwości uczenia się).

Warunki rozwoju emocjonalnego, potrzeby emocjonalne, poziomy reprezentacji emocji, specyfika funkcjonowania emocjonalnego, zaburzenia emocjonalne.

Problemy adaptacyjne, samodzielność życiowa, zależności między rozwojem umysłowym a społecznym osób z niepełnosprawnością intelektualną

Potrzeba komunikowania się, wspieranie rozwoju komunikowania się z otoczeniem, zaburzenia komunikacji, poszukiwanie sposobów porozumiewania się.

Struktura Ja (elementy struktury Ja, czynniki warunkujące jej rozwój, przejawy zaburzeń rozwoju struktury Ja i ich konsekwencje osobiste i społeczne).

Doświadczenie niepełnosprawności intelektualnej. Społeczny i publiczny dyskurs niepełnosprawności.

Nazwa zajęć: Seksualność dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna potrzeby i zadania rozwojowe osób z niepełnosprawnością intelektualną w różnych okresach życia; zagadnienia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną, rolę rodziny tego dziecka oraz systemu wsparcia społecznego.

2. Zna medyczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną; etiologię niepełnosprawności intelektualnej; obrazy kliniczne jednostek chorobowych, w tym genowych i chromosomowych, związanych z niepełnosprawnością intelektualną; współczesne teorie interwencji i rehabilitacji medycznej oraz medyczne aspekty niepełnosprawności sprzężonej.

3. Zna kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; uwarunkowania jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną – rolę czynników społeczno-kulturowych; strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych; zasady partycypacji społecznej jako legitymizacji praw osób z niepełnosprawnością intelektualną.

4. Zna prawne aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną; zasady orzekania o niepełnosprawności, zagadnienie ubezwłasnowolnienia, rolę ulg i udogodnień, regulacje w zakresie organizacji edukacji i wsparcia społecznego tych osób.

w zakresie umiejętności:

1. Umie analizować i określać potrzeby i zadania rozwojowe osób z niepełnosprawnością intelektualną w różnych okresach życia; uzasadniać rolę wczesnego wspomagania rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną; charakteryzować rolę rodziny osoby z niepełnosprawnością i analizować oraz określać systemy wsparcia społecznego.

2. Umie analizować psychologiczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną; stosować podstawy diagnostyki; analizować i stosować psychologiczne podstawy terapii osób z niepełnosprawnością intelektualną; stosować wybrane metody, techniki i programy rehabilitacji psychologicznej.

3. Umie analizować kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; określać jakość życia osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym rolę czynników społeczno-kulturowych; prezentować strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych; analizować partycypację społeczną jako legitymizację praw osób z niepełnosprawnością intelektualną.

4. Potrafi analizować prawne aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną i zasady orzekania w tym zakresie; ocenić konsekwencje ubezwłasnowolnienia; wskazać ulgi i udogodnienia; oceniać organizację edukacji i wsparcia społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów/wa do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych

Treści programowe dla zajęć:

Rozwój psychoseksualny i potrzeby psychiczne człowieka w tym specyfika osób z niepełnosprawnością intelektualną

Różne podejścia społeczne do seksualności osób z niepełnosprawnością intelektualną

Specyfika zachowań seksualnych osób z niepełnosprawnością intelektualną

Modele edukacji seksualnej dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną
Wybrane aspekty prawne dotyczące życia intymnego człowieka
Nadużycia seksualne wobec dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną - sposoby
prewencji

**Nazwa zajęć: Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych w klasach starszych szkoły
podstawowej i w szkole ponadpodstawowej**

**Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:**

1. Zna istotę i zalety nauczania otwartego w edukacji włączającej; specyfikę pracy w grupie zróżnicowanej, zasady projektowania przestrzeni klasy szkolnej; style poznawcze i strategie uczenia się oraz style nauczania w kontekście grupy heterogenicznej
2. zna metody nauczania (konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania i ich adaptację do zróżnicowanych potrzeb dzieci i uczniów, metody aktywizujące, metodę projektów, pracę badawczą dziecka i ucznia), alternatywne sposoby uczenia się i elastycznego nauczania;
3. sposoby i zasady kontroli postępów i oceniania w klasach włączających; znaczenie i sposoby udzielania informacji zwrotnej uczniom w klasach włączających; ocenianie wspierające uczenie się

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi motywować dziecko i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; rozwijać jego ciekawość, aktywność i samodzielność, wspierać motywację do uczenia się
2. potrafi stosować ocenianie wspierające uczenie się

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie istotę podjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje w edukacji włączającej

Treści programowe dla zajęć:

Charakterystyka podstawowych pojęć oraz funkcjonowania uczniów w grupach zróżnicowanych
Projektowanie zajęć w grupach zróżnicowanych. Dobór odpowiednich strategii pracy do potrzeb i możliwości uczniów.

Rola i modele współpracy między rodzicami, nauczycielami oraz instytucjami w procesie kształcenia dzieci i młodzieży.

Sposoby radzenia sobie z trudnymi sytuacjami w grupach zróżnicowanych.

Rola indywidualizacji w procesie kształcenia w grupach zróżnicowanych

Motywowanie, rozbudzanie ciekawości poznawczej oraz samodzielności uczniów

Nazwa zajęć: Dziecko/uczeń z zaburzeniami zachowania i emocji w edukacji włączającej

**Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:**

1. zna i rozumie zasady współpracy środowisk wychowawczych w procesie wychowania;
2. zna i rozumie uwarunkowania agresji i przemocy w szkole; pojęcia przemocy symbolicznej, przemocy dorosłych i przemocy rówieśniczej;
3. zna i rozumie metodykę wykorzystywania konstruowanych programów wychowawczych, ich założenia teoretyczne oraz klasyfikacje programów kształtowania postaw wobec dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i relacji w grupach rówieśniczych.
4. zna i rozumie problematykę uzależnienia i zagrożenia uzależnieniem;
5. zna i rozumie miejsce przedszkola i szkoły jako instytucji wychowawczej;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi diagnozować potrzeby, oczekiwania i zasoby podmiotów życia przedszkolnego i szkolnego;
2. potrafi projektować zajęcia dla zróżnicowanych grup dzieci i uczniów;
3. potrafi określić cele podejmowanych działań wychowawczych w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej, konstruować programy wychowawcze oraz dokonywać ich ewaluacji;
4. potrafi ocenić efektywność programów rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/a do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu edukacyjno-terapeutycznego w przedszkolu i grupie przedszkolnej lub w szkole i klasie szkolnej;
2. jest gotowy/a do postępowania zgodnego z zasadami etyki zawodowej w procesie rozpoznawania zachowań świadczących o wystąpieniu konfliktu lub stosowaniu przemocy i określania działań interwencyjnych, w tym wskazań terapeutycznych.

Treści programowe dla zajęć:

Podstawy teoretyczne diagnozowania zaburzeń zachowania i emocji - mocne i słabe strony różnych ujęć. Błędy diagnozy. Zachowanie a interpretacja zachowania. Kryteria diagnostyczne i powszechnie przyjmowane klasyfikacje (ICD, DSM, ICF)

Charakterystyka grup uczniów z zaburzeniami zachowania i emocji. Zaburzenia eksternalizacyjne, internalizacyjne i mieszane.

Diagnoza ucznia z zaburzeniami zachowania i/lub emocji. Metody i narzędzia do diagnozowania

Edukacja dziecka z zaburzeniami zachowania i emocji w Polsce i w wybranych krajach

Zasady planowania, prowadzenia i ewaluacji oddziaływań w pracy z uczniami z zaburzeniami zachowania i emocji w edukacji włączającej.

Metody i techniki pracy z dzieckiem z zaburzeniami zachowania i emocji. Podstawowe założenia socjoterapii

Konstruowanie programu w oparciu o indywidualny przypadek (cel horyzontalny realizowany na każdych zajęciach).

Nazwa zajęć: Praktyka w zakresie edukacji włączającej - placówki ogólnodostępne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna specyfikę przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty, w której jest realizowana praktyka, w szczególności działania edukacyjne, terapeutyczne i opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji;

2. zna specyfikę edukacji włączającej dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

3. zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zaobserwować funkcjonowanie dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i nauczyciela w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty;

2. potrafi dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Treści programowe dla zajęć:

Specyfika pracy pedagoga specjalnego w placówkach oświatowych w zakresie edukacji włączającej - placówki integracyjne.

Metodyka pracy, współpraca w zespole i zakres obowiązków pedagoga specjalnego w placówkach oświatowych w zakresie edukacji włączającej -placówki integracyjne. Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży

Zasady formułowania i przekazywania informacji zwrotnej. Zarządzanie dokumentacją z praktyk.

Zasady formułowania i przekazywania informacji zwrotnej. Zarządzanie dokumentacją z praktyk.

Nazwa zajęć: Pedagogika resocjalizacyjna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej, obejmującą jej definicje, podstawowe pojęcia, zakres oddziaływań oraz rys historyczny rozwoju dyscypliny. Zna współczesne koncepcje i teorie resocjalizacji oraz rozumie proces resocjalizacji w ujęciu teoretycznym i praktycznym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia wiedzy opartej na wynikach badań empirycznych. Zna modele, metody i technik oddziaływań resocjalizacyjnych. Zna i rozumie zjawisko nieprzystosowania społecznego, w tym jego typologie, stadia rozwoju oraz charakterystyczne objawy, a także uwarunkowania jego występowania., grupa rówieśnicza i szkoła. Zna instytucje oddziaływań profilaktyczno-resocjalizacyjnych funkcjonujące w środowisku otwartym, rozumie rolę organizacji pozarządowych w procesie resocjalizacji oraz posiada wiedzę dotyczącą pomocy rodzinie i podstaw poradnictwa wychowawczo-resocjalizacyjnego. Rozumie znaczenie wiedzy opartej na badaniach naukowych w planowaniu, realizacji i ewaluacji działań resocjalizacyjnych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować i interpretować zjawiska oraz problemy z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej, wykorzystując uporządkowaną i pogłębioną wiedzę teoretyczną oraz aktualne wyniki badań empirycznych. Umie identyfikować i opisywać przejawy nieprzystosowania społecznego, określać ich typologie, stadia rozwoju i uwarunkowania występowania w podstawowych środowiskach socjalizacji i

wychowania. Potrafi dobierać, planować i uzasadniać zastosowanie modeli, metod i technik oddziaływań resocjalizacyjnych, adekwatnie do zdiagnozowanych problemów i potrzeb, z uwzględnieniem ich teoretycznych podstaw oraz skuteczności potwierdzonej badaniami naukowymi. Umie wykorzystywać wiedzę o instytucjach profilaktyczno-resocjalizacyjnych funkcjonujących w środowisku otwartym oraz o roli organizacji pozarządowych w projektowaniu i realizacji działań wspierających proces resocjalizacji. Potrafi planować, realizować i wstępnie ewaluować oddziaływania resocjalizacyjne i profilaktyczne, w tym działania z zakresu pomocy rodzinie i poradnictwa wychowawczo-resocjalizacyjnego, opierając się na zasadach praktyki opartej na dowodach naukowych oraz krytycznej analizie dostępnych wyników badań.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowy/gotowa do autorefleksji nad rozwojem zawodowym, zgodnie z zasadami etycznymi.

Treści programowe dla zajęć:

Geneza pedagogiki resocjalizacyjnej i jej miejsce w systemie nauk, relacje z pedagogiką specjalną. Nieprzystosowanie społeczne i jego sposób definiowania w pedagogice resocjalizacyjnej. Kategoria zagrożenia niedostosowaniem społecznym.

Zaburzenia procesu socjalizacji. Zjawisko nieprzystosowania społecznego w podstawowych instytucjach socjalizacji i wychowania.

Uczeń zagrożony niedostosowaniem i niedostosowany w środowisku szkolnym. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Współpraca z rodzicami.

Nieletni sprawca czynu karalnego.

Podstawowe zasady, metody i techniki oddziaływania resocjalizującego w pracy z osobami nieletnimi.

Proces resocjalizacji - możliwości i bariery jego realizacji w środowisku otwartym i instytucjonalnym.

Nazwa zajęć: **Międzynarodowe doświadczenia edukacji integracyjnej i włączającej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie polskie i międzynarodowe regulacje prawne związane z problematyką inkluzji społecznej, w tym edukacyjnej; system edukacji włączającej w Polsce; typy szkół i ich charakterystykę; organizację wsparcia edukacji włączającej; zasady finansowania edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce

2. zna i rozumie zasady orzekania o potrzebie kształcenia specjalnego w Polsce

3. zna i rozumie zasady kształcenia kadr w zakresie edukacji włączającej; obszary kompetencji nauczycieli w edukacji włączającej; system wsparcia i doskonalenia zawodowego nauczycieli.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi identyfikować obszary wykluczenia społecznego oraz wskazywać jego przyczyny i symptomy w powiązaniu z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej i dziedziną nauk społecznych;

2. potrafi zaprojektować badania efektywności modelu edukacji włączającej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/a do poszerzania wiedzy w celu własnego rozwoju zawodowego

Treści programowe dla zajęć:

Historyczny przegląd działań międzynarodowych na rzecz edukacji włączającej

Edukacja włączająca jako koncepcja skoncentrowana na dziecku/uczniu ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z niepełnosprawnością

Modele edukacji włączającej na świecie

Diagnoza barier edukacji włączającej w doświadczeniach międzynarodowych

Uwarunkowania szans powodzenia działań włączających

Kształcenie kadr dla edukacji włączającej

Edukacja włączająca jako edukacja skoncentrowana na każdym uczniu

Edukacja włączająca w badaniach naukowych: uczeń, nauczyciel, rodzic

Nazwa zajęć: **Warsztat pracy indywidualnej i grupowej w środowisku otwartym**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym; teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; zasady współpracy wychowawców ze środowiskiem otwartym; metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne, kuratora sądowego, w ośrodkach kuratorskich; metody twórczej resocjalizacji w środowisku otwartym: teatr resocjalizacyjny, resocjalizację przez sport, muzykoterapię, plastykoterapię i dramę; zagadnienie superwizji w resocjalizacji; metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych.

2. Zna metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; założenia, metody i formy realizacji socjotechniki, psychotechniki, antropotechniki i kulturotechniki; metody twórczej resocjalizacji w placówkach: teatru resocjalizacyjnego, resocjalizacji przez sport, muzykoterapii, plastykoterapii i dramy; metody wspierające proces readaptacji i reintegracji społecznej;

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować i stosować metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym; planować i realizować współpracę wychowawców ze środowiskiem otwartym; analizować i stosować metody pracy nauczyciela, wychowawcy i pedagoga szkolnego, realizujących zadania resocjalizacyjne, analizować i stosować metody twórczej resocjalizacji w środowisku otwartym; analizować i stosować metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych.

2. Potrafi analizować metodykę oddziaływań w placówkach resocjalizacyjnych; analizować i stosować teoretyczne podstawy instytucjonalnych oddziaływań metodycznych; analizować i stosować socjotechniki, psychotechniki, antropotechniki i kulturotechniki; analizować i stosować metody twórczej resocjalizacji w placówkach;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej;
2. Jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.

Treści programowe dla zajęć:

Interdyscyplinarnie o edukacji, metodyce prowadzenia zajęć w grupie - megatrendy i trendy w edukacji (analiza raportów, wprowadzenie w konteksty)

Trening twórczości - pedagogika kreatywna (metody pracy w grupą tradycyjne, alternatywne, autorskie, twórcze - elementy zabawy)

Fazy rozwoju grupy, dynamika procesów grupowych analiza grup klientów (zgodnie ze specjalnością)

Trudni uczestnicy grupy - symulacja prowadzenia grupy (rola osoby prowadzącej) - jak sobie radzić?

Opór w grupie

Trener skuteczny

Komunikacja w grupie - symulacje praktyczne i ćwiczenia. Elementy mediacji i negocjacji.

Kreatywne rytuały pracy w grupie - praca a edukacja. Zespoły projektowe.

Escape room - wykorzystanie w praktyce edukacyjnej

Nazwa zajęć: **Praktyka obserwacyjna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna specyfikę szkoły lub placówki systemu oświaty, w której jest odbywana praktyka, w szczególności: zadania opiekuńczo-wychowawcze, organizację pracy, zakresy zadań pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz rodzaj prowadzonej dokumentacji i program realizacji doradztwa zawodowego uwzględniający treści wynikające z przepisów dotyczących doradztwa zawodowego.

2. Zna zasady zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole lub placówce systemu oświaty i poza nimi.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi zaobserwować funkcjonowanie dziecka, ucznia i nauczyciela w życiu szkoły lub placówki systemu oświaty.

2. Potrafi dokonać analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowa/gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Treści programowe dla zajęć:

Obserwacja zajęć w szkole podstawowej dla dzieci i młodzieży ze SPE

Przeprowadzenie wywiadów z dyrektorem szkoły, nauczycielem, pedagogiem, psychologiem szkolnym

Nazwa zajęć: **Teoria i praktyka wychowania**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe pojęcia pedagogiczne, w tym wychowania, kształcenia, edukacji i samowychowania;

2. zna podstawowe teorie pedagogiczne, w tym nurty i kierunki oraz konteksty normatywne, personalistyczne i społeczne w pedagogice
3. zna funkcje wychowania, proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; zagadnienia przymusu i swobody w wychowaniu, wychowania jako wspomagania rozwoju, wychowania adaptacyjnego i emancypacyjnego, podmiotowości w wychowaniu; podstawowe środowiska wychowawcze: rodzinę, grupę rówieśniczą i szkołę; style i postawy wychowawcze; konteksty wychowania; źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania; style wychowania;
4. zna rolę kontaktów społecznych ucznia, w tym w grupie rówieśniczej, koleżeństwa, przyjaźni i konfliktów wśród uczniów; rolę osób znaczących i autorytetów; zagadnienia zmiany autorytetów, kryzysu autorytetu nauczyciela, rodzica i opiekuna, buntu okresu dorastania i jego funkcji; zagrożenia w wychowaniu młodzieży; podkultury młodzieżowe;
5. zna zagadnienia związane ze szkołą jako instytucją wychowawczą: środowisko społeczne klasy i szkoły, autokratyzm i demokrację w szkole, ukryty program szkoły, postawy nauczycieli i uczniów, pracę z grupą rówieśniczą, tworzenie klimatu wychowawczego w klasie i w szkole, metody wychowawcze i ich skuteczność, problematykę umiejętności i trudności wychowawczych, konfliktów w klasie i w rodzinie, błędów wychowawczych, granic i mierników oddziaływań wychowawczych, kryzysu szkoły, zasad współpracy rodziny i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznawać i identyfikować style i nurty wychowania w praktyce edukacyjnej i w działaniach opiekuńczo-wychowawczych
2. potrafi zaprojektować podstawowe zajęcia opiekuńczo-wychowawcze

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej;

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe pojęcia; ich rozumienie i zastosowanie. Enkulturation, socjalizacja i wychowanie/samowychowanie jako zjawiska społeczne; cechy odróżniające wychowanie od socjalizacji; wychowanie a nauczanie i opieka.

Mechanizmy socjalizacji i ich odniesienie do mechanizmów wychowania

Aksjologiczne podstawy wychowania; cele wychowania i ich stanowienie. Ideał wychowania i jego realizacja

Wychowanie jako czynność jako proces; dziedziny i etapy wychowania. Ewaluacja wychowania.

Teoretyczne podstawy form, metod, stylów wychowania ich klasyfikacja i praktyka stosowania.

Wychowanie w rodzinie, szkole i innych placówkach opiekuńczo – wychowawczych; różnice i ich źródła.

Zasady skutecznego kierowania zespołem.

Nazwa zajęć: Teoretyczne podstawy edukacji integracyjnej i włączającej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie teoretyczne podstawy edukacji włączającej; genezę edukacji włączającej w Polsce i na świecie; rozwój edukacji włączającej w międzynarodowym ujęciu porównawczym; społeczny, psychologiczny i prawny wymiar edukacji włączającej;
2. zna i rozumie podstawy i konsekwencje procesu wykluczania; zagadnienie grup defaworyzowanych; zagrożenia wykluczeniem;
3. zna i rozumie pojęcia edukacji włączającej, integracyjnej i ogólnodostępnej; specjalne potrzeby edukacyjne;
4. zna i rozumie postawy społeczne – stereotypy, stygmaty, piętna; strategie przeciwdziałania postawom dyskryminacyjnym;
5. zna i rozumie koncepcję wspólnych i swoistych potrzeb dzieci i uczniów i jej konsekwencje dla procesu edukacji;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zaprojektować badania efektywności modelu edukacji włączającej.
2. potrafi wyjaśnić proces wykluczenia społecznego oraz wskazać jego konsekwencje, wykorzystując aktualną wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej w powiązaniu z dziedzinami nauk społecznych i humanistycznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/a do świadomego podejmowania zobowiązań społecznych związanych z realizacją zadań zawodowych pedagoga specjalnego

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie i podstawy wykluczenia społecznego

Zmiana paradygmatyczna w naukach społecznych i w pedagogice specjalnej

Teoria społecznych porównań L. Festingera, koncepcja doktryny przynależności R.K. Mertona, teoria naznaczania społecznego E. Lemerta, teoria reprodukcji kulturowej P. Bourdieu – w wyjaśnianiu procesów wykluczania-włączania, koncepcja wyuczonej bezradności, koncepcję wspólnych i swoistych uwarunkowań rozwoju

Stereotyp-stygmat-piętno

Postawy społeczne wobec osób z niepełnosprawnością, zaburzeniami, zakłóceniami rozwoju

Idea edukacji integracyjnej

Idea edukacji włączającej

Nazwa zajęć: Dzieje kształcenia specjalnego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie fakty z zakresu rozwoju opieki nad osobami z niepełnosprawnością i kształcenia specjalnego w Polsce i na świecie od okresu starożytnego do współczesności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować kontekst społeczny, polityczny i ekonomiczny w odniesieniu do zjawisk historycznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. pracuje w grupie, przedstawiając swoje zdanie, przytacza argumenty w sposób zrozumiały

Treści programowe dla zajęć:

Sytuacja osób chorych i niepełnosprawnych w starożytnych polis greckich (Ateny i

Sparta), okresie hellenistycznym i starożytnym Rzymie: wpływy greckie oraz

wczesnochrześcijańskie; ówczesna organizacja szkolnictwa i myśl pedagogiczna

Wychowanie i szkolnictwo w średniowieczu: renesans karoliński; organizacja

szkół, program i metody; powstanie uniwersytetów; nauki Ojców Kościoła,

oświata w Polsce średniowiecznej, niepełnosprawność w teologii średniowiecznej

Wychowanie w okresie renesansu, reformacji i kontrreformacji. Myśl

pedagogiczna w czasach nowożytnych: choroba i kalectwo w okresie renesansu

Sytuacja szkolnictwa polskiego w okresie oświecenia; Komisja Edukacji

Narodowej; Edouard Seguin i jego innowacyjne metody pracy z chorymi

Modernizacja w XIX w.: J.H. Pestalozzi; A. Diesterweg i F. Froebel; nowe typy

szkół; pedagogika J.F. Herbarta i H. Spencera; początki szkół dla

niepełnosprawnych w Europie i na ziemiach polskich

Oświata i szkolnictwo na ziemiach polskich w XIX w. pod zaborami. Oświata i

szkolnictwo w Polsce w latach 1918-1939; działalność Marii Grzegorzewskiej i

Józefy Joteyko, powstanie PIPS i „Szkoły Specjalnej”; działalność harcerska

względem chorych dzieci

Główne kierunki pedagogiczne przełomu XIX i XX w. (nurt „nowego

wychowania”), otwarcie się na niepełnosprawność

Interpretacja tekstów źródłowych i literatury przedmiotu, metody pisania krótkich

doniesień naukowych, konstruowania bibliografii i przypisów oraz prezentacji

Nazwa zajęć: Problemy współczesnej rodziny

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna zagadnienia pomocy rodzinie i poradnictwa wychowawczo-resocjalizacyjnego.

2. Zna diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego, diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi realizować pomoc rodzinie i poradnictwo wychowawczo-resocjalizacyjne.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowy/gotowa do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Rodzina i jej znaczenie w życiu człowieka i społeczeństwa. Rodzina jako środowisko wychowawcze.

Przemiany współczesnej rodziny i alternatywne formy życia rodzinnego

Problemy i zaburzenia życia rodzinnego (zaburzenia więzi i struktury, zjawisko parentyfikacji, monoparentalność, alienacja rodzicielska, niedostatki kompetencji wychowawczych, itd.)

System pomocy rodzinie i wyzwania jego funkcjonowania. Modele pracy z rodziną w kryzysie.

Standardy pracy z rodziną

Nazwa zajęć: Animacja społeczności lokalnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym; teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; zasady współpracy wychowawców ze środowiskiem otwartym; zna metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować i stosować metodykę oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym, teoretyczne podstawy środowiskowych oddziaływań metodycznych; planować i realizować współpracę wychowawców ze środowiskiem otwartym; potrafi stosować metody pracy resocjalizacyjnej w środowisku lokalnym i placówkach wsparcia dziennego streetworkerów i pedagogów podwórkowych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowa/gotowy do okazywania empatii uczniom lub wychowankom potrzebującym wsparcia i pomocy.

Treści programowe dla zajęć:

Społeczności lokalne - wprowadzenie teoretyczne. Teorie społeczności lokalnych.

Społeczność lokalna jako miejsce rozwiązywania problemów społecznych. Strategie działań w społecznościach lokalnych. Kryzysy lokalne, regionalne, globalne - ich możliwości i ograniczenia, wybrane problemy społeczne, diagnoza

Społeczność lokalna wobec zagrożeń i zachowań ryzykownych. Czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo w społecznościach lokalnych. Uwarunkowania zagrożeń. Od diagnozy do projektowania działań lokalnych.

Rozwiązywanie problemów w społecznościach lokalnych i ich aktywizowanie - projekt grupowy.

Nazwa zajęć: Psychologia uczenia się

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie podstawowe procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, myślenie i rozumowanie, podstawowe mechanizmy: uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, podstawowe różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego;

2. zna i rozumie rozwój procesów poznawczych: myślenia, spostrzegania, uwagi, pamięci

3. proces uczenia się: modele uczenia się – koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia, metody i techniki uczenia się, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przewyżnienia, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się

2. obserwować procesy rozwojowe uczniów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej

2. jest gotów/gotowa do poszukiwania nowych zasobów wzbogacających treści nauczania.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do psychologii uczenia się. Procesy pamięciowe, mechanizmy uczenia się.

Uczenie się jako aktywne przetwarzanie informacji

Czynniki warunkujące efektywne uczenie się, optymalizacja procesów pamięciowych

Diagnoza i projektowanie optymalizacji procesu uczenia się

Czynniki indywidualne warunkujące efektywność uczenia się

Nazwa zajęć: Zagadnienia prawne w pedagogice specjalnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę z zakresu prawa w systemie kształcenia specjalnego i w kontekście kształcenia powszechnego oraz jej rolę w kształtowaniu stosunków społecznych i systemu ochrony, wsparcia, edukacji, aktywizacji i terapii dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozpoznaje i definiuje występujące w pracy pedagoga specjalnego problemy z zakresu prawa ze szczególnym uwzględnieniem problematyki dotyczącej działań wspierających, aktywizujących, wychowawczych, edukacyjnych i terapeutycznych kierowanych do dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność integrowania wiedzy z zakresu prawa, jej systematyzowania, porównywania różnych instytucji prawa, artykułowania ich cech szczególnych oraz wyinterpretowania z przepisu prawnego normy prawnej, prawidłowego posługiwania się podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu prawoznawstwa, oraz dziedzin prawa regulujących problematykę wsparcia, aktywizacji, edukacji, terapii oraz rehabilitacji dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada kompetencje w zakresie pracy w zespole nad rozwiązaniami zadanych problemów prawnych dotyczących procesu edukacyjnego, oddziaływań wychowawczych i wspomagających rozwój ucznia prowadzonych przez szkoły i inne

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe problemy z zakresu prawoznawstwa m.in. pojęcie źródeł prawa, hierarchia źródeł prawa, normy prawnej, i sankcji, zagadnienia zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych, formy czynności prawnych, pojęcie przedstawicielstwa, wady oświadczeń woli, pojęcia organów władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej.

Instytucja ubezwłasnowolnienia. Omówienie rodzajów ubezwłasnowolnienia, przesłanek, procedury oraz skutków prawnych podejmowanych działań, właściwość organów prowadzących postępowanie w sprawie. Tworzenie przykładowych wniosków o ubezwłasnowolnienie.

Problematyka opieki prawnej i kurateli. Podstawy prawne ustanowienia opiekuna prawnego i kuratora, prawa i obowiązki opiekuna i kuratora. Nadzór nad sprawowaniem opieki. Współpraca opiekuna i kuratora dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie oraz kuratora dla osoby niepełnosprawnej z podmiotami systemu wsparcia.

Podstawy prawne ochrony zdrowia psychicznego ze szczególnym uwzględnieniem pomocy dzieciom i młodzieży dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi z zaburzeń psychicznych. Przesłanki podjęcia działań ochronnych, diagnostycznych i leczniczych. Pojęcie przymusu bezpośredniego i warunki jego zastosowania. Nadzór nad wykonywaniem działań leczniczych i diagnostycznych wobec osób z chorobami zaburzeniami psychicznymi. Nadzór nad wykonywaniem przez podmioty lecznicze działań. Tworzenie wniosków do sądu o diagnostykę i leczenie

Problematyka rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianie osób z niepełnosprawnością. Orzekanie o niepełnosprawności oraz stopniach niepełnosprawności, specyfika procedury w tym zakresie. Warunki zatrudniania osób z orzeczeniem o niepełnosprawności. Formy rehabilitacji zawodowej i społecznej (warsztaty terapii zajęciowej, turnusy rehabilitacyjne, zajęcia klubowe)

Problematyka pomocy społecznej i jej rola we wsparciu dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnością i ich rodzin. Podstawy prawne podejmowanych działań. Formy świadczonej pomocy (pieniężna, niepieniężna). Współdziałanie podmiotów pomocy społecznej ze szkołą. Świadczenia rodzinne. Problematyka wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zadania asystenta rodziny we wsparciu rodziny z problemem niepełnosprawności. Rozwiązywanie kasusów na podstawie obowiązujących regulacji prawa.

Problematyka podstaw prawnych działań edukacyjnych, aktywizujących i wspierających rozwój w tym pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Nazwa zajęć: **Rewalidacja dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie organizację i specyfikę kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym; zadania nauczyciela – wychowawcy na różnych etapach edukacyjnych; zasady i reguły pracy dydaktyczno-wychowawczej; cele, treści kształcenia, środki dydaktyczne, metody kształcenia, formy organizacji zajęć, zajęcia pozalekcyjne, wsparcie metodyczne nauczyciela, strategie organizowania zajęć w różnych formach edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, w tym z dodatkowymi sprzężonymi zaburzeniami; metodyczne aspekty błędów wychowawczych oraz współpracy z rodzicami lub opiekunami uczniów i specjalistami;

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi przestrzegać zasad i reguł pracy dydaktyczno-wychowawczej; określać cele, treści kształcenia, środki dydaktyczne, metody kształcenia, formy organizacji zajęć, planować zajęcia pozalekcyjne, prezentować wsparcie metodyczne nauczyciela; analizować i stosować strategie organizowania zajęć w różnych formach edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, w tym z dodatkowymi sprzężonymi zaburzeniami; analizować metodyczne aspekty

błędów wychowawczych; prezentować metodyczne aspekty współpracy z rodzicami lub opiekunami uczniów oraz specjalistami;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów/gotowy do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy;
2. Jest gotów/gotowy do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej;
3. Jest gotów/gotowy do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej;

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie trudności szkolnych, przyczyny trudności szkolnych dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (głównie osób z lekką niepełnosprawnością intelektualną)

Diagnoza funkcjonalna dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szczególności z lekką niepełnosprawnością intelektualną

Zasady planowania, prowadzenia i ewaluacji zajęć dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (głównie osób z lekką niepełnosprawnością intelektualną) oraz współpraca z ich rodzicami/opiekunami

Metody wspierające rozwój poszczególnych funkcji rozwojowych u osób z lekką niepełnosprawnością intelektualną.

Metody wspierające opanowanie technik szkolnych (głównie przez osoby z lekką niepełnosprawnością intelektualną)

Dobór metod pracy do możliwości i potrzeb ucznia ze SPE w szczególności osób z lekką niepełnosprawnością intelektualną.

Projektowanie zajęć dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (głównie osób z lekką niepełnosprawnością intelektualną)

Zastosowanie wiedzy dla rozwiązywania problemów praktycznych podczas zajęć specjalistycznych (korekcyjno-kompensacyjnych, rewalidacyjnych, opanowania technik szkolnych)

Nazwa zajęć: **Przygotowanie do praktyki obserwacyjnej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna działania profilaktyczne w szkole: konstruowanie klasowych i szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych, promocję i ochronę zdrowia uczniów; diagnozę nauczycielską w kontekście działań profilaktycznych; zagadnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia;

2. Zna cel pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi w przedszkolu i uczniami w szkole na różnych etapach edukacyjnych; istotę programu wychowawczego; zagadnienia edukacji zdrowotnej, bezpieczeństwa dzieci w przedszkolu i uczniów w szkole oraz poza nimi (zajęcia terenowe, wycieczki); potrzebę ochrony zdrowia dziecka, w tym zdrowia psychicznego; znaczenie edukacji dla bezpieczeństwa i dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych;

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi zaprojektować działania profilaktyczne w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowa/gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy;
2. Jest gotowa/gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej;

Treści programowe dla zajęć:

Cele i założenia praktyki obserwacyjnej w szkole specjalnej lub klasie integracyjnej, zasady BHP

Program praktyki

Przygotowanie dokumentacji praktyki formalno-merytorycznej

Przygotowanie do obserwacji zajęć.

Nazwa zajęć: **Metodologia nauk społecznych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie filozoficzne, metodologiczne i kulturowe podstawy badań społecznych i edukacyjnych, w tym koncepcje wiedzy, pojęcia nauki i statusu wiedzy naukowej; społeczno-kulturowe uwarunkowania badań naukowych; paradygmaty badawcze i strategie badań naukowych oraz znaczenie i sposoby budowania teorii w badaniach naukowych;

2. zna i rozumie strukturę procesu badawczego w kontekście przyjętej strategii badań naukowych (strategie ilościowe, jakościowe i mieszane), zasady opracowania projektu badawczego, etapy badań naukowych, kryteria wyboru strategii badawczej, w tym cele badań, problemy i hipotezy badawcze,

zmiennie i związki między zmiennymi, konceptualizację, operacjonalizację zmiennych; strategie i techniki doboru próby badawczej, definiowanie przypadku badawczego; rodzaje i typy badań naukowych, w tym opisowe, diagnostyczne, wyjaśniające, weryfikacyjne, projektujące, porównawcze, eksperymentalne, quasi-eksperymentalne i sondażowe; zagadnienia związane z badaniami ewaluacyjnymi, panelowymi, socjometrycznymi, porównawczymi, terenowymi, etnograficznymi, performatywnymi i biograficznymi; pojęcia netografii, krytycznej analizy dyskursu i studium przypadku;

3. zna i rozumie różne kryteria jakości badań naukowych, a także zagadnienia: reprezentatywności, trafności, rzetelności, wiarygodności, transparentności, autentyczności, triangulacji perspektyw teoretycznych, metod badawczych i źródeł danych, możliwości uogólnienia i transferu rezultatów badawczych;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przygotować projekt badawczy z zastosowaniem różnych strategii badań, w tym ilościowych, jakościowych lub mieszanych;
2. potrafi zastosować wiedzę i umiejętności metodologiczne w projekcie badawczym; wybrać strategię badawczą, sformułować cel i przedmiot badań,
3. potrafi stosować technikę pracy naukowej

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie metodologii nauki (pojęcie nauki, ogólna metodologia nauki, metodologie szczegółowe, zasady podziałów)

Odrębność metodologii nauk społecznych (przedmiot i obiekt badań w naukach społecznych, kwestia zapóźnienia)

Paradygmaty ujmowania i uprawiania nauki (kumulatywizm, antykumulatywizm)

Pojęcie teorii (teoria a model, funkcje teorii w naukach społecznych, strukturalna koncepcja teorii, funkcjonalna koncepcja teorii)

Główne stanowiska i antynomie w ujmowaniu rzeczywistości (naturalizm - antynaturalizm, strukturalizm - amorfizm, indywidualizm - antyindywidualizm, historyzm - ahistoryzm, teleologizm - opcja bezkierunkowa)

Dedukcja a indukcja w naukach empirycznych (rodzaje indukcji: indukcja statystyczna, indukcja analityczna, dedukcja i dedukcjonizm)

Podziały wielkości w naukach społecznych (fakt - zjawisko - proces, związek a zależność, czynnik a wielkość)

Główne rodzaje naukowego rozumowania (dowodzenie, wyjaśnianie, sprawdzanie empiryczne, przewidywanie)

Uzasadnianie w nauce (pojęcie uzasadniania, rodzaje, kryteria podziałów)

Rozumowanie naukowe a potoczne (wnioskowanie ze wskaźników a interpretacja kulturowa, "obiegowa myśl naukowa")

Nazwa zajęć: **Pierwsza pomoc przedmedyczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę w zakresie rozpoznawania stanów zagrożenia życia i udzielania pomocy przed przybyciem zespołu ratowniczego

w zakresie umiejętności:

1. posiada podstawowe umiejętności udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia życia i urazów ciała

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi komunikować się z osobą poszkodowaną i zebrać od niej wywiad

Treści programowe dla zajęć:

Postępowanie w zadławieniu, utracie przytomności, nagłym zatrzymaniu krążenia.

Postępowanie w wypadku samochodowym, w urazach, krwotokach, zatruciach, oparzeniach, udarze cieplnym, odmrożeniach, hipotermii, utonięciu, porażeniu prądem, w przypadku obecności ciała obcego w gałce ocznej.

Postępowanie w stanach zagrożenia życia związanych z układem krążenia, układem oddechowym, układem nerwowym i cukrzycą.

Ćwiczenia umiejętności praktycznych (pozoracje stanów nagłych).

Nazwa zajęć: **Psychologia ogólna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, proces mowy, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia; psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego

w zakresie umiejętności:

1. potrafi obserwować procesy rozwojowe uczniów
2. potrafi rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się, komunikowania się oraz w funkcjonowaniu społecznym, w tym uwarunkowane czynnikami środowiskowymi
3. potrafi identyfikować potrzeby ucznia w rozwoju uzdolnień i zainteresowań
4. potrafi zaplanować, na podstawie świadomej autorefleksji, działania na rzecz rozwoju zawodowego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma potrzebę ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej

Treści programowe dla zajęć:

Zagadnienia i problemy współczesnej psychologii

Podstawowe paradygmaty i koncepcje psychologiczne (behawioryzm, ujęcie humanistyczne, psychodynamiczne, kulturowo-historyczne, poznawcze)

Spostrzeganie i percepcja

Procesy uwagi

Motywacja

Pamięć

Emocje

Inteligencja i myślenie

Nazwa zajęć: **Rehabilitacja osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; uwarunkowania jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną – rolę czynników społeczno-kulturowych; strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych; zasady partycypacji społecznej jako legitymizacji praw osób z niepełnosprawnością intelektualną;
2. zna rolę ulg i udogodnień, regulacje w zakresie organizacji edukacji i wsparcia społecznego tych osób.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; określać jakość życia osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym rolę czynników społeczno-kulturowych; prezentować strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych; analizować partycypację społeczną jako legitymizację praw osób z niepełnosprawnością intelektualną;
2. potrafi wskazać ulgi i udogodnienia; oceniać organizację edukacji i wsparcia społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/gotowa do autorefleksji nad rozwojem zawodowym;
2. jest gotowy/gotowa do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Specyficzne właściwości życia i funkcjonowania osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną. Problemy dotyczące wczesnej, średniej i późnej dorosłości.

Modele podejścia do niepełnosprawności i wynikające z nich formy opieki i rehabilitacji osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną

Wpływ środowiska na funkcjonowanie osób dorosłych z głębszą niepełnosprawnością intelektualną

Postrzeganie społeczne osób dorosłych z głębszą niepełnosprawnością intelektualną. Zjawisko marginalizacji i dyskryminacji w stosunku do osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Rozwój poznawczy, fizyczny, seksualny i emocjonalno-społeczny osoby z głębszą niepełnosprawnością intelektualną we wczesnej, średniej i późnej dorosłości na tle funkcjonowania osób z normą intelektualną.

Wykorzystanie nowych technologii do wspierania autonomii osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną, w tym w okresie późnej dorosłości - analiza problemu - projektowanie rozwiązań.

Jakość życia dorosłych osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną. Czynniki kształtujące obiektywną i subiektywną jakość życia. Ulgi, udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Analiza problemu, projektowanie rozwiązań.

Dostępne możliwości edukacji i rehabilitacji instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną w różnych etapach dorosłości.

System mieszkalnictwa osób dorosłych z głębszą niepełnosprawnością intelektualną – dps, hostele, mieszkania chronione, mieszkania treningowe. Projektowanie i przeprowadzanie działań w mieszkaniach treningowych.

Organizacja czasu wolnego dorosłych osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną - turnusy rehabilitacyjno - wczasowe, praca harcerska, organizacje społeczne, grupy przykościelne, stowarzyszenia, sport i turystyka osób niepełnosprawnych.

Śmierć i żałoba w percepcji osób z niepełnosprawnością intelektualną - wsparcie w żałobie.

Planowanie zajęć opiekuńczo – terapeutycznych i wspierających rozwój dorosłych osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną

Nazwa zajęć: Budowanie właściwych relacji w grupie zróżnicowanej - tworzenie programów wychowawczych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna pojęcia wychowania i rozwoju: funkcje wychowania, style wychowania, zagadnienia przymusu i swobody w wychowaniu, wychowania adaptacyjnego i emancypacyjnego; zagadnienie wychowania w kontekście manipulacji; problematykę podmiotowości w wychowaniu;
2. zna na poziomie zaawansowanym uwarunkowania agresji i przemocy w szkole; pojęcia przemocy symbolicznej, przemocy dorosłych i przemocy rówieśniczej
3. zna istotę programu wychowawczego szkoły
4. zna zasady życia społecznego i wychowania;
5. zna przesłanki teoretyczne programów profilaktycznych uzależnień oraz programów zapobiegania samobójstwom dzieci i młodzieży;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznać relacje społeczne w przedszkolu i grupie przedszkolnej lub w szkole i klasie szkolnej
2. potrafi określić cele podejmowanych działań wychowawczych w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej, konstruować programy wychowawcze oraz dokonywać ich ewaluacji
3. potrafi diagnozować zachowania świadczące o wystąpieniu konfliktu w grupie zróżnicowanej
4. potrafi tworzyć programy kształtujące kompetencje społeczno-emocjonalne dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i stosować te programy w grupach przedszkolnych i klasach włączających;
5. potrafi budować programy kształtowania postaw wobec dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami i relacji rówieśniczych w grupach integracyjnych.
6. potrafi odróżnić sprawcę od ofiary przemocy;

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/a do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje związane z organizacją procesu edukacyjno-terapeutycznego w przedszkolu i grupie przedszkolnej lub w szkole i klasie szkolnej
2. jest gotowy/a do postępowania zgodnego z zasadami etyki zawodowej w procesie rozpoznawania zachowań świadczących o wystąpieniu konfliktu lub stosowaniu przemocy i określania działań interwencyjnych, w tym wskazań terapeutycznych

Treści programowe dla zajęć:

Ekologia zespołu klasowego w grupie zróżnicowanej. Specyfika mechanizmów włączania. Zastosowano przykład sytuacji dzieci-uchodźców wojennych z Ukrainy. Przykład ten jest wykorzystywany w przebiegu całego konwersatorium. Wychowanie do współpracy. Program wychowawczy szkoły w kontekście problemów współpracy i przemocy rówieśniczej.

Mechanizmy psychologiczne związane z etiologią wykluczenia i przemocy rówieśniczej: stygmatyzacja, dysonans poznawczy, błędne koło. Dziecko ze specjalnymi potrzebami jako sprawca, ofiara i sprawco-ofiara. Specyfika funkcjonowania dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z różnych podgrup.

Dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jako aktorzy przemocy rówieśniczej (ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z trudnościami w uczeniu się i zaburzeniami w zachowaniu). Potrzeba specyficznych oddziaływań w kontekście włączania do grupy rówieśniczej

Problemy rówieśnicze dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w kontekście wykorzystania internetu (specyfika komunikacji online, cyberprzemoc)

Mechanizmy wiktymizacyjne dotyczące dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Ofiary prowokujące. Mechanizm błędnego koła.

Podstawy konstruowania programów wychowawczych dotyczących budowania właściwych relacji rówieśniczych w zróżnicowanej grupie rówieśniczej.

Działania intergacyjne podejmowane w tworzącym się zespole klasowym. Złota piątka metod w kontekście dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Praca z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jako ofiarą i sprawcą przemocy rówieśniczej.

Współpraca z rodzicami uczniów uczących się w klasie zróżnicowanej. Metodyka komunikacji.

Analiza najczęstszych błędów dotyczących budowania relacji w grupie zróżnicowanej.

Nazwa zajęć: Wprowadzenie do pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną; cele, zadania, przedmiot pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną – ujęcie historyczne; koncepcje, modele i definicje niepełnosprawności intelektualnej; miejsce ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w systemach edukacji w Polsce i innych państwach; zagadnienie osobowości i zakres kompetencji nauczyciela (wychowawcy); potrzeby i zadania rozwojowe osób z niepełnosprawnością intelektualną w różnych okresach życia.

2. Zna i rozumie kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; uwarunkowania jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną – rolę czynników społeczno-kulturowych; strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych; zasady partycypacji społecznej jako legitymizacji praw osób z niepełnosprawnością intelektualną.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi analizować podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, cele pedagogiki tych osób i jej zadania – ujęcie historyczne, koncepcje, modele i definicje niepełnosprawności intelektualnej; określać miejsce ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w systemach edukacji w Polsce i innych państwach; definiować osobowość i kompetencje nauczyciela (wychowawcy); analizować i określać potrzeby i zadania rozwojowe osób z niepełnosprawnością intelektualną w różnych okresach życia.

2. Potrafi analizować kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej; określać jakość życia osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym rolę czynników społeczno-kulturowych; prezentować strategie destygmatyzacji i destereotypizacji osób z niepełnosprawnością intelektualną w kontekście rozwiązań rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych; analizować partycypację społeczną jako legitymizację praw osób z niepełnosprawnością intelektualną.

3. Potrafi analizować prawne aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną i zasady orzekania w tym zakresie; ocenić konsekwencje ubezwłasnowolnienia; wskazać ulgi i udogodnienia; oceniać organizację edukacji i wsparcia społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotowa/gotowy do autorefleksji nad rozwojem zawodowym.

2. Jest gotowa/gotowy do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną – podmiot poznaje cele, zadania, aparat pojęciowy.

Stosunek do osób z niepełnosprawnością intelektualną z perspektywy temporalnej i jego wpływ na koncepcję pracy edukacyjno-terapeutyczno-rehabilitacyjnej.

System edukacji, terapii i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną z perspektywy krajowej i międzynarodowej.

Deontologia pedagoga specjalnego w kontekście edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Kulturowe i społeczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej mające wpływ na jakość jej życia. Działania służące destygmatyzacji i destereotypizacji.

Krajowe i międzynarodowe akty prawne statuujące prawa osób z niepełnosprawnością intelektualną w poszczególnych okresach życia.

Nazwa zajęć: Podstawy języka migowego (PJM)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie współczesne teorie interwencji i rehabilitacji medycznej oraz medyczne aspekty niepełnosprawności sprzężonej.

2. Zna i rozumie wybrane metody, techniki i programy rehabilitacji.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi stosować wybrane metody, techniki i programy rehabilitacji.
2. Potrafi określać jakość życia, w tym rolę czynników społeczno-kulturowych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów/a do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Specyfika komunikacji osób g/Głuchych.
Charakterystyka PJM oraz SJM - podobieństwa i różnice.
Znaki daktylograficzne.
Znaki ideograficzne.
Gramatyka wizualno-przestrzenna.
Elementy niemanulane języka migowego.